

Jaarverslag 2013

batenburg
techniek

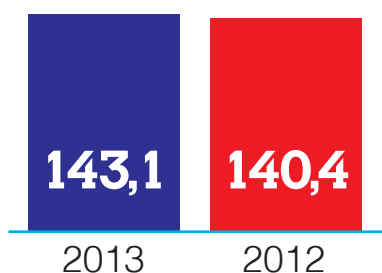
Jaarverslag 2013

Batenburg Techniek in één oogopslag

Batenburg Techniek brengt specialisten samen in de markt voor technische dienstverlening. De bedrijven binnen de groep zijn gespecialiseerd in elektromechanische en industriële techniek en actief binnen uiteenlopende industriële sectoren. Bovendien levert en onderhoudt Batenburg Techniek gebouwgebonden installaties. De onderneming is onderverdeeld in twee segmenten - Handel en Installatie - en telt circa 850 medewerkers.

Omzet, totaal

op voortgezette basis (€ miljoen)*

Omzet, per segment

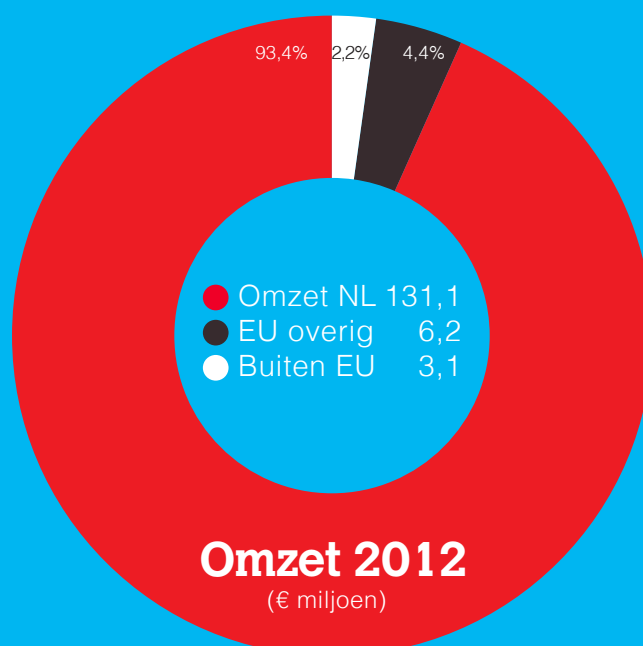
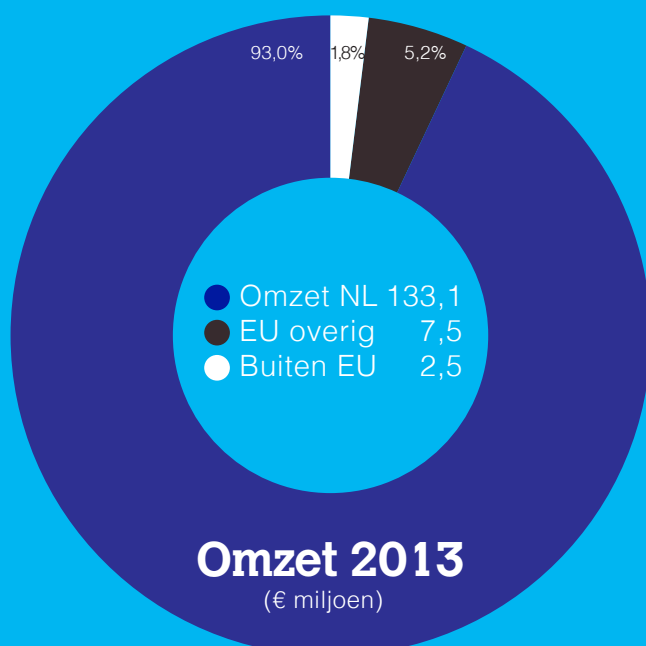
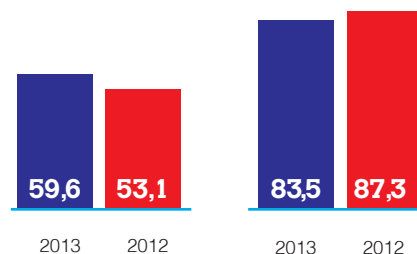
op voortgezette basis (€ miljoen)*

Handel

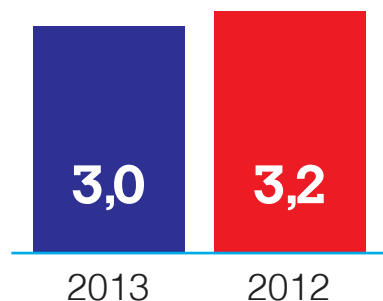

Installatie

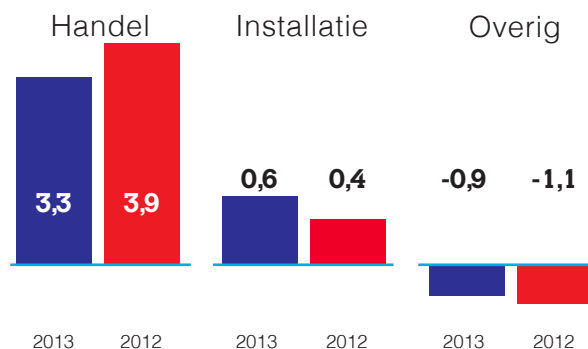
Resultaat, totaal

EBITA voortgezet, voor impairment en reorganisatiekosten (€ miljoen)*

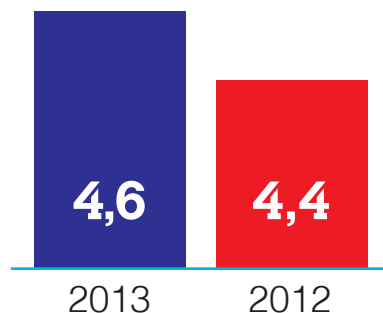
Resultaat per segment

EBITA voortgezet, voor impairment en reorganisatiekosten (€ miljoen)*

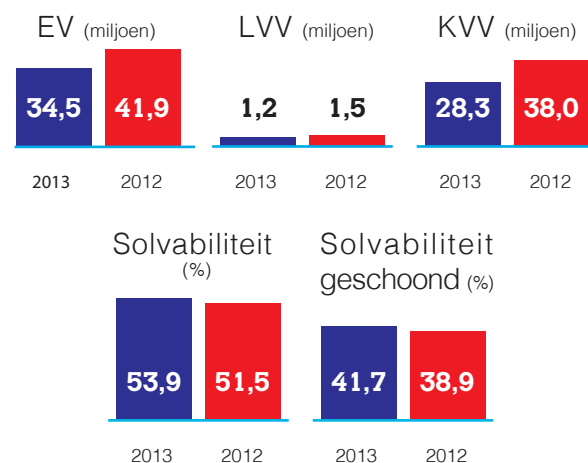

Operationele kasstroom

Voortgezet, exclusief uitgaven voor reorganisatie (€ miljoen)*

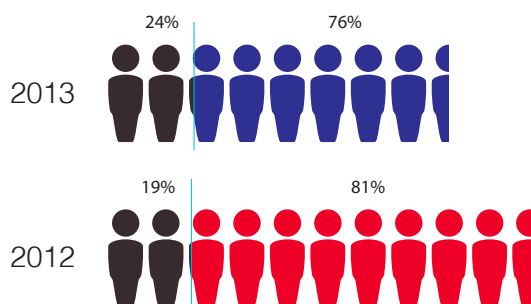
Vermogen

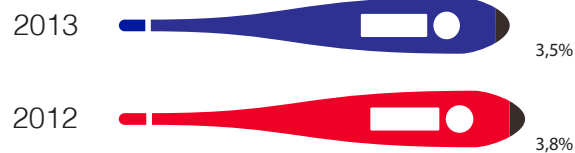
Aantal medewerkers

Totaal 2013 847
 ● Handel 203
 ● Installatie 644

Totaal 2012 1.063
 ● Handel 202
 ● Installatie 861

Ziekteverzuim

Termijn in dienst

De termijn dat medewerkers gemiddeld in dienst blijven:

*) - Voortgezet is exclusief Koldijk.
 - Impairment op goodwill bedraagt EUR 2,1 miljoen.
 - Reorganisatiekosten voortgezet bedragen EUR 0,6 miljoen voor 2013 (2012: EUR 0,4 miljoen).

Inhoudsopgave

2	Batenburg Techniek in een oogopslag
5	Profiel
6	Kerncijfers
7	Informatie over het aandeel Batenburg Techniek
9	Historie Batenburg
10	Personalia Directie
11	Verslag van de Directie
	Toelichting op de resultaten 2013
	Ontwikkelingen in markten en segmenten
	Strategie
	Organisatie en medewerkers
	Financiële gang van zaken
	Risicomanagement
	Corporate Governance
	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
	Vooruitzichten
	Gebeurtenissen na balansdatum
	Bestuursverklaring
38	Personalia Commissarissen
39	Bericht van Commissarissen
42	Dit is Batenburg Techniek...
57	Jaarrekening
	Geconsolideerde balans
	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
	Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat
	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
	Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen
	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
	Enkelvoudige balans
	Enkelvoudige winst-en-verliesrekening
	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening
89	Overige gegevens
	Overzicht geconsolideerde deelnemingen
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
	Bijzondere statutaire rechten inzake zeggenschap
	Statutaire bepalingen inzake winstbestemming
	Winstbestemming
94	Diversen
	Groepsraad
	Overzicht werkmaatschappijen

Profiel

Batenburg Techniek brengt specialisten samen in de markt voor technische dienstverlening. De bedrijven binnen de groep zijn gespecialiseerd in elektromechanische en industriële techniek en actief binnen uiteenlopende industriële sectoren. Bovendien levert en onderhoudt Batenburg Techniek gebouwgebonden installaties. De onderneming is onderverdeeld in twee segmenten –Handel en Installatie– en telt circa 850 medewerkers.

Handel

Batenburg Techniek levert componenten en halffabricaten op het gebied van elektrotechniek, mechatronica en bevestigingsmiddelen. De producten vinden hun weg naar uiteenlopende sectoren van de Nederlandse industrie, waarbij het zwaartepunt in de maakindustrie ligt en dan vooral in machinebouw, apparatenbouw, marine en offshore. Beheerders van elektriciteitsnetwerken vormen al decennia lang een bijzondere klantengroep, net als installateurs die werkzaamheden uitvoeren aan het elektriciteitsnetwerk.

Installatie

Industriële automatisering

Batenburg Techniek levert en beheert besturingssystemen voor machine- en productielijnen. Klanten zijn vooral actief in industrietakken als zuivel- en voedselproductie, tuinbouw, machinebouw, marine en offshore, waterzuivering en drinkwatervoorziening.

Gebouwgebonden installaties

In de utiliteitsmarkt levert en onderhoudt Batenburg Techniek elektrotechnische-, klimaat-, sanitair- en beveiligingsinstallaties.

Kerncijfers

	2013	2012					
	genorm. (*1)	genorm. (*1)	2013	2012	2011	2010	2009
Resultaat (€ miljoen)							
Omzet	143,1	140,4	157,9	161,0	149,2	143,2	140,7
EBITA (*2)	3,0	3,2	-3,5	1,6	3,7	6,3	3,6
EBIT (*3)	2,9	3,1	-6,8	1,5	3,6	6,3	3,6
Netto resultaat	2,1	2,3	-6,9	1,0	3,0	4,7	3,1
Kasstroom (€ miljoen)							
Operationele kasstroom (*4)	4,6	4,4	2,2	2,2	3,0	3,5	15,7
Afschrijvingen	2,0	2,2	2,1	2,6	2,4	2,2	2,2
Investerings (MVA)	1,1	1,6	1,2	1,6	2,7	2,9	1,1
Uitgekeerd dividend (*5)	0,5	2,4	0,5	2,4	8,4	2,4	2,9
Netto cashflow	4,1	-3,8	2,8	-3,1	-11,9	-1,7	10,7
Vermogen (€ miljoen)							
Balanstotaal			63,9	81,3	78,3	79,3	77,2
Eigen vermogen			34,5	41,9	43,2	48,7	46,4
Lang vreemd vermogen			1,2	1,5	1,5	1,5	1,3
Kort vreemd vermogen			28,3	38,0	33,6	29,0	29,5
Werkkapitaal			12,9	14,1	15,8	25,1	23,0
Geïnvesteed vermogen (*6)			35,6	43,4	44,7	50,2	47,7
Medewerkers							
Gemiddeld aantal medewerkers	860	846	955	1.029	971	981	1.022
Aantal medewerkers ultimo jaar	847	872	847	1.063	996	947	1.015
Personeelskosten (in € miljoen)	46,7	45,8	51,2	54,6	49,0	46,5	47,2
Ratio's (%)							
Rendement op gem. geïnvesteed vermogen			-17,4	2,3	6,3	9,6	6,4
EBITA op omzet	2,1	2,3	-2,2	1,0	2,5	4,4	2,6
EBIT op omzet	2,0	2,2	-4,3	1,0	2,4	4,4	2,6
Netto resultaat op omzet	1,5	1,6	-4,4	0,6	2,0	3,3	2,2
Current ratio (*7)			1,5	1,4	1,5	1,9	1,8
Solvabiliteit (*8)			53,9	51,5	55,2	61,4	60,1
Solvabiliteit geschoond (*9)			41,7	38,9	43,8	54,3	52,5

*1) Kolommen 2013 en 2012 zijn genormaliseerd op basis van voortgezette activiteiten (exclusief Koldijk), voor impairment goodwill (EUR 2,1 miljoen) en reorganisatiekosten (EUR 0,6 miljoen in 2013; 2012: EUR 0,4 miljoen)

*2) EBITA betreft bedrijfsresultaat voor belastingen, financieringsbaten en -lasten, afschrijving immateriële vaste activa en impairment goodwill

*3) EBIT betreft het bedrijfsresultaat voor belastingen en financieringsbaten en -lasten

*4) Operationele kasstroom is inclusief rente en belastingen, genormaliseerd voor de beëindigde activiteiten Koldijk

*5) Uitgekeerd dividend 2011: € 2,4 miljoen regulier dividend en € 6,0 miljoen jubileumdividend

*6) Geïnvesteed vermogen = vaste activa + werkkapitaal

*7) Current ratio = vlottende activa / kort vreemd vermogen

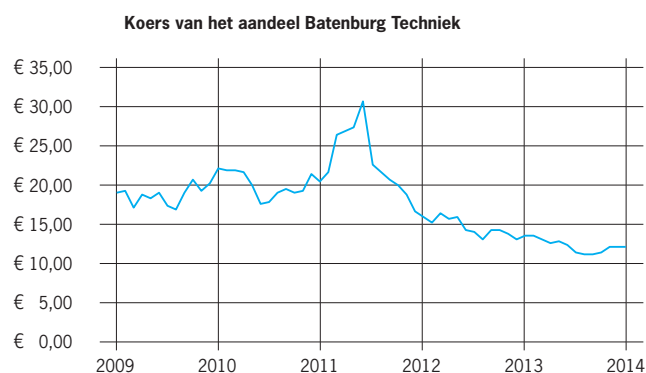
*8) Solvabiliteit = eigen vermogen / balanstotaal

*9) Solvabiliteit geschoond = eigen vermogen geschoond voor immateriële vaste activa / balanstotaal

Informatie over het aandeel Batenburg Techniek

Aandelen Batenburg Techniek N.V.

Het aandeel Batenburg Techniek is sinds 1956 genoteerd aan NYSE Euronext te Amsterdam. Het aandeel is opgenomen in de categorie 'Lokale aandelen'. Ultimo 2013 zijn 2.408.244 gewone aandelen geplaatst met een nominale waarde van EUR 0,40 per aandeel. In het verslagjaar 2013 zijn door de Vennootschap geen aandelen geplaatst of ingekocht. SNS Securities is opnieuw opgetreden als liquiditeitsverschaffer ter bevordering van de verhandelbaarheid van het aandeel Batenburg Techniek.

Kengetallen per gewoon aandeel

	2013	2012					
	genorm. (*1)	genorm. (*1)	2013	2012	2011	2010	2009
Nettowinst (€)	0,86	0,94	-2,86	0,42	1,25	1,94	1,27
Operationele cashflow (€)	1,92	1,83	0,91	0,91	1,25	1,45	6,52
Netto cashflow (€)	1,69	-1,58	1,17	-1,29	-4,94	-0,71	4,44
Eigen vermogen (€)			14,31	17,38	17,96	20,21	19,25
Dividendvoorstel (€) (*2)			-	0,20	1,00	3,50	1,00

*1) Kolommen 2013 en 2012 zijn genormaliseerd op basis van voortgezette activiteiten (exclusief Koldijk), voor impairment goodwill (EUR 2,1 miljoen) en reorganisatiekosten (EUR 0,6 miljoen in 2013; 2012: EUR 0,4 miljoen)

*2) Het dividend inzake 2010 ad € 3,50 bestaat uit een regulier dividend van € 1,00 en een 'jubileumdividend' in verband met het 100-jarig bestaan van € 2,50

Koersgevoelige informatie en melding zeggenschap

In het kader van koersgevoelige informatie heeft Batenburg Techniek het 'Batenburg Techniek Reglement inzake bezit van en transacties in Aandelen en bepaalde overige Financiële Instrumenten' opgesteld ter naleving van het gestelde in artikel 5:65 van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het bevat onder andere meldingsplichten, specifieke bepalingen voor commissarissen, bestuurders en leidinggevend en een verbodsbepaling voor handel in de periode voorafgaand aan de publicatie van de jaarcijfers en voorafgaand aan de publicaties van de halfjaarcijfers en van de trading updates na het eerste en derde kwartaal. De gesloten perioden zijn acht weken voorafgaand aan de publicatie van de voorlopige jaarcijfers en vier weken voorafgaand aan de publicatie van het halfjaarbericht en de trading updates. Het reglement is beschikbaar via de website van de Vennootschap (www.batenburg.nl). Koersgevoelige informatie wordt zo spoedig mogelijk door de Vennootschap openbaar gemaakt aan de hand van persberichten, die tevens op de website van de vennootschap worden geplaatst.

Meldingen zoals opgenomen in het register met Substantiële Deelnemingen van de AFM*)

Naam	Belang
VP Exploitatie N.V.	25,82%
Monolith N.V.	9,84%
Jan Plas S.A.	9,34%
Decico B.V.	8,68%
J.H. Langendoen	5,56%
Via Finis Invest B.V.	5,40%
VDL Beleggingen B.V.	5,23%
J.L. van den Heuvel	5,19%
E.M. Aarts	5,06%
Stichting Preferente Aandelen Batenburg Beheer N.V.	99,96%

*) Geactualiseerd tot 6 maart 2014

Financiële agenda 2014

Publicatie definitieve jaarcijfers 2013	7 maart, voorbeurs
Verschijningsdatum jaarverslag 2013	11 maart
'Record date' voor deelname AVA	26 maart
Einde aanmeldingstermijn AVA	17 april
Trading update eerste kwartaal 2014	22 april, nabours
Algemene Vergadering van Aandeelhouders	23 april, aanvang 10.30 uur
Novotel – Rotterdam	

De financiële agenda wordt gepubliceerd op www.batenburg.nl

Historie

1911 - Piet Batenburg start een installatiebedrijf in Rotterdam. Hij installeert elektrisch licht bij particulieren, winkelbedrijven en kantoren en verkoopt radiotoestellen.

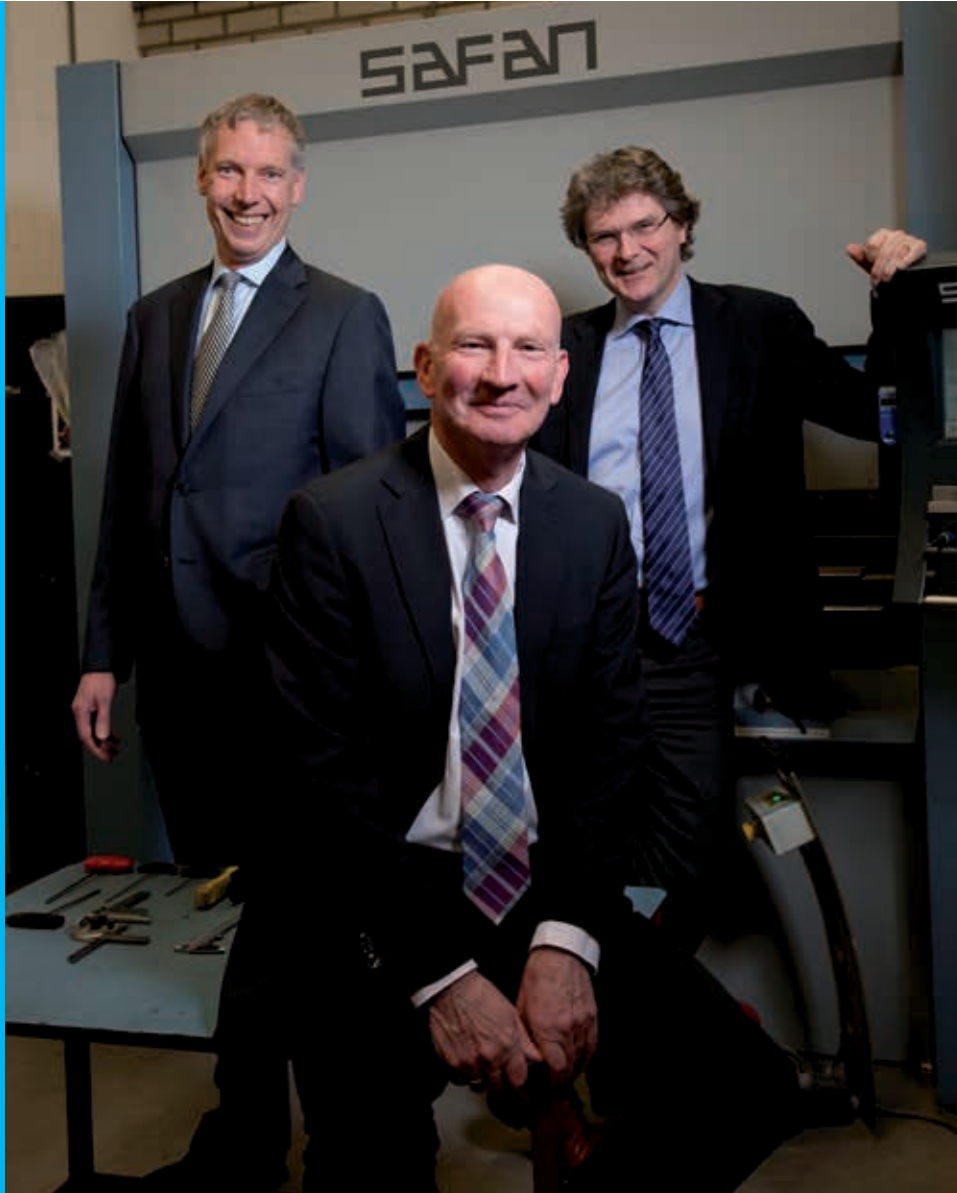
Na de oorlog breidt de onderneming uit met handelsactiviteiten. De naam wordt N.V. Electro Technisch Installatiebedrijf & Handelsbureau v/h P. Batenburg.

1956 – Batenburg krijgt een notering op de effectenbeurs in Amsterdam.

1986 – Vorming van een nieuwe structuur met een Installatiegroep en een Handelsgroep onder een houdstermaatschappij: Batenburg Beheer N.V.

2011 – Viering van het 100-jarig bestaan. Ter gelegenheid van het eeuwfeest verandert de naam Batenburg Beheer N.V. in Batenburg Techniek N.V.

2013 – Batenburg Techniek kiest voor focus op industriële automatisering en technische handel, en voor specialisatie in niches in de utiliteitsbouw.

Van links naar rechts:

ir. R. van den Broek MBA (1962), operationeel directeur (COO)

drs. P.C. van der Linden (1953), president-directeur (CEO)

drs. E.H.M. Driebeek RC (1958), financieel directeur (CFO)

Verslag van de directie

Toelichting op de resultaten 2013

- Positief resultaat 2013 voortgezette activiteiten (exclusief impairment en reorganisatiekosten)
- Verbetering gang van zaken in tweede halfjaar 2013
- Nettoverlies over 2013 voornamelijk door beëindigde activiteiten Koldijk
- Sterkere focus op industrie, verminderde afhankelijkheid van de utiliteitsmarkt
- Verbetering liquiditeitspositie

De economische situatie in Nederland geeft geen eenduidig beeld. De industriële bedrijvigheid en handel ontwikkelen zich redelijk, terwijl de bouw het zwaar heeft. Deze tweedeling tekent zich ook af binnen Batenburg Techniek. De handelsondernemingen en industriegerichte installatiebedrijven droegen positief bij aan het resultaat. De gebouwgerichte installatiebedrijven waren in sommige gevallen verlieslatend. In 2013 zijn noodzakelijke stappen genomen om deze verlies-situatie om te buigen.

Beëindiging activiteiten Koldijk

Werkmaatschappij Koldijk kwam door de slechte marktsituatie in de utiliteitsbouw in de problemen. De aanhoudende verliezen bij Koldijk hadden een negatieve invloed op de financiële positie van Batenburg Techniek. Ondanks alle maatregelen was er onvoldoende zicht op rendementsherstel en verbetering van de kasstroom bij Koldijk. Na een zorgvuldige afweging van de mogelijkheden is in juni 2013 het faillissement van Koldijk aangevraagd. Deze stap had voor alle stakeholders grote impact. Naast het baanverlies voor vele medewerkers ondervonden ook opdrachtgevers, leveranciers en andere stakeholders helaas de gevolgen van dit ingrijpende besluit. Waar mogelijk zijn opdrachten door andere werkmaatschappijen overgenomen.

Impairmenttoets

In juni 2013 is een impairmenttoets uitgevoerd op het totale segment Installatietechniek. In verband met het faillissement van Koldijk en omdat de utiliteitsmarkt naar verwachting niet voor 2015 zal aantrekken, zijn de geprognosticeerde kasstromen neerwaarts aangepast. Dat heeft geresulteerd in een afboeking op de goodwill in het segment Installatietechniek per juni 2013 van EUR 3,2 miljoen, waarvan EUR 1,1 miljoen betrekking heeft op Koldijk en EUR 2,1 miljoen op het resterend segment Installatie. Gelet op de genomen maatregelen en de ontwikkelingen in de tweede helft van het jaar, geeft de impairmenttoets ultimo 2013 geen aanleiding tot verdere afwaardering.

Positief resultaat 2013 voortgezette activiteiten

De voortgezette activiteiten van Batenburg Techniek, exclusief Koldijk, impairment en reorganisatiekosten, toonden over geheel 2013 een positief EBITA van EUR 3,0 miljoen (2012: EUR 3,2 miljoen).

Omzet en resultaat Batenburg Techniek, voortgezet*

(€ miljoen)	2013			2012
	1e helft	2e helft	totaal	totaal
Omzet	73,6	69,5	143,1	140,4
EBITA	1,0	2,0	3,0	3,2

*) Voortgezet, exclusief impairment (EUR 2,1 miljoen), exclusief reorganisatiekosten (EUR 0,6 miljoen in 2013; 2012: EUR 0,4 miljoen)

Het resultaat verbeterde gedurende het jaar geleidelijk. Vooral het vierde kwartaal 2013 droeg bij aan de winst en zorgde ervoor dat de winstgevendheid op de voortgezette activiteiten in het tweede halfjaar hoger was dan in het eerste. Eerder ingevoerde verbetermaatregelen droegen bij aan de winstverbetering in het tweede halfjaar. De omzet van de voortgezette activiteiten nam met 2% toe ten opzichte van 2012.

Omzet- en resultaatontwikkeling segment Handel

De ondernemingen in het segment Handel (Seher, HPR Techniek, Bevar en TPC) bedienen vooral de industrie en de energiesector. De omzet steeg in 2013 met ruim 12% ten opzichte van 2012. Dit is toe te schrijven aan de levering door Seher van hoog-, midden- en laagspanningscomponenten voor een groot eenmalig project op de Maasvlakte II (EUR 5 miljoen) en de overgang van de activiteiten van Data Vision uit het segment Installatie naar de handelsonderneming HPR Techniek.

Het genormaliseerde bedrijfsresultaat (EBITA) van het segment Handel bedroeg EUR 3,3 miljoen (2012: EUR 3,9 miljoen), een daling als gevolg van margedruk.

Omzet en resultaat segment Handel*

(€ miljoen)	2013	2012	Mutatie
Omzet	59,6	53,1	6,5
EBITA	3,3	3,9	-0,6

*) Exclusief reorganisatiekosten (2012: EUR 0,1 miljoen afgerond)

Het resultaat van Seher was goed, maar bleef in 2013 iets achter bij 2012. De lange winterperiode zorgde voor een trage start in de orderontvangst bij de energienetwerkbedrijven. In de maakindustrie is sinds het tweede kwartaal 2013 een herstel in de investeringsbereidheid waarneembaar. Bevar boekte een iets hogere omzet en resultaat, mede dankzij verbreding van het klantportfolio. Het resultaat van HPR Techniek, exclusief Data Vision, daalde als gevolg van lagere industriële bedrijvigheid in hun marktsegment in het eerste halfjaar 2013. Bij TPC pakten omzet en resultaat in 2013 lager uit dan in 2012 door het eerder aangekondigde vertrek van een grote klant. Maatregelen zijn genomen om de capaciteit hierop aan te passen.

Omzet- en resultaatontwikkeling segment Installatie

Het segment Installatie bestaat uit werkmaatschappijen die actief zijn in de industriële en infrastructurele markt (Beenen en Hoogendoorn) en uit werkmaatschappijen die voornamelijk

actief zijn in de utiliteitsmarkt (Van Dalen inclusief OSP, Schekman, Sparreboom, Wisse en Dekker van Geest). Het beeld bij het segment Installatie is wisselend, met een goed jaar voor de bedrijven in de vroegcyclische industriële markt en een moeilijk jaar voor de bedrijven actief in de utiliteitsmarkt.

Omzet en resultaat segment Installatie*

(€ miljoen)	2013	2012	Mutatie
	voortgezet	voortgezet	
Omzet	83,5	87,3	-3,8
EBITA	0,6	0,4	0,2

*) Voortgezet, exclusief impairment goodwill (EUR 2,1 miljoen) en exclusief reorganisatiekosten (2013: EUR 0,4 miljoen; 2012: EUR 0,4 miljoen afgerond)

De omzet van het segment Installatie vertoont op basis van voortgezette activiteiten een daling van 4% ten opzichte van 2012, maar met verbetering van het genormaliseerde bedrijfsresultaat (EBITA) van EUR 0,2 miljoen ten opzichte van 2012.

Het resultaat van Beenen lag in 2013 op een goed niveau en kwam iets hoger uit dan in het voorgaande jaar. De omzet bleef achter bij 2012 als gevolg van een lager aandeel in de omzet van de materiaalcomponent en het uitbesteed werk. De toegevoegde waarde nam in 2013 toe. Vooral de hoge investeringsbereidheid in de zuivelindustrie zorgde voor een goede bezettingsgraad in het verslagjaar.

Hoogendoorn laat een omzetstijging zien, gerekend zonder de Data Vision-activiteiten, die om strategische redenen per 1 januari 2013 zijn overgedragen aan zusterbedrijf HPR Techniek.

Het Hoogendoorn-onderdeel JB Systems (industriële automatisering) heeft een uitstekend jaar achter de rug met een substantiële bijdrage aan omzet en resultaat. De tuinbouwactiviteiten van Hoogendoorn groeien in de exportmarkt, maar in de Nederlandse tuinbouwmarkt is nog steeds sprake van een lage investeringsbereidheid. Hoogendoorn weet daar echter zijn positie aan de bovenkant van de markt te behouden.

Van Dalen, actief in de utiliteitsmarkt, kampte met een moeizame start in 2013. De werkmaatschappij bracht de capaciteit terug, inspeland op de marktsituatie en reorganiseerde in het tweede kwartaal. Door deze maatregelen kwam de omzet op een lager niveau uit dan in het voorgaande jaar. De werkmaatschappij boekte over heel 2013 weliswaar een verlies, maar vertoonde in de loop van het jaar wel een opgaande lijn in het resultaat. OSP, een landelijk opererende serviceorganisatie en onderdeel van Van Dalen, verbeterde in 2013 omzet en resultaat. OSP heeft een goede werkbezetting en deelt daarnaast de werkportefeuille met collega-werkmaatschappijen binnen Batenburg Techniek.

Schekman boekte een hogere omzet en winst, ondanks de moeilijke markt. De eerder ingezette aanpak om specialistische diensten aan te bieden werpt vruchten af.

Sparreboom boekte een hogere omzet, vooral doordat de onderneming succesvol inspeelt op de toegenomen behoefte aan (beveiligings)camerasystemen. De winst is vergelijkbaar met 2012.

Wisse zag de omzet in 2013 teruglopen, wat resulteerde in een verlies. De capaciteit is in de eerste maanden van het jaar aangepast aan de vraaguitval. Verdere noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om de verliessituatie om te buigen. Bij Dekker van Geest bleef de omzet op niveau, maar door margedruk kon een beperkt verlies niet worden voorkomen.

Niet-voortgezette activiteiten

Het nettoverlies op de beëindigde activiteiten van Koldijk bedraagt EUR 6,4 miljoen en ligt daarmee EUR 0,2 miljoen lager dan bij de halfjaarcijfers 2013 is verantwoord. Dit verlies is samengesteld uit een netto operationeel verlies van EUR 2,3 miljoen en een eenmalig verlies (bijzonder resultaat deelneming) van EUR 4,1 miljoen.

Totaaloverzicht resultaat onderneming

Het nettoverlies over 2013 bedraagt EUR 6,9 miljoen (2012: nettowinst EUR 1,0 miljoen). De uitkomst over 2013 is inclusief het nettoverlies van de beëindigde activiteiten van EUR 6,4 miljoen. Tevens is in het nettoresultaat over 2013 de afboeking op de goodwill van EUR 2,1 miljoen verwerkt en is in het verslagjaar EUR 0,5 miljoen netto opgenomen aan reorganisatiekosten voor de verbetermaatregelen bij de gebouwgebonden installatiebedrijven Wisse en Van Dalen. Gecorrigeerd voor Koldijk, de afboeking op de goodwill en de reorganisatiekosten, bedraagt de nettowinst op de voortgezette activiteiten over 2013 EUR 2,1 miljoen (2012: EUR 2,3 miljoen).

Liquiditeit

De liquiditeitspositie heeft zich gedurende 2013 verbeterd. Na een dieptepunt medio 2013 is in het tweede halfjaar sprake van een sterk positieve kasstroom. Dit heeft geresulteerd in een positieve kaspositie ultimo 2013. De current ratio komt uit op 1,5 (2012: 1,4).

Samenvattend was 2013 een moeilijk jaar, maar zijn er de nodige verbetermaatregelen getroffen om Batenburg Techniek robuuster te maken. Er is een sterkere focus op industriële activiteiten en specialismen in de utiliteitsbouw. Deze aanpassingen markeren een omslagpunt en vormen een stevige basis voor herstel van de winstgevendheid.

Ontwikkelingen in markten en segmenten

- Sterke groei in marine- en offshore-industrie en zuivelindustrie
- Infrastructuurmarkt stabiel
- Utiliteitsmarkt blijft uitdagend

De dynamiek in de markten waarin Batenburg Techniek actief is, loopt sterk uiteen. In de industrie ondervindt de onderneming positieve ontwikkelingen, waarbij onder meer de marine- en offshore-industrie en de zuivelindustrie opvallen. De infrastructuurmarkt, waar Batenburg Techniek componenten levert voor het elektriciteitsnetwerk en besturingssystemen voor waterzuiveringen en drinkwaterpompstations, is stabiel. De markt voor gebouwgebonden installaties voor kantoren, winkels en onderwijs- en gezondheidszorginstellingen staat nog steeds onder druk.

Industrie

Een overzicht van de belangrijkste marktontwikkelingen die van invloed zijn op de dienstverlening aan de maakindustrie (machinebouw, apparatenbouw en marine en offshore-industrie) en de procesindustrie (zuivel-, voedselproductie en chemie):

Machine- en apparatenbouw

- De machinebouw in Nederland kromp in 2012 en in de eerste maanden van 2013. Dit kwam vooral door de algeheel verslechterde economische situatie en niet zozeer door onderliggende trends. De onderliggende trends duiden namelijk nog altijd op een toenemende vraag naar efficiëntere machines en productielijnen met een hogere productiviteit die liefst operator-onafhankelijk kunnen functioneren. Deze behoefte vergt betere automatisering en creëert kansen voor Batenburg Techniek als leverancier van besturingssystemen, sensortechnologie en industriële camera's.
- Apparaten en machines worden steeds compacter. Nieuwe technologieën zorgen voor een toenemende behoefte aan oplossingen voor temperatuurmanagement.

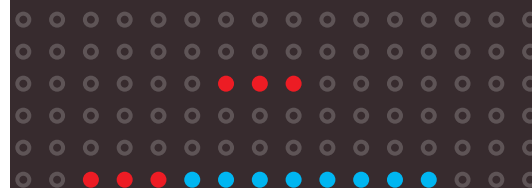
Marine- en offshore-industrie

- In de regio Rijnmond groeit een sterk cluster ondernemingen in de marine- en offshore-industrie. Deze groei is wereldwijd waarneembaar en is veelal energie-

Seher

Het energieplatform voor het windmolenpark DanTysk vertrok in juli 2013 vanaf de Hollandia-werf in Krimpen aan den IJssel. Een joint venture van Seher en Strukton voorzag dit platform in een jaar tijd van een elektrisch station. Seher leverde twee grote vermogenstransformatoren die het onmisbare hart van dit platform vormen. Ook leverde Seher de stekkerverbinding aan zowel de hoogspanningszijde van 155 kV als de laagspanningszijde van 33 kV. Tachtig windmolens wekken voldoende energie op voor de energievoorziening van zo'n 400.000 huishoudens. De energie wordt via een onderzoekkabel met gelijkspanning aan land gebracht in Noord-Duitsland. DanTysk wordt in de loop van 2014 in bedrijf genomen.

gerelateerd (exploitatie van nieuwe energievelden op zee, windmolenparken). Om de internationale concurrentie voor te blijven is er bij (potentiële) klanten een grote behoefte aan efficiencyverbetering door middel van automatisering en robotisering. Deze ontwikkeling is vergelijkbaar met de wensen van klanten in de machinebouw.

Procesindustrie

- De zuivelindustrie vergroot de productie om aan de vraag naar melkpoeder uit Azië te voldoen. Dit gebeurt zowel door uitbreiding van bestaande faciliteiten als door nieuwbouw. Ook toetreding van nieuwe spelers uit het buitenland tot de Nederlandse markt zorgt voor groei.
- De markt voor tuinbouwautomatisering is een internationale markt. De Nederlandse markt voor glasgroente en snijbloemen blijft onder druk. Internationaal groeit de voedselproductie. Issues zijn waterschaarste, voedselveiligheid en duurzame energie. Hierdoor neemt de behoefte toe aan nauwkeurige kasbesturingssystemen die het verbruik van schaarse resources kunnen optimaliseren.

Infrastructuur

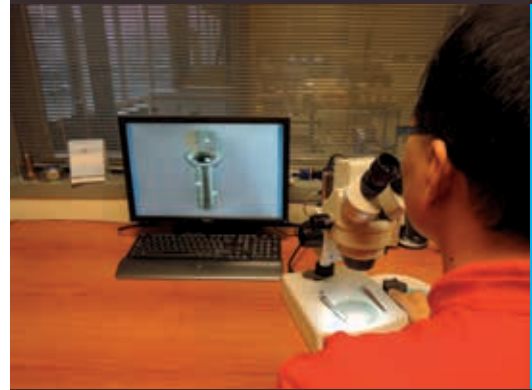
- Binnen de infrastructuur is Batenburg Techniek vooral actief in de levering van componenten voor het elektriciteitsnetwerk en in de besturingssystemen voor waterzuiveringen en drinkwaterpompstations.
- De verwachting van Tennet (hoog- en middenspanning) is dat ondanks forse energiebesparingen het elektriciteitsverbruik de komende twintig jaar niet zal afnemen. De toename in (internationale) handel in energie en de toename in lokale opwekking van elektriciteit zorgen voor een behoefte aan meer transportcapaciteit, zowel in hoogspanningsnetten als in lokale netten. De netten moeten geschikt worden gemaakt voor retourleveringen door de groeiende lokale opwekking.
- Door de stagnatie in de woningbouw zijn er op korte termijn minder nieuwe huisaansluitingen nodig, wat zorgt voor een lagere vraag. Voor de langere termijn ziet dit beeld er positiever uit. Netwerkbeheerder Tennet kondigt in zijn visie 2030 de aanleg aan van nieuwe verbindingen en verzwaring van bestaande verbindingen.
- De markt voor uitbreidingen en renovaties van waterzuiveringen en drinkwaterpompstations zwakt enigszins af. Vernieuwing en grootschalig onderhoud wordt vaker uitgesteld. Opdrachten worden steeds meer Europees aanbesteed. Om volledige projecten aan te kunnen, wordt er steeds vaker in combinaties aangeboden met andere partijen.

Utiliteitsbouw

In de gebouwgebonden installaties is Batenburg Techniek betrokken bij klanten in retail, onderwijs, gezondheidszorg en kantoorgebouwen. Een overzicht van ontwikkelingen in deze markt:

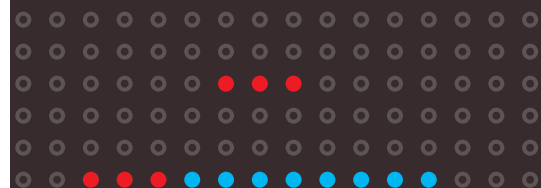
- De verwachting is dat de utiliteitsbouw de komende jaren uitdagend blijft en noodzaakt tot voortdurende aanpassing. Er is relatief weinig werk en grote (prijs)concurrentie.
- Vastgoedbeleggers in het topsegment van de kantorenmarkt zorgen voor enige beweging. In de rest van de kantorenmarkt is de activiteit zeer beperkt, met uitzondering van enkele koopjesjagers.
- De nieuwbouwmarkt is minimaal, met als uitzondering de Randstad, Noord-Brabant en het gebied tussen Rotterdam en Nijmegen. Segmenten waar nog enige marktvraag is, worden overspoeld door aanbieders, zoals het middensegment woningen, topsegment retail, hotels en het beheer en onderhoud van vastgoed.

- Het aanbod in de gebouwgebonden installatiemarkt blijft afnemen door reorganisaties en faillissementen. Desondanks blijft het aanbod groter dan de vraag.
- Totaalinstallateurs hebben het zwaarder dan gespecialiseerde aanbieders. Veel marktpartijen specialiseren daarom en gaan regionaal samenwerken met andere gespecialiseerde aanbieders.
- Projectontwikkelaars en architecten melden een aantrekkende vraag.
- Positief is de toenemende vraag naar de gebouwen voor logistiek en distributie. Over het algemeen geldt zo'n toenemende behoefte als een vroeg signaal van herstel na tijden van crises. Doorgaans breidt dat herstel zich anderhalf tot twee jaar later uit naar andere segmenten van de bouwmarkt. Gaat deze vuistregel ook na de huidige crisis op, dan ligt er mogelijk prijsherstel in het verschiet.

Bevar

Als groothandel in bevestigingsmateriaal levert Bevar aan industriële ondernemingen in de automotive-industrie, elektrotechniek, apparatenbouw en staal-, plaat-, en kunststofverwerking. Bevar koopt scherp in en levert via een verfijnd en uitgebalanceerd logistiek systeem. Dat doet Bevar in nauw contact met de klant. Zo ontstaat een meerwaarde die leidt tot tevreden klanten.

Strategie

- Herstel van winstgevendheid en vertrouwen.
- Focus op groei in de toelevering van producten en diensten bij klanten in de industrie en infrastructuur vanuit de werkterreinen handel en assemblage en industriële automatisering.
- Specialismen in de bouwgerelateerde installatiebedrijven verder ontwikkelen vanuit een sterke regionale positie.

Snelle veranderingen in de markt vragen voortdurend om aanpassing en versterking van Batenburg Techniek. Zo verlegt de onderneming de focus naar markten met meer kansen, zoals de industrie. Kwam in 2012 41% van de omzet uit de utiliteitsmarkt inclusief Koldijk, in 2013 was dit aandeel gedaald tot 32%, exclusief Koldijk

Strategische herijking

De strategische koers 2011 - 2015 van Batenburg Techniek beoogde autonome groei en uitbreiding door acquisities. De economische realiteit van 2013 plaatste de strategische richting echter in een ander daglicht en noodzaakt tot een strategische herijking die in de eerste helft van 2014 wordt afgerond.

Herstel van de winstgevendheid en het vertrouwen

Absolute prioriteit heeft het herstel van de winstgevendheid en het vertrouwen. In 2013 zijn daarin belangrijke stappen gezet. De capaciteit is aangepast aan de afgenomen marktbehoefte, verbeteringen zijn gerealiseerd in projectmanagement en interne rapportage en de basisprocessen worden verder gestroomlijnd. De hoogste mate van efficiency is noodzakelijk voor voortdurend succes.

Focus op brede vertegenwoordiging in de industrie

Batenburg Techniek blijft gericht op een brede vertegenwoordiging in de industrie, met een focus op de maakindustrie (machinebouw, apparatenbouw, marine en offshore) en de zuivel- en voedselproductie. In deze markten is de onderliggende trend positief en heeft de onderneming vaak meerjarige posities. Deze ontstaan dankzij intensieve samenwerking met opdrachtgevers bij het verbeteren van hun processen en producten. De toegevoegde waarde hiervan is hoog. Door een brede spreiding is Batenburg Techniek bovendien relatief ongevoelig voor specifieke situaties in branches. Dit vormt een gezonde basis voor de verdere uitbouw van activiteiten.

Organische groei in de infrastructuurmarkt

In de infrastructuurmarkt, waar Batenburg Techniek werkt voor het elektriciteitsnetwerk, bij waterzuiveringen en drinkwaterpompstations, richt de onderneming zich op verdere uitbouw van de posities. Deze zijn stevig en bieden eveneens goede mogelijkheden voor organische groei.

Ontwikkelen onderscheidend vermogen in installatietechniek

In het kader van de strategische herijking is het streven losgelaten om door te groeien naar een positie als landelijk opererende totaalinstallateur. De sterke concurrentie in deze markt en de prijserosie belemmeren de mogelijkheden daarvoor. Batenburg Techniek richt zich daarom op het benutten van de uitgangspositie in bepaalde regio's. De onderneming ontwikkelt het onderscheidend vermogen met specialismen als beveiliging, beheer en inspectie, energiemanagement

en klimaattechniek. Dit leidt tot een hogere toegevoegde waarde voor klanten, hetgeen resulteert in langduriger klantrelaties.

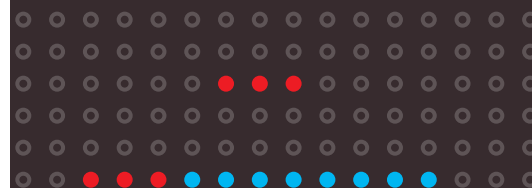
Samenwerking binnen de groep

Batenburg Techniek transformeert van een vrijwel volledig decentrale bedrijfsvoering naar een model met meer onderlinge samenwerking. Hierbij combineert de onderneming het lokale ondernemerschap binnen de werkmaatschappijen met de kracht, kennis en expertise die ze gezamenlijk in huis heeft. Zaken als ICT en back-office-activiteiten worden zoveel mogelijk centraal georganiseerd. Daarnaast bundelt Batenburg Techniek de saleskracht en benutten de werkmaatschappijen de gezamenlijke kansen in de markt.

HPR Techniek

De Erasmus Universiteit in Rotterdam voert onderzoek uit naar het ontstaan en detecteren van melanomen. Het is van belang om melanomen vroeg te herkennen, want dan is de kans op een succesvolle behandeling het grootst. Voor het onderzoek wordt met behulp van Raman Spectroscopy het lichtspectrum dat een melanoom uitzendt gekarakteriseerd. Omdat een moedervlek heel donker van kleur is, is een camera met een zeer hoge nauwkeurigheid nodig. HPR Techniek leverde hiervoor de Xenics Cougar camera. Dit is de gevoeligste camera ter wereld die in het vereiste lichtspectrum kan meten. Deze camera wordt met stikstof gekoeld zodat elke uitgezonden foton is te detecteren. De eerste resultaten van de nauwe samenwerking tussen de Erasmus Universiteit, HPR Techniek en Xenics zijn veelbelovend.

Medewerkers en organisatie

- Afname aantal medewerkers
- Daling ziekteverzuim
- Extra inzet op opleiding en training

Medewerkers

De medewerkers maken Batenburg Techniek. Het afgelopen jaar is niet eenvoudig geweest. Het faillissement van Koldijk en de reorganisatie bij enkele andere werkmaatschappijen hebben een grote impact gehad op de direct betrokken medewerkers en hun families. Afscheid nemen van medewerkers die zich vaak jarenlang hebben ingezet voor het bedrijf is uitermate pijnlijk. Sommige van de werkmaatschappijen opereren in markten waarop de economische recessie nu al jaren een wissel trekt. Dat vraagt veel van medewerkers en management die een grote flexibiliteit en onverminderde inzet hebben getoond, waarvoor de directie grote dank uitspreekt.

Ontwikkeling aantal medewerkers

In 2013 is het totaal aantal medewerkers afgenomen naar 847 (2012: 1.063). De grootste afname vond plaats bij de bedrijven in gebouwgebonden installaties.

Ontwikkeling aantal medewerkers

Aantal ultimo jaar	2013	2012	Mutatie
- Handel	203	202	1%
- Installatie	644	861	-25%
Totaal	847	1.063	-20%

Ziekteverzuim

In 2013 daalde het ziekteverzuim naar 3,5% (2012: 3,8%), dankzij actief beleid gericht op preventie en terugdringing van kort ziekteverzuim.

Dienstjaren

In een markt waarin goede vakmensen nog altijd schaarser worden, tonen de medewerkers van Batenburg Techniek een grote loyaliteit naar hun werkgever. Gemiddeld blijven medewerkers 12 jaar in dienst. Batenburg Techniek is trots op deze loyaliteit. Dankzij deze verbondenheid blijft vakmanschap en kennis behouden, die de zeer ervaren medewerkers bovendien delen met nieuwe medewerkers en stagiairs.

Organisatie

Binnen de werkterreinen handel en assemblage, industriële automatisering en installatietechniek, wordt steeds nauwer samengewerkt. Hiermee neemt de efficiëntie toe en ontstaat een optimale uitgangssituatie voor een gezamenlijke marktbenadering. Deze samenwerking wordt verder geïntensiveerd.

Opleidingen

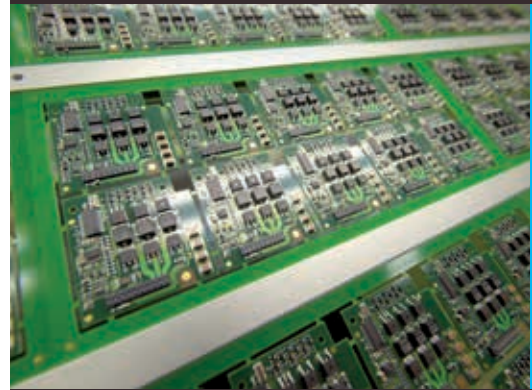
Om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren en de vakkennis actueel te houden wordt doorlopend geïnvesteerd in opleidingen en trainingen. Gemotiveerde en goed getrainde medewerkers zijn van groot belang voor het realiseren van de doelstellingen.

Batenburg Academy

Het bundelen van de krachten op het gebied van kennis vormt ook in deze uitdagende tijden de basis voor samenwerking en succes. De Batenburg Academy biedt een platform voor kennisdeling, ontwikkeling en uitwisseling tussen werkmaatschappijen. Met het op maat ontwikkelde opleidingsaanbod kunnen medewerkers hun kennis verrijken. De programma's zijn gericht op zowel de externe omgeving (commercie, klantgerichtheid en accountmanagement), als op de interne omgeving (projectmanagement, inkoopmanagement en finance).

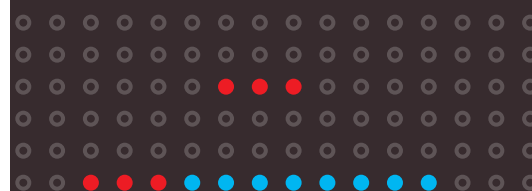
Groepsraad, CPI en ondernemingsraden

De Groepsraad is een belangrijk overlegplatform voor de directie van Batenburg Techniek en de directies van de werkmaatschappijen over strategische en operationele ontwikkelingen. De Groepsraad heeft daarbij een adviseerende functie naar de directie. Een aantal van de bedrijven heeft een eigen ondernemingsraad, die is afgestemd op de omvang van de onderneming. Bij andere werkmaatschappijen vindt het overleg plaats volgens de richtlijnen voor bedrijven tot vijftig medewerkers. De holdingdirectie overlegt jaarlijks in aanwezigheid van minimaal één commissaris met de CPI (Centrale Personeel Informatie) en twee keer per jaar met vertegenwoordigers van de ondernemingsraden. De CPI bestaat uit vertegenwoordigers van de bij de bedrijven aanwezige ondernemingsraden en het personeelsoverleg van de andere werkmaatschappijen. Aan de orde komen onder meer beleidsontwikkelingen die van belang zijn voor de medewerkers van Batenburg Techniek.

TPC

TPC Electronics BV is een jong en dynamisch bedrijf in Goor dat zich richt op het samenstellen van industriële elektronica. Met 70 collega's assembleert, test en bouwt TPC verschillende elektronica producten. TPC stelt zich daarbij niet zozeer op als producent, maar als een dienstverlener met oog voor de dagelijkse praktijk van de opdrachtgevers. Functionaliteit en de hoogste continuïteit staan daarbij voorop.

Winst- en verliesrekening voortgezet (€ miljoen)	2013 genormaliseerd*	2012 genormaliseerd*
Omzet	143,1	140,4
Brutomarge	67,4	65,3
in % van de omzet	47,1%	46,5%
Personeelskosten	46,7	45,8
in % van de omzet	32,6%	32,7%
Overige bedrijfskosten	15,8	14,1
in % van de omzet	11,0%	10,1%
EBITA	3,0	3,2
in % van de omzet	2,1%	2,3%
Nettowinst	2,1	2,3
in % van de omzet	1,5%	1,6%
Kasstroom uit operationele activiteiten	4,6	4,4
Totaal kasstroom	4,1	-3,8
Resultaat per aandeel (in €)	0,86	0,94

*) Exclusief Koldijk, exclusief impairment op goodwill (EUR 2,1 miljoen) en exclusief reorganisatiekosten (EUR 0,6 miljoen in 2013; EUR 0,4 miljoen in 2012)

Geografische verdeling van de omzet** (€ miljoen)	2013	2012
- Nederland	133,1	131,1
- EU overig	7,5	6,2
- Buiten EU	2,5	3,1
Totaal	143,1	140,4

**) Op basis van voortgezette activiteiten

Financiële gang van zaken

- Turbulent jaar voor financiële bedrijfsvoering
- Herstel van winst en liquiditeit in tweede helft van het jaar
- Actief werkkapitaalbeleid vanaf tweede helft van het jaar
- Focus 2014 op verder versterken van basisprocessen

Inleiding tot de jaarrekening

IFRS

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS).

De Europese Commissie heeft in 2013 en de eerste maanden van 2014 een aantal nieuwe en aangepaste IFRS-standaarden en IFRICs goedgekeurd voor toekomstig gebruik. Dit betreft de volgende aanpassingen en uitbreidingen, waarbij tevens is aangegeven in hoeverre er sprake is van invloed op de verslaglegging van Batenburg Techniek N.V.:

Richtlijn	Omschrijving (aanpassing) richtlijn	Impact voor Batenburg
IFRS 1	Eerste toepassing van IFRS - staatsleningen	Geen
diversen	Verbeteringen van IFRS 2009-2011	Beperkt
IFRS 10, 11, 12	Aanpassingen in richtlijnen over de geconsolideerde jaarrekening, gezamenlijke overeenkomsten, en informatie over belangen in andere entiteiten	Beperkt
IFRS 10, 12, IAS 27	Aanpassingen in richtlijnen ten aanzien van beleggingsentiteiten	Geen

De meeste door IASB doorgevoerde wijzigingen die nog niet door de EU zijn aanvaard zullen naar verwachting eveneens beperkte impact hebben op de verslaglegging in de toekomst. De wijzigingen inzake lease en omzetverantwoording kunnen afhankelijk van de definitieve invulling mogelijk een grotere impact hebben op de toekomstige verslaglegging.

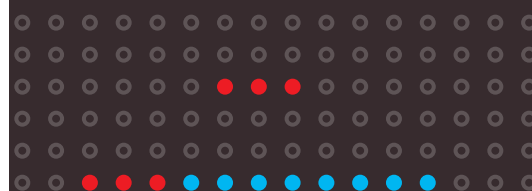
Geschillen

Voor een lopend geschil over de afwikkeling van het faillissement van IJsselmuiden in 2010 wordt periodiek op consistente wijze een actuele inschatting gemaakt van mogelijke verplichtingen en bijkomende kosten die worden verwacht.

Beenen

Joop Schakelaar, chef monteur bij Beenen, test met een proefinstallatie een nieuwe zuiveringstechniek. Waterschap de Stichtse Rijnlanden overweegt de effectieve, energiezuinige en ruimtebesparende techniek voor een nieuw te bouwen installatie in Utrecht. Joop: 'We ontwierpen en bouwden de installatie, ontwikkelden de software en stelden de installatie in bedrijf. Mooi om nauw betrokken te zijn bij innovaties die zo belangrijk zijn voor een beter milieu.'

Er wordt afgezien van een nadere gedetailleerde financiële toelichting van de mogelijke verplichtingen uit genoemd verschil van inzicht, omdat dit de rechtspositie van de Vennootschap mogelijk kan schaden.

Resultaten 2013

Om de ontwikkeling bij de voortgezette werkmaatschappijen ten opzichte van 2012 inzichtelijk te maken, zijn de cijfers op vergelijkbare basis weergegeven, dus exclusief de impairment van EUR 2,1 miljoen voor de voortgezette installatiebedrijven (gerapporteerd in het tweede kwartaal 2013) en voor de bruto-reorganisatiekosten van EUR 0,6 miljoen in 2013 (2012: EUR 0,4 miljoen).

Een zwak begin typeerde de financiële gang van zaken in het eerste helft van 2013 en resulteerde in de noodzakelijke afbouw van de capaciteit in de utiliteitsbouw en een ingrijpend faillissement van werkmaatschappij Koldijk in juni. De tweede helft van het jaar laat een herstel van winst en liquiditeiten zien. De EBITA (exclusief reorganisatie) steeg van EUR 1,0 miljoen medio 2013 naar EUR 3,0 miljoen ultimo 2013. De stand liquide middelen bedroeg ultimo 2013 EUR 2,3 miljoen positief (2012: EUR -0,5 miljoen).

Omzet- en margeontwikkeling

Ondanks de moeilijke omstandigheden in de verschillende marktsegmenten is de omzet van geheel Batenburg Techniek (exclusief Koldijk) gestegen met 2% ten opzichte van 2012. De omzet wordt voor het overgrote deel (93%) in Nederland gerealiseerd. De omzet buiten Nederland zijn licht gestegen ten opzichte van 2012.

De netto dotatie voor projectverliezen (opgenomen in de omzet) is beperkt gebleven door verminderde deelname aan openbare aanbestedingen en door betere projectbeheersing. De kostprijs van de omzet bestaat uit de kosten voor materialen en handelsproducten en de kosten van uitbesteed werk. De brutomarge is verbeterd, ondanks de prijsdruk in met name de handel en utiliteitsbouw. De stijging van de marge wordt voornamelijk verklaard door de afname van uitbesteed werk. Daarnaast is minder personeel ingeleend tegen een lager tarief.

Personeelskosten

De personeelskosten als percentage van de omzet zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2012. De reductie van het aantal medewerkers ultimo 2013 heeft een beperkte invloed op het resultaat 2013 vanwege fasering en samenstelling van de reductie. De reductie van het aantal medewerkers is gedeeltelijk gecompenseerd door toename van de activiteiten in de industriële automatisering.

Het volle effect van de krimp zal zichtbaar worden in 2014. De reorganisatiekosten zijn volledig genomen. In 2013 is een gematigd loonbeleid gevoerd in lijn met de marktomstandigheden. De loonkosten zijn wel gestegen als gevolg van cao-effecten en stijging van de pensioenlasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële en immateriële activa voor de voortgezette activiteiten, zijn gedaald naar EUR 2,0 miljoen (2012: EUR 2,2 miljoen). Dit is het gevolg van het lage investeringsniveau in 2013. Met de verkoop van een bedrijfspand in Almere is een boekwinst gerealiseerd van EUR 0,1 miljoen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn gestegen tot 11,0% van de omzet (2012: 10,1%). De kosten zijn voornamelijk toegenomen door een hogere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren en door eenmalige advieskosten. Daarnaast zijn de reis- en autokosten gestegen als gevolg van het opstarten van een vestiging in China en door een uitgestrektere regio waarin projecten werden uitgevoerd.

Resultaat

De EBITA voor de voortgezette activiteiten, exclusief de reorganisatiekosten komt uit op EUR 3,0 miljoen (2012: EUR 3,2 miljoen). Goede resultaten in de industriële automatisering en handel worden gedeeltelijk teniet gedaan door verliezen in gebouwgebonden installatie, hoofdzakelijk in het eerste helft van het jaar. De nettowinst vóór impairment en reorganisatiekosten voor de voortgezette activiteiten bedraagt EUR 2,1 miljoen (2012: EUR 2,3 miljoen). Het nettoverlies inclusief Koldijk, impairment en reorganisatiekosten bedraagt EUR 6,9 miljoen.

Kasstroom

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt EUR 4,6 miljoen (2012: EUR 4,4 miljoen) met een sterk herstel in het tweede halfjaar. Aandacht voor kasmanagement en beheersing van het werkkapitaal heeft bijgedragen aan de positieve ontwikkeling.

De netto-voorraden bij de handelsondernemingen zijn gedaald met EUR 1,3 miljoen tot EUR 9,4 miljoen en de voorziening incurante voorraden is met EUR 2,8 miljoen nagenoeg gelijk gebleven aan 2012.

Handelsdebiteuren zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2012. De voorziening dubieuze debiteuren bedraagt EUR 1,1 miljoen. Het gemiddeld aantal debiteurendagen is vergelijkbaar met 2012, ondanks de trend in de markt om later te betalen.

De financiering onderhanden werk is in de loop van het tweede half jaar sterk verbeterd.

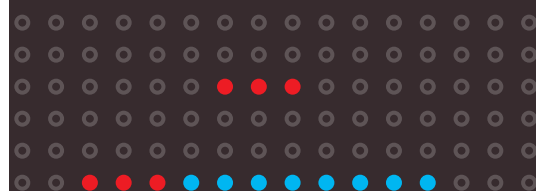
Financiering

De negatieve stand liquide middelen eind 2012 (EUR -0,5 miljoen) in combinatie met verliezen in de eerste helft van 2013, de ontwikkelingen bij Koldijk en voorfinanciering onderhanden werk deden een fors beroep op de krediet-

Hoogendoorn/ JB Systems

JB Systems BV in Vlaardingen is onder meer gespecialiseerd in de automatisering van Offshore Equipment. Sinds december 2010 is JB Systems betrokken bij het nieuwe schip van Heerema: de Aegir. De Aegir is een multifunctioneel schip voor zwaar hijswerk (4.000 mT) en het leggen van pijpleidingen in diep water (tot 3.500 meter). JB Systems voerde voor Heerema de totale automatisering van het Workstation uit. Dit is het hart van de Aegir, waarin pipe handling, welding, pre- en postprocessing volledig geautomatiseerd plaatsvinden.

faciliteiten. Vanaf medio 2013 verbeterde de stand liquide middelen van EUR -5,3 miljoen tot EUR 2,3 miljoen positief eind 2013.

Batenburg Techniek heeft geen langlopende leningen uitstaan. De rentelasten waren per saldo beperkt mede dankzij het gebruik van de rentecompensatie-faciliteit bij de huisbankier.

De solvabiliteit bedroeg medio 2013 45% en ultimo 2013 54% (2012: 52%). De sterke verbetering in de tweede helft van 2013 komt door de toename van de winst en werd gerealiseerd ondanks de afname van de crediteuren. De solvabiliteit geschoond voor immateriële vaste activa bedroeg 42% eind 2013 (eind 2012: 39%).

Gesprekken worden gevoerd over een aanpassing van de huidige kredietfaciliteit. Ultimo 2013 was van de bankgarantiefaciliteit een bedrag van EUR 1,8 miljoen benut (ultimo 2012: EUR 2,2 miljoen). De faciliteit voor bankgaranties Nationale Borg is eind 2013 komen te vervallen. De current ratio komt ultimo 2013 uit op 1,5 (ultimo 2012: 1,4).

Winst per aandeel

Het resultaat per aandeel komt uit op EUR -2,86. Genormaliseerd is de winst per aandeel EUR 0,86 (2012: EUR 0,94). Vanwege het netto resultaat en de noodzaak de financiële buffers aan te vullen, zal aan de op 23 april 2014 te houden Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgesteld om het dividend over 2013 te passeren.

Doelstellingen

In het licht van de veranderende marktomstandigheden en de directiewisseling bij Batenburg Techniek, zullen de financiële doelstellingen herijkt worden, in lijn met de aanscherping van de strategie. De focus voor 2014 ligt op herstel van vertrouwen bij de stakeholders en op verbetering van de resultaten. In nauwe samenwerking met de werkmaatschappijen zal de focus liggen op resultaatverbetering, operationele kasstromen, projectbeheersing en risicomanagement. De financiële discipline zal gericht zijn op het verder verbeteren van de basisprocessen met name op het gebied van managementrapportages, het ERP-platform en voorraad- en debiteurenbeheer.

Risicomanagement

Risicomanagement is een belangrijke prioriteit binnen Batenburg Techniek. Veel processen en procedures zijn adequaat ingericht om risico's bijtijds te identificeren en te managen. Maar ondanks de volle aandacht voor dit onderwerp leert de ervaring met Koldijk en de afschrijvingen op debiteuren, dat aanscherping toch vereist is. Risicomanagement zal voortaan vast op de agenda staan bij de voortgangsbesprekingen met de werkmaatschappijen en komt verplicht op de managementteam-agenda's. Daarnaast worden verantwoordelijkheden toegewezen en waar mogelijk tests uitgevoerd. Verder worden er stappen gezet om het management te laten ervaren dat risicomanagement een operationele verantwoordelijkheid is.

Risicobeheersing en -controlesystemen

De risico's binnen Batenburg Techniek die samenhangen met strategie, beleid, compliance en financiële verslaglegging komen aan de orde in verschillende overlegsituaties, waarbij commissarissen, holdingdirectie en management van de werkmaatschappijen betrokken zijn.

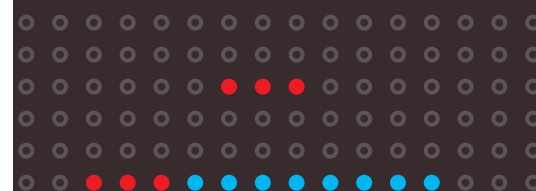
De directies van de werkmaatschappijen zijn verantwoordelijk voor de werking van het risicomanagementsysteem binnen hun eigen onderneming. Ieder kwartaal worden uitkomsten van risico-assessments aan Batenburg Techniek gerapporteerd via het Batenburg Enterprise Risk Managementsysteem (BERM). Dit systeem is gebaseerd op de uitgangspunten van het COSO-model, waarbij de inrichting van de risico-omgeving specifiek is toegesneden op de activiteiten van de segmenten. De bevindingen en maatregelen worden intern vastgelegd en geëvalueerd.

BERM is ook in 2013 gebruikt voor een inventarisatie van de belangrijkste risico's en de maatregelen die de werkmaatschappijen namen. Periodiek worden assessments uitgevoerd aan de hand van een set van key controls die jaarlijks wordt geactualiseerd. De aanpak concentreert zich op de rubrieken: Verkoop en Marketing, Inkoop en Logistiek, Personeel, Beheersing van projecten/productie, Strategie, Juridisch en Compliance, Automatisering, Belastingen en Rapportage. Voor iedere in BERM onderscheiden rubriek wordt onderstaand inzicht gegeven in de belangrijkste risico's die samenhangen met de activiteiten van Batenburg Techniek.

Hoogendoorn/ 24green

24green gaat steeds meer internationale samenwerking aan met lokale partners. Eén van die partners is het Amerikaanse bedrijf H.E. Anderson. Dit bedrijf produceert en verkoopt irrigatie-units voor de land- en tuinbouwsector. 24green en H.E. Anderson ontwikkelden samen een geïntegreerd systeem dat volledig inspeelt op de wensen van de Amerikaanse klanten. Voor 24green is dit succesvolle initiatief een aansporing om wereldwijd met meer lokale partners samen te werken.

Verkoop en Marketing

Bij Verkoop en Marketing zijn risico's geïdentificeerd, zoals de kredietwaardigheid van klanten, het leveren volgens de juiste leveringsvoorwaarden, aangenomen opdrachten en procedures over het tijdig factureren van de geleverde prestaties volgens afgesproken termijnschema's. Ook eigen prestaties worden geanalyseerd op het tijdig leveren en het opvolgen van klachten. Kredietwaardigheid en nakomen van betalingsafspraken door opdrachtgevers krijgen ook veel aandacht. De afschrijvingen op debiteuren als gevolg van faillissementen overtuigen ons van de noodzaak om pro-actiever te handelen, waarbij er eveneens op vaste en bekende klanten gelet moet worden.

Inkoop en Logistiek

Risico's rondom Inkoop en Logistiek hebben onder meer betrekking op het inkopen tegen de juiste condities, actief voorraadbeheer en het beoordelen van leveranciers. Toeleveranciers worden geanalyseerd op prestaties, betrouwbaarheid en op het relatieve belang voor geheel Batenburg Techniek.

Personeel

Door de geringe instroom in technische opleidingen neemt het risico toe dat er in de toekomst mogelijk onvoldoende gekwalificeerd technisch en commercieel personeel te vinden is. De geleidelijke vergrijzing leidt tot hogere kosten in de salaris- en pensioensfeer. Langer werken vraagt om een actief en creatief personeelsbeleid. De instroom van jonge medewerkers is van belang voor de continuïteit in kennisoverdracht en voor het beperken van de stijging van de gemiddelde uurlonen. Contacten met scholen, het bieden van stageplaatsen en een inspirerende werkomgeving met carrièreperspectieven dragen bij aan het werven, boeien en binden van jonge nieuwe werknemers.

Beheersing van projecten/productie

Projectbeheersing is van groot belang voor de installatiebedrijven en voor enkele handelsondernemingen. Risico's zijn geïdentificeerd in de kwaliteit van de calculaties, de fasering van opdrachten over het jaar, de vastlegging en opvolging van aansprakelijkheden van de contractpartijen en de aansturing en het monitoren van de projecten. In 2013 is een assessment uitgevoerd naar de kwaliteit van projectbeheersing binnen Batenburg Techniek en zijn de bevindingen vertaald naar actieplannen bij de werkmaatschappijen. De risico's zijn ook afgenomen door een selectievere deelname aan openbare aanbestedingen.

Strategie

Batenburg Techniek opereert in zowel vroegcyclische als laatcyclische markten. De werkmaatschappijen zijn gevoelig voor economische ontwikkelingen in zowel binnen- als buitenland (vooral export van opdrachtgevers). In delen van de installatietechniek is in tijden van krimp sprake van scherpe prijsconcurrentie. De focus ligt dan ook op specialismen en niches met nadruk op kwaliteit en onderscheidend vermogen. Deze transformatie is in gang gezet, maar nog niet overal voltooid. Op basis van de lessen van Koldijk streeft Batenburg Techniek niet langer naar een positie als landelijk opererende totaalinstallateur. In de technische handel neemt de transparantie in de prijsvorming toe, onder meer door webshops. Het accent ligt daar bij producten en diensten die veel advies en toegepaste kennis vragen.

Juridisch en Compliance

Deze risico's houden verband met alle regelingen en verplichtingen waaraan Batenburg Techniek zich als beursgenoteerde onderneming dient te houden en met overige wettelijke regelingen. Belangrijk zijn onder meer het naleven van de Arbeidsomstandighedenwet en milieuaspecten bij het uitvoeren van werkzaamheden. Op deze gebieden wordt een actief beleid gevoerd gericht op goede werkomstandigheden. Bij de werkzaamheden en deelname van Batenburg Techniek aan het maatschappelijk verkeer bestaat het risico op claims door derden.

Automatisering

Binnen Batenburg Techniek wordt actief gewerkt aan de centralisatie van IT om beveiligingsrisico's te beperken. Tegelijkertijd wordt ook een gemeenschappelijk ERP-systeem uitgerold om uniforme informatie-uitwisseling te vergroten en efficiëncyslagen te realiseren. Uit risico-overwegingen is ervoor gekozen om de werkmaatschappijen één voor één te migreren naar de centrale IT-omgeving en het gezamenlijke ERP-systeem. Voor 2014 staan twee werkmaatschappijen op de planning om over te stappen.

Belastingen

Voor de vennootschapsbelasting is er sprake van een fiscale eenheid voor alle Nederlandse activiteiten. De aangifte voor de omzetbelasting en loonbelasting vindt plaats bij de afzonderlijke onderdelen. Het aantal grensoverschrijdende transacties tussen de werkmaatschappijen is relatief beperkt. Specifieke aandacht gaat voorts uit naar de procedures rondom het inlenen van werkrachten en procedures met betrekking tot onderaanneming. Met de Belastingdienst wordt met regelmaat op een constructieve wijze informatie uitgewisseld over belangrijke fiscale aspecten.

Rapportage en financiële risico's

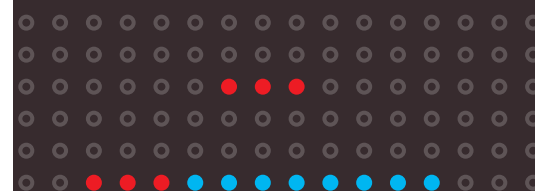
Batenburg Techniek werkt met een planning- en control-cyclus. Getoetst wordt of de opgestelde beleidsplannen en budgetten van de werkmaatschappijen aansluiten op de groepsdoelstellingen en de verwachte marktontwikkelingen. De directies van de werkmaatschappijen leggen verantwoording af door middel van maandelijkse rapportages, tussentijds overleg met Batenburg Techniek, een jaarrekening en een formele aandeelhoudersvergadering per werkmaatschappij.

Van Dalen Installatietechniek

Door Van Dalen Installatietechniek zijn er diverse LED verlichtingsprojecten opgeleverd.

Van Dalen Installatietechniek heeft zich in 2013 verder gespecialiseerd in het ontwerpen en installeren van LED verlichting en beschikt over eigen lichtadviseurs die projecten van ontwerp tot oplevering begeleiden.

Batenburg Techniek is verder betrokken bij substantiële investeringsbeslissingen, het aannemen van grote opdrachten, het afgeven van groepsgaranties, de benoeming of het ontslag van sleutelfunctionarissen en de financiering en verzekering van de activiteiten.

In de tweede helft van 2013 is het werkkapitaalbeheer aangescherpt en zal in 2014 verder geïntensiveerd worden. Zowel aan inkoop- als aan verkoopzijde wordt op bescheiden schaal gehandeld met landen die buiten de Eurozone vallen. Belangrijkste valuta's in deze gebieden zijn de US dollar en het UK pond. Valutarisico's op inkopen worden deels gemanaged door afspraken over prijsvaste periodes. Het renterisico binnen Batenburg Techniek is beperkt.

De accountant beoordeelt jaarlijks volgens een risicogerichte aanpak de belangrijkste aspecten van de opzet en werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne controlemaatregelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van BERM. De bevindingen worden gerapporteerd aan de werkmaatschappijen, de holdingdirectie en de Raad van Commissarissen. Zowel de directie van Batenburg Techniek, als de directeuren van de werkmaatschappijen leggen verantwoording af in een bevestigingsbrief bij de jaarrekening (de *Letter of Representation*).

De directie is zich ervan bewust dat, ondanks alle inspanningen, de opgezette beheersingssystemen geen absolute zekerheid kunnen bieden voor het realiseren van de doelstellingen. Ook zijn onjuistheden van materieel belang, verlies, fraude en handelingen in strijd met wetten en regels niet volledig te voorkomen. De systemen dienen ertoe dat Batenburg Techniek op een verantwoorde en beheerste wijze onderneemt. Risicomanagement wordt op een positieve wijze gebruikt om bij te dragen aan een betere beheersing van processen en het nemen van gecalculeerde en verantwoorde risico's.

In Control Verklaring

De directie is verantwoordelijk voor de inrichting en de effectiviteit van de systemen voor risicobeheersing en interne controle. Met inachtneming van het voornoemde is de directie van Batenburg Techniek naar beste weten van mening:

- dat de risicobeheersing- en interne controlesystemen een redelijke mate van zekerheid verschaffen dat de financiële verslaglegging geen materiële onjuistheden bevat en dat de organisatie zich houdt aan de van toepassing zijnde wetten en regels;
- dat de risicobeheersing- en interne controle systemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt;
- dat er geen indicaties zijn dat de risicobeheersing- en interne controlesystemen in het lopende jaar niet naar behoren zullen werken.

Corporate Governance

Goed ondernemingsbestuur is voor Batenburg Techniek vanzelfsprekend. Daarom volgen commissarissen en directie van Batenburg Techniek de bepalingen zoals opgesteld in de Nederlandse Corporate Governance Code (de Code). Een goede relatie met alle stakeholders staat of valt met evenwichtige en integere belangenbehartiging. Heldere en open communicatie helpt daarbij. Dit hoofdstuk zet uiteen hoe Batenburg Techniek de Code volgt en beschrijft de hoofdlijnen van de corporate governance-structuur.

Best practices uit de Code

De principes in de Code zijn algemene opvattingen over goede corporate governance. Deze principes zijn uitgewerkt in concrete 'best practices'. Batenburg Techniek volgt deze best practices, tenzij deze vanwege de omvang van de onderneming niet van toepassing worden geacht. De hieronder beschreven best practices worden niet gevolgd:

- De standaard benoemingstermijn van vier jaar voor directieleden wordt niet gevolgd (best practice II.1.1). Dit is vooral vanwege de continuïteit van de onderneming gerelateerd aan de omvang.
- Vanwege de omvang van de onderneming wordt een introductieprogramma voor commissarissen niet nodig geacht (best practice III.3.3). De voorzitter van de Raad van Commissarissen beoordeelt de opleidingsbehoefte waar nodig en handelt op basis daarvan.
- Vanwege de omvang van de onderneming is het niet nodig om een secretaris aan te stellen voor de ondersteuning van de Raad van Commissarissen (best practice III.4.3).
- Vanwege de kosten van middelen als webcasting en speciale telefoonlijnen (best practice IV.3.1) wordt per situatie bekeken of deze middelen worden ingezet.

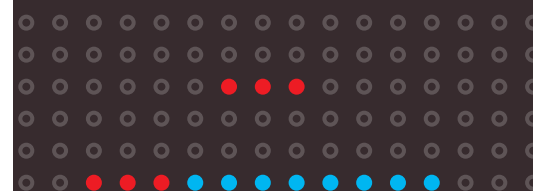
Corporate governance-structuur

Batenburg Techniek is een structuurvennootschap met een directie en een onafhankelijke Raad van Commissarissen (het 'two-tier'-bestuursmodel), zoals bepaald in best practice III.2.2 lid f van de Code. Eén commissaris is niet onafhankelijk, omdat hij ook bestuurder is van VP Exploitatie N.V., die meer dan tien procent

Schekman

Zorg- en welzijnsorganisatie Pluryn besloot in 2013 alle centrale functies onder te brengen in een nieuw hoofdgebouw. In plaats van nieuwbouw koos de organisatie ervoor een bestaand kantoorgebouw grondig te revitaliseren. Pluryn ondersteunt mensen met complexe zorgvragen vanuit meer dan 150 locaties in Gelderland, Noord-Limburg en Noordoost-Brabant. Het nieuwe hoofdkantoor dat tweehonderd medewerkers huisvest, is zo duurzaam mogelijk gerenoveerd. Schekman Elektrotechniek verving alle elektrotechnische en beveiligingstechnische installaties. Voor energiezuinige verlichting installeerde Schekman LED-lampen en bewegingssensoren. Ook werden er zonnepanelen op het platte dak geïnstalleerd. Op de parkeerplaats plaatste Schekman oplaadpalen voor elektrische auto's en fietsen.

van de aandelen in de vennootschap heeft. In best practice II.2.1 staat expliciet dat één afhankelijke commissaris is toegestaan.

Compliance officer

De compliance officer van Batenburg Techniek houdt toezicht op naleving van de volgende reglementen:

- het Batenburg Techniek Reglement inzake het bezit van en transacties in aandelen en bepaalde andere financiële instrumenten;
- de Code Corporate Governance;
- de Batenburg Techniek-regeling over hoe we omgaan met een vermoeden van een misstand (de zogenaamde klokkenluidersregeling);
- de Gedragscode.

De belangrijkste punten van de corporate governance-structuur van Batenburg Techniek worden hieronder geschetst. De complete Corporate Governance Verklaring is te vinden op www.batenburg.nl.

Directie van Batenburg Techniek

Voor de directie staat het belang van de vennootschap Batenburg Techniek en de bijbehorende onderneming voorop. Daarbij houdt de directie rekening met de belangen van alle betrokkenen. De directie is verantwoordelijk voor het bestuur en de strategie van Batenburg Techniek. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de interne risicobeheersings- en controlesystemen en de naleving van wet- en regelgeving. De directie informeert de Raad van Commissarissen over de gang van zaken, overlegt met commissarissen over belangrijke aangelegenheden en legt belangrijke besluiten ter goedkeuring voor aan de Raad van Commissarissen en/of de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

In 2013 was er geen sprake van tegenstrijdige belangen tussen de directie en de vennootschap. De vennootschap heeft ook geen leningen aan de directie verstrekt.

Benoeming en beloning

De directie is voor onbepaalde tijd benoemd. Op pagina 76 van de jaarrekening staat een toelichting op de beloning van de directie. Het beloningsbeleid is gebaseerd op dat van andere beursgenoteerde ondernemingen met vergelijkbare activiteiten (zakelijke dienstverlening). De beloning van de directie bestaat uit een vast inkomen en een variabel inkomen, dat maximaal 50 procent van het vaste inkomen mag zijn. Het variabele deel is gebaseerd op het gerealiseerde rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in het verslagjaar. De Raad van Commissarissen is van plan om in 2014 het beloningsbeleid voor de directie te actualiseren. Eventuele wijzigingen zullen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgelegd.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken binnen Batenburg Techniek. Ook geeft de raad de directie advies over het beleid. De commissarissen stellen het belang van Batenburg Techniek altijd centraal. Op pagina 38 van dit jaarverslag staat een overzicht van de samenstelling van de Raad van Commissarissen. Omdat de raad maar uit vier leden bestaat, is er geen aparte audit-, benoeming-

of remuneratiecommissie. De commissarissen voeren deze taken gezamenlijk uit.

In 2013 zijn geen tegenstrijdige belangen geconstateerd tussen de commissarissen en de vennootschap. De vennootschap heeft ook geen leningen aan de commissarissen verstrekt.

Benoeming commissarissen

Op basis van een profielschets benoemt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders nieuwe commissarissen. De Raad van Commissarissen doet hiervoor de voordracht. Commissarissen worden in principe benoemd voor een periode van vier jaar. De ondernemingsraden hebben het versterkt aanbevelingsrecht ten aanzien van een derde van het aantal leden van de raad.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders

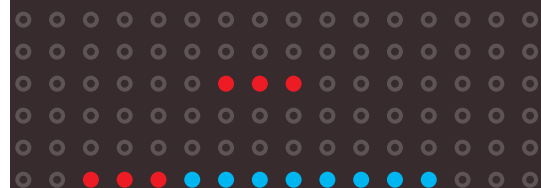
Minimaal één keer per jaar houdt Batenburg Techniek een Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De belangrijkste bevoegdheden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zijn:

- de jaarrekening vaststellen;
- de bestemming van het resultaat goedkeuren;
- decharge aan de directie verlenen voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht;
- de beloning van de commissarissen vaststellen;
- het beloningsbeleid voor de directie goedkeuren;
- de commissarissen benoemen;
- de accountant benoemen;
- statutenwijzigingen goedkeuren;
- toestemming verlenen voor de inkoop en uitgifte van aandelen.

Sparreboom

Laagspanningsinstallaties moeten conform NEN 3140:2011 regelmatig worden geïnspecteerd, anders kunnen bedrijven en kantoren te maken krijgen met 'Power Quality'-problemen. Sparreboom Techniek is gespecialiseerd in het uitvoeren van inspecties naar de kwaliteit van de elektriciteit. Op basis van een stappenplan neemt Sparreboom aspecten mee als visuele inspectie, metingen en beproevingen. Met een heldere en overzichtelijke rapportage worden eventuele problemen in de installaties snel zichtbaar en heeft de opdrachtgever een beter beeld van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van zijn installaties.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Batenburg Techniek is onderdeel van de samenleving en wil bijdragen aan een betere samenleving. Aandacht voor mens, rendement en milieu staan centraal in het denken en ontwikkelen. Al sinds de oprichting – meer dan honderd jaar geleden – focust Batenburg Techniek op de lange termijn. Elke dag opnieuw wordt bewezen dat de belangen van de onderneming (klanten, medewerkers, leveranciers en aandeelhouders) hand in hand kunnen gaan met die van de maatschappij. De gedragscode van Batenburg Techniek is te vinden op www.batenburg.nl.

Mens centraal

Techniek is mensenwerk, onze medewerkers zijn Batenburg Techniek. Mensen staan centraal. Zo voert Batenburg Techniek een actief beleid gericht op het verminderen van het ziekteverzuim. Dit resulteerde in 2013 in een percentage van 3,5%; een daling ten opzichte van 2012. Daarnaast is het opleiden van medewerkers cruciaal in de markten waarin Batenburg Techniek opereert. Daarom startte de onderneming in 2012 met de Batenburg Academy. De onderneming is zich bewust van de uitdagingen op de arbeidsmarkt. Enerzijds zijn er veel (jonge) werkzoekenden, anderzijds dreigt er in de nabije toekomst een tekort aan goed geschoold technisch personeel. Daarom probeert Batenburg Techniek zoveel mogelijk stageplaatsen te creëren, zodat studenten werkervaring kunnen opdoen. Van de zijde van de medewerkers is een duidelijke loyaliteit zichtbaar, getuige het gemiddeld aantal dienstjaren van 12.

Veiligheid

Uiteraard dient elke werksituatie veilig te zijn. Batenburg Techniek stuurt daar actief op door het formuleren van doelstellingen en verbeterplannen, en werkt volgens erkende beoordeling- en milieuriichtlijnen en kwaliteitssystemen zoals VCA en ISO. Preventiemedewerkers hebben een actieve rol bij het verbeteren van werkomstandigheden en het voorkomen van onveilig werken. Toolbox-bijeenkomsten in de installatiebedrijven en risico-inventarisaties dragen bij aan een regelmatige evaluatie en instructie voor veilig werken.

Cultuur

Bij aandacht voor de werkomstandigheden hoort ook aandacht voor de werksfeer en de ondernemingscultuur. Respect voor anderen, binnen en buiten de onderneming en verantwoordelijkheidsgevoel zijn de kernwoorden. Iedereen telt mee. Hiërarchie is ondergeschikt aan vakmanschap. Maatschappelijke betrokkenheid wordt bovendien lokaal zichtbaar. Werkmaatschappijen sponsoren uiteenlopende lokale sociale en culturele gebeurtenissen en verenigingen en hun medewerkers dragen daar op allerlei manieren aan bij.

Milieu

Batenburg Techniek speelt actief in op ontwikkelingen op het gebied van milieu, energiebesparing, hernieuwbare energie en reststoffen. De onderneming houdt rekening met de impact op het milieu. Het meeste effect wordt wat dat betreft bereikt bij klanten. In de installatietechniek maken energiebesparing en CO₂-reductie bij nieuwbouw en renovatie bijvoorbeeld standaard onderdeel uit van de opdrachten. De totale impact hiervan is niet mis te verstaan. Andere voorbeelden van de bijdrage aan een leefbare planeet is het meewerken aan de elektrificatie van het wegverkeer door laadpalen te installeren en aan windmolenparken door componenten hiervoor te leveren.

Watermanagement

Tot de kern van de dienstverlening behoren ook nieuwe technologieën op het gebied van watermanagement die Batenburg Techniek wereldwijd in de tuinbouw introduceert. Dit gebeurt door samen te werken met klanten en andere partijen, om zo de maximale haalbaarheid en kennis te garanderen. Daardoor kan de agrarische sector in binnen- en buitenland meer produceren met een betere kwaliteit en tegelijkertijd het waterverbruik verlagen.

Verduurzamen

Wat Batenburg Techniek voor klanten kan doen, gebeurt ook in eigen huis. De onderneming verduurzaamt bijvoorbeeld zoveel mogelijk de eigen panden en verlaagt de CO₂-uitstoot van het wagenpark met elektrische en energiezuinigere auto's.

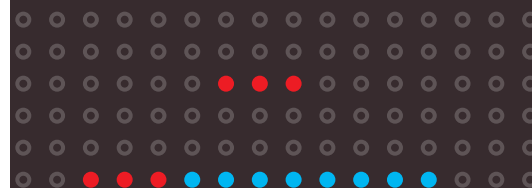
Kassen op zonne-energie

De inzet voor duurzaamheid en een leefbare planeet komt verder tot uiting in tal van bijzondere projecten. Een aansprekend voorbeeld zijn de demokassen op zonne-energie in Kenia. Hiermee leert de werkmaatschappij Hoogendoorn lokale tuinbouwondernemers in dit Afrikaanse land om schaarse hulpbronnen als water en energie efficiënter te benutten. De procesautomatisering van Hoogendoorn speelt hierin een sleutelrol. In de demokas wekken zonnecollectoren overdag warmte op om de kasttemperatuur 's nachts te verhogen. Hoogendoorn introduceert zulke duurzame productiemethoden in meerdere nieuwe markten. Eerdere demoprojecten in onder andere Kenia, China en Turkije zorgden voor een vergelijkbare efficiëntere benutting van duurzame bronnen, voor kennisdeling en voor langtermijnwinst voor de maatschappij.

Wisse

Wisse is totaalinstallateur in Zeeland met specialisaties in groeimarkten als elektronische beveiliging en branddetectie. De aandacht voor risicomanagement en beheersingsmaatregelen rond legionella in drinkwaterinstallaties neemt steeds verder toe. Wisse speelt in op deze marktbehoefte.

Vooruitzichten

De eerste tekenen in de markten waarin de onderneming actief is, zijn gematigd positief vergeleken met het begin van 2013. De werkvoorraad en orderportefeuille laten hetzelfde beeld zien. Dit geeft de verwachting dat 2014 met een positief resultaat zal kunnen worden afgesloten.

Het herstellen van vertrouwen en winst staan centraal in de doelstellingen voor 2014. Dit bereikt Batenburg Techniek door verbetering van het risicomanagement en het stringenter aansturen van de basisprocessen binnen de onderneming. Daarnaast zal extra aandacht worden besteed aan het uitbouwen en benutten van synergie binnen de ondernemingen en zal worden gestuurd op verbetering van de operationele kasstromen.

Bij de publicatie van de halfjaarcijfers in augustus 2014 zal de onderneming de strategie en doelstellingen verder concretiseren.

Gebeurtenissen na balansdatum

De Raad van Commissarissen van Batenburg Techniek N.V. heeft op 13 januari 2014 bekend gemaakt dat de heer drs. P.C. van der Linden te kennen heeft gegeven zijn functie als CEO van de onderneming bij de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 23 april 2014 neer te leggen. Commissarissen zijn voornemens om de heer ir. R. van den Broek, thans COO van de onderneming, tot zijn opvolger als CEO te benoemen. De heer Van der Linden maakt na een loopbaan bij Batenburg Techniek N.V. van 33 jaar, waarvan 23 jaar als statutair directeur, gebruik van de mogelijkheid om vervroegd uit te treden. Hij blijft nog tot eind 2014 als adviseur aan de vennootschap verbonden.

Bestuursverklaring inzake art 5:25c van de Wft.

De directie van Batenburg Techniek verklaart naar beste weten:

- dat de jaarrekening 2013 een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie per 31 december 2013 en het resultaat over 2013 van Batenburg Techniek en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- dat het jaarverslag een getrouw beeld geeft over de toestand op de balansdatum per 31 december 2013, de gang van zaken gedurende het boekjaar bij Batenburg Techniek en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- dat in het jaarverslag de wezenlijke risico's zijn beschreven waarmee Batenburg Techniek wordt geconfronteerd.

Rotterdam, 6 maart 2014

Directie Batenburg Techniek N.V.

P.C. van der Linden

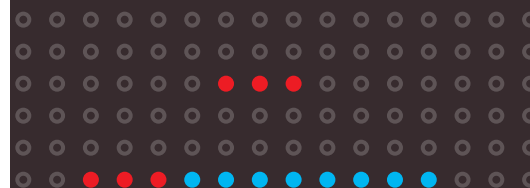
E.H.M. Driebeek

R. van den Broek

Dekker van Geest

Dekker van Geest realiseerde in 2013 de vervanging van twee ketelhuizen door één centraal ketelhuis (6.400 kW) met een warmteverdeelstation bij de Parnassia Bavo Groep in Den Haag, locatie Monsterseweg. Op dit terrein zijn ruim 30 zorgpanden op de centrale warmteopwekking aangesloten. Dit is gerealiseerd door middel van een terreinverwarmingleidingnet. Dekker van Geest realiseerde de gehele omschakeling, inclusief het aanpassen van de meet- en regeltechniek. Tijdens de werkzaamheden zat niemand in de kou, de installaties bleven operationeel.

ing. M.C.J. van Pernis voorzitter (1945)

Eerste benoeming: 2008

Einde huidige termijn: 2015

Geslacht: Man

Nationaliteit: Nederlandse

Functie:

Directeur Vapecon B.V., Voormalig
President Siemens Groep in Nederland

Nevenfuncties:

President Koninklijk Instituut van
Ingenieurs KIVI/ NIRIA, Voorzitter
Vernieuwing Bouw, diverse
maatschappelijke functies

Overige commissariaten:

Aalberts Industries N.V., ASM
International N.V., Dutch Space B.V.
(voorzitter), Raad van Toezicht
St. Franciscus/Vlietland Groep
(voorzitter), Raad van Toezicht GGZ
Delfland (voorzitter)

P.E.P. Kwekkeboom-Janse (1967)

Eerste benoeming: 2013

Einde huidige termijn: 2016

Geslacht: Vrouw

Nationaliteit: Nederlandse

Functie:

Directeur/eigenaar van PEP
Investment BV, Directeur/eigenaar
van Janse & Janse B.V.

Nevenfuncties:

Bestuurslid Vernieuwing Bouw,
Lid Raad van Advies World

Class Maintenance, diverse
maatschappelijke functies

Overige commissariaten:

Westerscheldetunnel N.V., Kanaal
Kruising Sluiskil (KKS), Herstaco B.V.,
Kredietunie Zeeland, Lid Raad van
Toezicht Omroep Zeeland

A.R. van Puijenbroek (1975)

Eerste benoeming: 2011

Einde huidige termijn: 2015

Geslacht: Man

Nationaliteit: Nederlandse

Functie:

Directeur VP Exploitatie N.V.

Nevenfuncties:

Directeur Havep Holding B.V., Lid van
de Stichting Beheer van Prioriteits-
aandelen van Telegraaf Media Groep
N.V., Lid directiecomité Bech N.V.

Overige commissariaten:

Telegraaf Media Groep N.V., Billboard
Technology Industries N.V.

drs. J.S.T. Tiemstra RA (1952)

Eerste benoeming: 2013

Einde huidige termijn: 2017

Geslacht: man

Nationaliteit: Nederlandse

Functie:

Directeur/eigenaar TMS Management
Services B.V.

Nevenfuncties:

Lid Commissie Financiële
Verslaggeving & Accountantscontrole
AFM, diverse maatschappelijke functies

Overige commissariaten:

Lid van de Raad van Commissarissen
Bruynzeel Holding B.V., lid Raad van
Toezicht RdGG/Haga Ziekenhuizen

Bericht van Commissarissen

In 2013 is veelvuldig met de directie gesproken over de gang van zaken bij de werkmaatschappijen. Veel aandacht ging uit naar de installatiebedrijven die met moeilijke marktomstandigheden in de utiliteitsbouw hadden te maken. De ontwikkeling van de installatiebedrijven en de handelsondernemingen die zich op industrie en infrastructuur richten is positiever verlopen.

Jaarrekening 2013

De Raad van Commissarissen biedt u hierbij het jaarverslag met de jaarrekening 2013 van Batenburg Techniek N.V. aan. De jaarrekening is opgesteld door de directie en gecontroleerd door de accountant Mazars Paardekooper Hoffman Accountants N.V. De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 90 in het verslag. De jaarrekening is op 6 maart 2014 besproken met de directie in aanwezigheid van de accountant en wordt u ongewijzigd voorgelegd. De Raad van Commissarissen is van oordeel dat de jaarrekening en het verslag van de directie een goede basis vormen voor de verantwoording die de directie aflegt voor het gevoerde beleid en het door de Raad van Commissarissen gehouden toezicht hierop. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 23 april 2014 doet de Raad van Commissarissen het voorstel de jaarrekening vast te stellen en goed te keuren en decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht. Het resultaat per aandeel komt uit op EUR -2,86. Genormaliseerd is de winst per aandeel EUR 0,86 (2012: EUR 0,94). Vanwege het netto resultaat en de noodzaak de financiële buffers aan te vullen, zal aan de op 23 april 2014 te houden Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgesteld om het dividend over 2013 te passeren.

Toezicht

In het afgelopen jaar heeft de Raad van Commissarissen zeven keer regulier overleg gevoerd met de directie en is vrijwel altijd voltallig geweest. Bij verhindering geeft de afwezige commissaris zijn bevindingen vooraf door aan de voorzitter. Naast het reguliere overleg heeft de voorzitter van de Raad van Commissarissen regelmatig contact met de directie over actuele zaken. In 2013 is drie keer extra vergaderd met betrekking tot het faillissement van werkmaatschappij Koldijk, waarna de Raad van Commissarissen het voorgenomen besluit van de directie heeft goedgekeurd.

Tijdens drie van de reguliere vergaderingen is de accountant aanwezig geweest voor een toelichting op de (tussentijdse) bevindingen bij de controle, de opzet en werking van de interne beheersingssystemen, de interim-verslaglegging en de jaarrekening. De onafhankelijkheid van de accountant ten opzichte van Batenburg Techniek wordt jaarlijks getoetst.

Het eigen functioneren en de samenstelling van de Raad van Commissarissen wordt jaarlijks geëvalueerd in een besloten bijeenkomst waarbij de directie niet aanwezig is. Daarbij wordt ook het functioneren van de directie en de afzonderlijke directieleden beoordeeld.

Gegevens over de beloning van de directie zijn opgenomen op pagina 76 van de jaarrekening. De directie heeft een vaste beloning, aangevuld met een gemaximeerde variabele beloning die wordt gekoppeld aan het gerealiseerde rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (ROIC). Het normatieve inkomen wordt behaald bij een ROIC van 12,5%. Commissarissen hebben zich beraden over de opzet van de directiebeloning. De huidige variabele beloningsregeling is alleen gekoppeld aan het ROIC. Door de wisselingen in de directie zal een nieuw variabel beloningssysteem, in goed overleg met de leden van de directie, in de loop van 2014 worden opgesteld en op een later moment aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgelegd.

In 2013 is de Raad van Commissarissen niets gebleken van enig tegenstrijdig belang tussen de Vennootschap en de leden van de directie. Er zijn geen leningen door de vennootschap verstrekt aan de directie.

Samenstelling Raad van Commissarissen

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 april 2013 zijn de nieuwe commissarissen, mevrouw P.E.P. Kwekkeboom-Janse en de heer drs. J.S.T. Tiemstra RA, benoemd en zijn zij hun werkzaamheden gestart. Hun ervaring en relevante kennis in de markten waarin Batenburg Techniek actief is, blijken van hoge toegevoegde waarde.

De regels rond het functioneren van de Raad van Commissarissen zijn vastgelegd in een reglement. Drie commissarissen zijn onafhankelijk van de vennootschap. Eén commissaris is niet onafhankelijk in de zin van best practice III.2.2. lid f van de Corporate Governance Code. Hij is tevens bestuurder van VP Exploitatie N.V. die meer dan tien procent van de aandelen in de vennootschap houdt. Geen van de commissarissen heeft in 2013 of in de vijf voorafgaande jaren deel uitgemaakt van het bestuur van de vennootschap, noch is hen een resultaatafhankelijke beloning toegekend. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 april 2013 heeft de beloning van de voorzitter vastgesteld op EUR 26.171,- per jaar en die van de overige commissarissen op EUR 20.937,- per jaar.

Samenstelling directie

In goed overleg is in november 2013 afscheid genomen van de CFO, de heer drs. E.M. Bosma RV. De heer Bosma heeft een lange carrière bij de onderneming achter de rug en de Raad van Commissarissen is hem erkentelijk voor zijn rol in de directie. In de vacature is voorzien door de benoeming van de heer drs. E.H.M. Driebeek RC per 2 januari jl. De heer Driebeek heeft een brede financiële achtergrond en was voorheen onder meer werkzaam bij Nedschroef, Numico en Unilever. De overeengekomen voorwaarden van de heer Driebeek zijn in lijn met die van de andere bestuurders.

Aan het begin van 2014 is aangekondigd dat de CEO, de heer drs. P.C. van der Linden, gebruik zal maken van de eerder met de Raad van Commissarissen vastgelegde pensioenregeling en bij de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders zijn functie zal overdragen aan de huidige COO, de heer ir. R. van den Broek. De heer Van den Broek heeft, in zijn rol als COO, de onderneming in het verslagjaar intensief kunnen analyseren en is gereed voor zijn benoeming tot CEO.

De Raad van Commissarissen is de heer Van der Linden zeer erkentelijk voor de leiding gedurende een zeer lange periode waarin de onderneming een goede ontwikkeling heeft gekend. De heer Van der Linden zal tot december 2014 als adviseur van de onderneming beschikbaar blijven.

Werkzaamheden in 2013

Batenburg Techniek streeft ernaar aandeelhouders en andere belanghebbenden gelijktijdig te voorzien van dezelfde externe (financiële) informatie. De contacten met aandeelhouders vinden primair plaats in de aandeelhoudersvergaderingen. Volgend op de publicatie van de halfjaarcijfers wordt tevens een informeel grootaandeelhoudersoverleg gehouden.

In het overleg met de directie stonden in 2013 de gebruikelijke onderwerpen op de agenda. Dit betreft onder meer de financiële maand-, kwartaal- en jaarrapportages, de in- en externe verslaglegging, de budgetten voor de komende jaren, het risicoprofiel van Batenburg Techniek, de opzet en de werking van de interne risicobeheer- en controlesystemen, het Corporate Governance-beleid, de belangen van de verschillende stakeholders en het HRM-beleid. Naast de gebruikelijke thema's is in 2013 voorts veel aandacht uitgegaan naar de gang van zaken bij de werkmaatschappijen. In het bijzonder is de (financiële) ontwikkeling bij de door lastige marktomstandigheden in zwaar weer verkerende werkmaatschappij Koldijk nauwlettend gevolgd. Na een zorgvuldige analyse van de mogelijkheden is besloten om de financiering van dit bedrijf te staken en het faillissement aan te vragen. De Raad van Commissarissen realiseert zich dat de beëindiging van de activiteiten bij Koldijk een enorme impact heeft gehad op alle belanghebbenden.

De vergaderingen met de directie worden met enige regelmaat belegd bij de werkmaatschappijen zodat commissarissen zich kunnen informeren over de lokale gang van zaken. Commissarissen bezoeken een aantal overlegvergaderingen van de lokale directies van de werkmaatschappijen met hun eigen ondernemingsraad. Daarnaast wordt één keer per jaar het overleg van de directie met de Centrale Personeelsinformatie bijgewoond door een of meerdere commissarissen. Dit overlegorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van alle werkmaatschappijen van Batenburg Techniek. Hierdoor blijven commissarissen op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen en kwesties bij de werkmaatschappijen en wordt wederzijds informatie uitgewisseld.

Commissarissen bedanken medewerkers en directie voor de geleverde inspanningen in 2013. Het nog steeds uitdagende economische klimaat vraagt om onverminderde betrokkenheid en inzet. Ook voor 2014 zijn de vooruitzichten voor de utiliteitsbouw nog gematigd. Voor de industrie en infrastructuur zijn de verwachtingen echter positiever. De goede spreiding van activiteiten, de kennis en kwaliteiten van de medewerkers en de gezonde financiële positie van Batenburg Techniek geven een solide basis voor de uitdagingen die in 2014 voorliggen.

Rotterdam, 6 maart 2014

Raad van Commissarissen:

M.C.J. van Pernis (voorzitter)

Mevrouw P.P.E. Kwekkeboom-Janse

A.R. van Puijenbroek

J.S.T. Tiemstra

Dit is Batenburg Techniek ...

Mensen maken Batenburg Techniek. Maak kennis met enkele van de circa 850 medewerkers.

Rinus Goemaat (werkt 26 jaar bij Seher) is accountmanager energietechniek en zet elke werkdag de schouders onder de verkoop van innovatieve energietechniek. Seher opereert in de markt van energienetwerkbedrijven en grote installateurs en levert innovatieve producten voor de energiebedrijven. Onze componenten vinden meer en meer hun toepassing in duurzame energievoorzieningen. 'Seher steekt veel energie in productontwikkeling samen met toeleveranciers, universiteiten en testinstituten. Dit zorgt voor hoogwaardige oplossingen waarmee je kunt scoren. En dat doe ik graag!'

Jasper Brugman (7 jaar bij Van Dalen) is tekenaar/engineer elektrische installaties: 'Bij Van Dalen vind je een grote diversiteit in elektra- en werktuigbouwkundige projecten. Van laadpalen tot warmteterugwinningsinstallaties. En van woonhuisinstallaties tot complete utiliteitprojecten. Onze kracht is dat we snel kunnen schakelen. Dat zorgt voor tevreden klanten die blijven terugkomen.'

Bram van Maurik werkt 7 jaar als kwaliteitscoördinator bij Bevar, leverancier van hoogwaardige bevestigingsmiddelen. Bevar richt zich op de automobielsector, elektrotechnische industrie, algemene apparatenbouw en plaat- en kunststofverwerkende industrie. Kwaliteit is voor Bevar cruciaal. 'Het boeiende van mijn werk als kwaliteitscoördinator vind ik dat je met alle processen binnen alle afdelingen te maken hebt, en juist ook met klanten en leveranciers. Bij kwaliteit gaat het vooral om tevreden klanten. Ik ben blij dat ik daar mijn steentje aan kan bijdragen.'

Rinus Kalisvaart (40 jaar bij Wisse) werkt als service manager: 'In de loop van de jaren is er veel veranderd in de installatietechniek. Zowel op het gebied van gas, water, elektra en airco-installaties, als op het gebied van veiligheid-, inbraak- en brandmeldsystemen. Voor Wisse is kwaliteit en klantgerichtheid onverminderd op de eerste plaats blijven staan. En het enthousiasme waarmee wij projecten en nieuwe kansen aanpakken is altijd hetzelfde gebleven.'

Een projectteam van service engineers en servicemonteurs van Beenen Industriële Automatisering reist voor één van de opdrachtgevers de hele wereld over om productielijnen te installeren en te onderhouden. Dit doen we in meer dan 20 verschillende landen, waar verpakkingen worden geproduceerd voor bijvoorbeeld eieren, fruit en industriële producten. Het opbouwen van de apparatuur gebeurt in Nederland. Na installatie op locatie, onderhouden we de apparatuur op afstand. 'We zijn er trots op om als preferred supplier zo nauw samen te werken met de opdrachtgever en onlosmakelijk onderdeel te zijn van hun primaire proces.'

Ing. Colinda de Beer werkt ruim 12,5 jaar bij Hoogendoorn en leidt sinds vorig jaar de nieuwe business unit 24green binnen Hoogendoorn: 'Bij Hoogendoorn zijn er volop mogelijkheden voor het ontwikkelen van je vaardigheden, qua kennis en kunde. Daardoor kun je je volop ontplooiën. We houden ons bezig met zeer innovatieve technologie voor de internationale tuinbouw. Deze toepassingen ontwikkelen wij in nauwe samenwerking met allerlei internationale partners. Dit zorgt voor zeer geavanceerde applicaties die je kunt bedienen via app's op je smartphone of tablet. Heel erg inspirerend om hiervan deel uit te mogen maken.'

Zonne-energiekas van Hoogendoorn helpt lokale ondernemers in Kenia bij procesautomatisering

De tuinbouwmarkt kan op het gebied van milieu en voedselveiligheid nog veel winst behalen door toepassing van duurzame technologie, zoals procesautomatisering. Hoogendoorn, internationaal leverancier van tuinbouw-automatisering, zet daarom demokassen op om kennis over verantwoord produceren te delen met lokale ondernemers. In 2013 realiseerde Hoogendoorn een unieke demokas op zonne-energie in Kenia.

Door een groeiende wereldbevolking is er schaarste ontstaan in water en landbouwgrond. Bovendien raken fossiele brandstoffen uitgeput. Hierdoor staan tuinbouwondernemers voor grote uitdagingen. Hoogendoorn zet demokassen op om lokale ondernemers te leren hoe ze verantwoord kunnen produceren met een procescomputer. Dit legt de basis voor een hogere productie waarbij water en energie zo efficiënt mogelijk worden benut.

Zelfvoorzienende kas in elektriciteit en warmte

Minister Lilianne Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking opende op 30 oktober 2013 een unieke demokas bij Olij Roses in Kenia. In deze kas wekken zonnecollectoren overdag warmte op om de kastemperatuur in de nacht te verhogen. Kasverwarming voorkomt ziekten en verhoogt de gewasopbrengst. De elektriciteit die de zonnepanelen opwekken wordt direct gebruikt. De resterende stroom gaat naar accu's zodat die 's nachts kan worden benut voor energievoorziening, zoals belichting. Door toepassing van duurzame technologie is de kas volledig zelfvoorzienend in warmte en elektriciteit. Bovendien bespaart Olij Roses jaarlijks 40 procent op energiekosten.

Langetermijnwinst voor maatschappij

Met de hoogwaardige technologie in demokassen introduceert Hoogendoorn duurzame productiemethoden bij nieuwe markten. Eerdere demoprojecten in onder andere Kenia, China en Turkije bleken zeer succesvol. Zo leverde de procescomputer van Hoogendoorn een belangrijke bijdrage aan 65 procent waterbesparing bij Van den Berg Roses in Kenia. Bovendien verhoogde de productie met 20 procent. Demokassen tonen aan dat toepassing van hoogwaardige technologie, benutting van duurzame bronnen en kennisdeling langtermijnwinst opleveren voor de maatschappij. Zowel op het gebied van gezondheid, werkgelegenheid als milieu.

Beenen nauw betrokken bij ontwikkeling van innovatieve Leotech[®]-machines

De service engineers en servicemonteurs van Beenen Industriële Automatisering reizen voor Huhtamaki Molded Fiber Technology (HMFT) de hele wereld over. Of het nu gaat om een softwareaanpassing van een Leotech[®]-machine in Nieuw-Zeeland of een inbedrijfstelling in Rusland; ze draaien er hun hand er niet voor om.

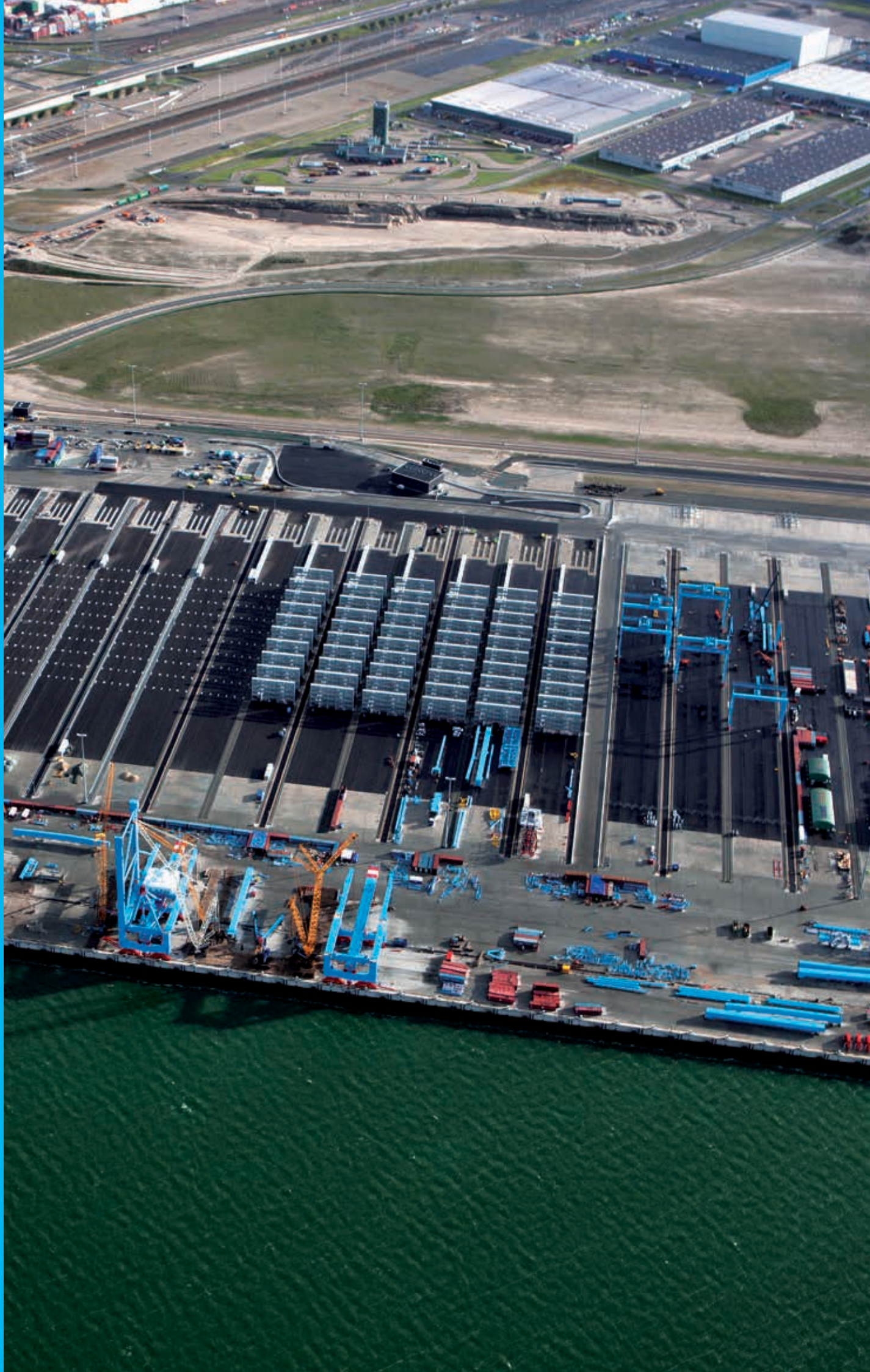
Huhtamaki Molded Fiber Technology BV levert Leotech[®]-machines en procestechnologie. Met meer dan honderd jaar ervaring, is Huhtamaki een wereldwijde leider in vormkartonverpakkingen. Huhtamaki gebruikt Leotech[®]-apparatuur om verpakkingen te produceren voor bijvoorbeeld eieren, fruit en industriële producten. In de Huhtamaki-fabrieken wordt elk nieuw machineontwerp onderworpen aan grondige en nauwkeurige testen. Alle geleverde Leotech[®]-machines zijn nog steeds volledig operationeel en produceren dagelijks miljoenen verpakkingen wereldwijd in meer dan 38 verschillende landen.

Nieuwe technieken voor de vormkarton-business

Beenen Industriële Automatisering is al enkele jaren nauw betrokken bij de ontwikkeling en bouw van de Leotech[®]-machines. De medewerkers in Franeker werken voortdurend aan de ontwikkeling van nieuwe technieken voor de vormkarton-business. Deze technieken maken de fabricage van nieuwe verpakkingsproducten mogelijk. In persmachines wordt voor de aandrijvingen gebruikgemaakt van servomotoren. Vanwege snelheden, precisie en flexibiliteit kan Beenen namelijk niet met traditionele PLC's werken. Een industriële computer regelt de hele besturing. Door de toepassing van servotechniek in combinatie met de juiste bussystemen en programmatuur kunnen gelijkloopsystemen met hoge snelheden perfect synchroon lopen. Zo kan Beenen voldoen aan de steeds meer vragende productiecapaciteit van de Leotech[®]-machines.

Etiketteenheid

Een ander belangrijk onderdeel van de productielijn is de etiketteenheid. Deze unit moet met een speciale lijm een etiket op doosjes plakken die ook nog een beetje bolvormig zijn. Dat gaat met een zeer hoge snelheid. Ook hier komen de industriële computers goed tot hun recht.

Seher levert infrastructuur voor APM Terminals Maasvlakte 2

Maasvlakte 2 is flink in ontwikkeling. APM Terminals realiseert er een van de grootste en modernste container-terminals ter wereld. Maasvlakte 2 is straks de enige plek in Europa waar ook de grootste zeeschepen 24 uur per dag terechtkunnen.

APM Terminals Maasvlakte 2 gunde in april 2012 de opdracht voor bovengrondse en ondergrondse infrastructuur aan TigER, een combinatie van GMB, Dura Vermeer en Imtech. TigER voorziet de terminal van een duurzame (elektrische) infrastructuur die voldoet aan huidige en toekomstige eisen. Hierdoor is de nieuwe terminal volledig geautomatiseerd, veilig en duurzaam.

Hoofdcomponenten technische infrastructuur

TigER schakelde Seher in als leverancier voor de hoofdcomponenten voor de elektrische infrastructuur. Met zo'n EUR 5,5 miljoen is dit het grootste project in de geschiedenis van Batenburg Techniek. Seher voorzag de terminal van twee grote 40MVA vermogenstransformatoren tot de kleinste laagspanningskastjes. Kortom: het hele netwerk van materialen (met uitzondering van de kabels) dat nodig was voor de stroomvoorziening. In ongeveer 1,5 jaar tijd heeft Seher alle producten geleverd en geïnstalleerd op de terminal. Momenteel zit het project in de testfase. Naar verwachting is de oplevering in de loop van 2014.

TPC en 24green zorgen voor meer voedselproductie met minder water

Met nieuwe technologieën op het gebied van water-management kan de agrarische sector meer produceren tegen betere kwaliteit. 24green, de jongste en innovatieve businessunit van Hoogendoorn, introduceerde daarom in 2013 een klimaat- en irrigatiecomputer voor de agrarische sector.

Water wordt steeds schaarser. Als we niets doen, is in 2030 de behoefte aan water 40 procent hoger dan de beschikbare hoeveelheid. En heeft de helft van de wereldbevolking een ernstig tekort aan water. De agrarische sector is met 93 procent de grootverbruiker van water en dus ook dé plek om het verschil te maken.

Bundeling van kennis over software en hardware

24green ontwikkelde het 24greensysteem (de Greenbox) op basis van bijna vijftig jaar ervaring in het regelen van water- en klimaatprocessen in de tuinbouw. TPC is als onderneming van Batenburg Techniek sinds het begin betrokken bij de ontwikkeling van het prototype van de Greenbox. Waar 24green de specialist is op het gebied van software, kon TPC haar enorme kennis op hardware – en assemblagegebied inbrengen.

Basis zo veel mogelijk gelijk

De hardware van de Greenbox bestaat uit een aantal hoofdonderdelen: een industriële pc met daarop de regelsoftware, I/O-modulen, een voeding en een kast waarin alles wordt gemonteerd. Op basis van specifieke behoeften van de eindklant kan 24green hieraan gemakkelijk componenten toevoegen. Maar de basis is zo veel mogelijk gelijk.

Internationaal de markt op

24green wil de Greenbox de komende jaren in grote aantallen internationaal verkopen. Daarvoor is het belangrijk dat de producten in hun basisuitvoering met pallets tegelijk wereldwijd worden verscheept naar de dealers in de verschillende landen. Daar wordt het product aangepast aan de wensen van de klant en eventueel de dealer door middel van brand labeling van zowel de hardware als software.

Synergie

De leveranciers van Hoogendoorn leveren de hoofdcomponenten rechtstreeks af bij TPC. TPC zorgt vervolgens voor de inkoop van de overige componenten en assembleert het systeem. Daarnaast zorgt TPC voor het voorraadbeheer van de geassembleerde systemen. Momenteel gaan de systemen nog voor een aantal laatste handelingen en het testen naar Hoogendoorn voor ze worden verscheept naar de eindklant. Het streven is dat TPC in 2014 ook die taken zelf gaat uitvoeren.

Dekker van Geest realiseert frisse scholen

Als een CO₂-niveau van 600 ppm (deeltjes per miljoen) in de buitenlucht al zorgwekkend is, dan is 2.500 ppm in het klaslokaal volkomen onverantwoord. Hiervan waren zeventien Westlandse basisscholen overtuigd en samen met financier gemeente Westland pakten ze het binnenklimaat in de klas aan. Ze vroegen Dekker van Geest om dit project te realiseren.

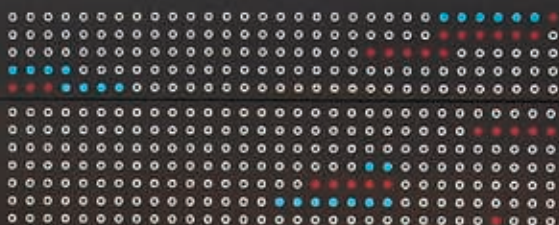
Dankzij ventilatiesystemen die Dekker van Geest installeerde, kunnen de kinderen nog zo hijgend en puffend de klas binnenstormen, het CO₂-niveau blijft vrijwel altijd onder de 1.000 ppm. En dat is precies wat de basisscholen willen: een gezonder binnenklimaat dat de leerprestaties van kinderen bevordert. Inmiddels zijn al negentig klaslokalen onder handen genomen. De aanschaf en aanleg van de ventilatiesystemen kostte EUR 9.000 per lokaal. Dekker van Geest haalt 30 procent van haar omzet uit dit soort 'schoolinstallaties'. De afgelopen twee jaar friste het bedrijf al zo'n dertig basisscholen op. Voornamelijk in het Westland maar ook in Den Haag, Delft en Rijswijk.

Ventilatie-units met CO₂-sensor en regeldisplay

Al negentig klaslokalen in Westland kregen een ventilatie-unit, inclusief CO₂-sensor en regeldisplay. Dekker van Geest voorzag de units van een energiezuinige luchttoevoer- en luchtafvoer-ventilator. Een elektronische regeleenheid en CO₂-sensor zorgt voor een optimaal binnenklimaat, dat met een gebouwbeheersysteem (GBS) op afstand wordt bewaakt. Voor optimale energiebesparing stemde Dekker van Geest de installatie af op het reële verbruik. Van vol vermogen bij piekbelasting overdag tot de sluimerstand na 16.00 uur en stand-by tijdens schoolvakanties. Voor het beste resultaat is regulier onderhoud essentieel. Ook dat is een groeiend onderdeel binnen Dekker van Geest. Voor 2014 liggen al opdrachten klaar om nog eens 120 klaslokalen onder handen te nemen.

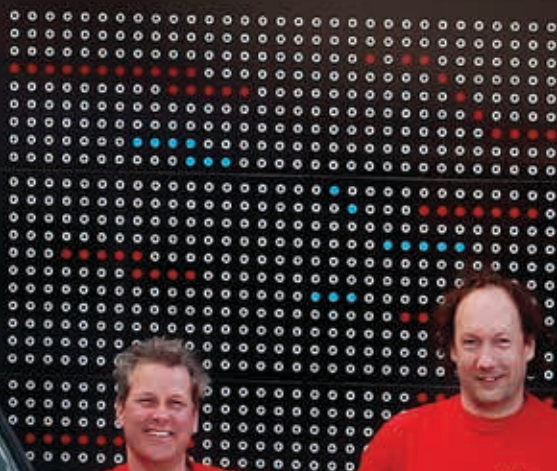
Binnenklimaat hoog op prioriteitenlijst

Uit onderzoek in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) blijkt dat de verbetering van het binnenklimaat op de eerste plaats van de prioriteitenlijst van de scholen staat. Dekker van Geest draagt door uitvoering van deze opdracht hieraan haar steentje bij.

schekman

elektrotechniek

Schekman verzorgt installaties van duurzaam schoolgebouw

In Waalwijk wordt een nieuwe middelbare school gebouwd. Dit gebouw huisvest straks twee scholen onder één dak: het Dr. Mollercollege en de Walewyc-mavo. Vele duurzame en energiebesparende maatregelen maken het een bijzonder gebouw.

Het nieuwe schoolgebouw heeft een totale oppervlakte van ruim 10.000 m². De onderwijsvoorzieningen zijn flexibel opgezet en georganiseerd rondom het centrale atrium. Dit atrium verbindt de beide lesvleugels van de onderwijsinstellingen. In het gebouw worden veel duurzame toepassingen gerealiseerd, zoals warmte-koudeopslag en extra isolatie van de totale buitenschil met een Rc-waarde van 5,0 m²K/W.

NOX-systeem integreert beveiligingssystemen

Schekman verzorgt in dit project alle elektrotechnische en beveiligingstechnische installaties. Op advies van Schekman is als beveiligingsplatform gekozen voor het moderne NOX-systeem, waarmee de verschillende beveiligingssystemen in het gebouw worden geïntegreerd.

Geconsolideerde balans

(voor winstbestemming) in € 1.000

	31 december 2013	31 december 2012
Activa		
1. Materiële vaste activa	9.284	12.515
2. Immateriële vaste activa	13.441	16.762
3. Financiële vaste activa	-	-
Totaal vaste activa	22.725	29.277
4. Voorraden	10.840	12.650
5. Te vorderen van opdrachtgevers	2.474	7.856
6. Handelsvorderingen	22.681	26.677
7. Vennootschapsbelasting	22	405
8. Overige vorderingen	2.838	2.031
9. Liquide middelen	2.324	2.416
Totaal vlottende activa	41.179	52.035
Totaal activa	63.904	81.312
	31 december 2013	31 december 2012
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	963	963
Omrekeningsreserve	9	22
Overige reserves	40.388	39.848
Onverdeeld resultaat	-6.885	1.022
Totaal eigen vermogen, toe te rekenen aan aandeelhouders van Batenburg Techniek N.V.	34.475	41.855
Verplichtingen		
10. Personeelsbeloningen	730	740
11. Latente belastingverplichtingen	444	759
Totaal langlopende verplichtingen	1.174	1.499
12. Kortlopend deel van langlopende verplichtingen	770	963
13. Rentedragende verplichtingen	-	2.910
14. Verplichtingen aan opdrachtgevers	5.629	6.744
15. Leveranciers	8.493	13.405
7. Vennootschapsbelasting	146	-
16. Overige kortlopende verplichtingen	13.217	13.936
Totaal kortlopende verplichtingen	28.255	37.958
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	63.904	81.312

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 93 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

in € 1.000

	2013 voort- gezette activiteiten	2013 beëindigde activiteiten	2013	2012 voort- gezette activiteiten	2012 beëindigde activiteiten	2012
18. Opbrengsten	143.073	14.799	157.872	140.373	20.610	160.983
19. Kosten van grond- en hulpstoffen en handels- goederen	66.395	6.418	72.813	61.571	5.042	66.613
Uitbesteed werk	9.284	4.048	13.332	13.522	3.959	17.481
20. Personeelskosten	47.334	3.828	51.162	46.254	8.368	54.622
21. Afschrijvingen materiële vaste activa	1.924	140	2.064	2.140	374	2.514
22. Afschrijvingen immate- riële vaste activa	79	-	79	85	-	85
23. Bijzondere waardever- mindering immateriële vaste activa	2.142	1.100	3.242	-	-	-
24. Overige bedrijfskosten	15.761	2.166	17.927	14.114	4.005	18.119
Totaal bedrijfslasten	142.919	17.700	160.619	137.686	21.748	159.434
25. Resultaat op beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-4.091	-4.091	-	-	-
EBIT (Bedrijfsresultaat)	154	-6.992	-6.838	2.687	-1.138	1.549
Financieringsbaten	17	-	17	48	-	48
Financieringslasten	149	63	212	88	107	195
Totaal financierings- baten en -lasten	-132	-63	-195	-40	-107	-147
Resultaat voor belastingen	22	-7.055	-7.033	2.647	-1.245	1.402
26. Belastingen over het resultaat	537	-685	-148	676	-296	380
Resultaat na belastingen, toe te rekenen aan aandeelhouders van Batenburg Techniek N.V.	-515	-6.370	-6.885	1.971	-949	1.022
Gewogen gemiddeld aantal aandelen (x 1.000)	2.409	2.409	2.409	2.409	2.409	2.409
Resultaat per aandeel (in €) *	-0,21	-2,65	-2,86	0,81	-0,39	0,42

* Het resultaat per aandeel is gelijk aan het verwaterde resultaat per aandeel.

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 93 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

in € 1.000

	2013 voort- gezette activiteiten	2013 beëindigde activiteiten	2013	2012 voort- gezette activiteiten	2012 beëindigde activiteiten	2012
Gerealiseerde resultaten						
Resultaat na belastingen	-515	-6.370	-6.885	1.971	-949	1.022
Niet-gerealiseerde resultaten						
Koersverschillen omrekening buitenlandse deelnemingen	-13	-	-13	-	-	-
Totaalresultaat, toe te rekenen aan aandeelhouders van Batenburg Techniek N.V.						
	-528	-6.370	-6.898	1.971	-949	1.022

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 93 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in € 1.000

	2013	2012
Kasstroomen uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-6.838	1.549
Aanpassing voor:		
21. - afschrijvingen materiële vaste activa	2.228	2.548
22. - afschrijvingen immateriële vaste activa	79	85
23. - bijzondere waardevermindering	3.242	-
	-1.289	4.182
Mutaties in werkkapitaal:		
- mutatie voorraden	1.811	634
- mutatie vorderingen	9.031	-2.412
- mutatie langlopende verplichtingen	-331	-71
- mutatie kortlopende verplichtingen	-6.955	577
	3.556	-1.272
- betaalde belastingen	125	-558
- ontvangen en betaalde rente	-195	-153
Totaal operationele activiteiten	2.197	2.199
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten		
2. Verwerving activiteiten	-	-1.278
1. Investerings materiële vaste activa	-1.230	-1.644
25. Desinvesteringen materiële vaste activa	2.346	28
Totaal investeringsactiviteiten	1.116	-2.894
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Dividend vorig boekjaar	-482	-2.408
Overige mutaties	-13	-
Totaal financieringsactiviteiten	-495	-2.408
Mutatie liquide middelen	2.818	-3.103
Liquide middelen 1 januari	-494	2.609
Mutatie liquide middelen	2.818	-3.103
Liquide middelen 31 december *)	2.324	-494

*) Dit betreft het saldo van liquide middelen en rentedragende verplichtingen.

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 93 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

in € 1.000

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Geplaatst kapitaal	Omrekenings- reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand 1 januari 2012	963	22	39.248	3.008	43.241
Ingehouden winst 2011	-	-	600	-600	-
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-2.408	-2.408
Totaal resultaat boekjaar 2012	-	-	-	1.022	1.022
Stand 31 december 2012/ 1 januari 2013	963	22	39.848	1.022	41.855
Ingehouden winst 2012	-	-	540	-540	-
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-482	-482
Totaal resultaat boekjaar 2013	-	-13	-	-6.885	-6.898
Stand 31 december 2013	963	9	40.388	-6.885	34.475

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 3.840.192, verdeeld in 4.800.000 aandelen van elk € 0,40 nominaal, 800.000 preferente aandelen van elk € 2,40 nominaal en 80 prioriteitsaandelen van elk € 2,40 nominaal. Hiervan zijn geplaatst en volgestort 2.408.244 gewone aandelen en 80 prioriteitsaandelen. Voor de berekening van de winst per aandeel is uitgegaan van 2.408.244 gewone aandelen.

De preferente aandelen kunnen worden geplaatst zonder algehele volstorting. De statuten van de vennootschap voorzien in een rendementspreferentie op basis van de herfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank.

De houdster van de prioriteitsaandelen is de "Stichting J.C. Hoogerheide tot beheer van de prioriteitsaandelen van Batenburg Beheer N.V".

De rechten van de preferente aandelen en prioriteitsaandelen worden nader beschreven onder de 'Overige gegevens'.

Onverdeeld resultaat

Voorgesteld wordt om geen dividend uit te keren over het resultaat 2013. In 2013 is € 0,20 dividend per gerechtigd gewoon aandeel uitgekeerd over het resultaat 2012.

Solvabiliteit

Het solvabiliteitspercentage komt op 31 december 2013 uit op 53,9% (31 december 2012: 51,5%). De solvabiliteit geschoond voor goodwill komt op 31 december 2013 uit op 41,7% (31 december 2012: 38,9%).

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 93 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

in € 1.000

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemene informatie

Batenburg Techniek N.V. (hierna: de Vennootschap) is gevestigd te Rotterdam, Nederland en omvat dienstverlenende ondernemingen op het gebied van installatietechniek en technische handel. Een nadere omschrijving is opgenomen in het onderdeel 'Profiel' van dit jaarverslag. In het onderdeel 'Diversen' is een overzicht opgenomen van de adresgegevens van de holding en de werkmaatschappijen. De jaarrekening 2013 van Batenburg Techniek N.V. is op 6 maart 2014 goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Commissarissen en de Directie. De jaarrekening wordt ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders die op 23 april 2014 wordt gehouden.

Stelsel financiële verslaggeving

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS).

De Europese Commissie heeft in 2013 en de eerste maanden van 2014 een aantal nieuwe en aangepaste IFRS-standaarden en IFRICs goedgekeurd voor toekomstig gebruik. Dit betreft de volgende aanpassingen en uitbreidingen, waarbij tevens is aangegeven in hoeverre er sprake is van invloed op de verslaglegging van Batenburg Techniek N.V.:

Richtlijn	Omschrijving (aanpassing) richtlijn	Impact Batenburg
IFRS 1	Eerste toepassing van IFRS - staatsleningen	Geen
diversen	Verbeteringen van IFRS 2009-2011	Beperkt
IFRS 10, 11, 12	Aanpassingen in richtlijnen over de geconsolideerde jaarrekening, gezamenlijke overeenkomsten, en informatie over belangen in andere entiteiten	Beperkt
IFRS 10, 12, IAS 27	Aanpassingen in richtlijnen ten aanzien van beleggings-entiteiten	Geen

De meeste door IASB doorgevoerde wijzigingen die nog niet door de EU zijn aanvaard zullen naar verwachting eveneens beperkte impact hebben op de verslaglegging in de toekomst. De wijzigingen inzake lease en omzetverantwoording kunnen afhankelijk van de definitieve invulling mogelijk een grotere impact hebben op de toekomstige verslaglegging.

De enkelvoudige jaarrekening is onderdeel van de jaarrekening 2013 van Batenburg Techniek N.V. Voor de enkelvoudige jaarrekening van Batenburg Techniek N.V. is gebruik gemaakt van de vrijstelling zoals opgenomen in artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek.

De omzet van Batenburg Techniek N.V. is op basis van IAS 18 als volgt in te delen. De omzet die door het segment Installatie wordt gerealiseerd betreft de opbrengst voor het verrichten van diensten. De omzet van het segment Handel betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's en alle bedragen zijn afgerond naar duizendtallen (€ 1.000), tenzij anders vermeld. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten.

Grondslagen voor de consolidatie

In de consolidatie worden betrokken Batenburg Techniek N.V. te Rotterdam en alle maatschappijen waarin Batenburg Techniek N.V. beslissende zeggenschap kan uitoefenen. Consolidatie vindt voor 100% plaats.

Alle saldi, transacties, baten en lasten en eventuele niet-gerealiseerde winsten op transacties binnen de Vennootschap worden bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, voor zover er geen aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering. De gegevens van joint ventures worden niet meegenomen in de consolidatie, omdat er geen sprake is van overwegende zeggenschap.

De jaarrekeningen van verworven of verkochte dochtermaatschappijen zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf respectievelijk tot het moment dat overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Onder de 'Overige gegevens' is een overzicht opgenomen van de belangrijkste in de consolidatie betrokken deelnemingen. De vennootschap heeft zich niet hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor schulden voortvloeiende uit rechtshandelingen van haar dochterondernemingen (artikel 403, Boek 2 van het Burgelijk wetboek).

Vreemde valuta

De activa en verplichtingen van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de koersen ultimo boekjaar. Koersverschillen worden opgenomen in de reserve omrekeningsverschillen in het eigen vermogen. De opbrengsten en kosten van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de wisselkoers die de transactiedatum zoveel mogelijk benadert.

Handelstransacties worden omgerekend tegen de wisselkoers op transactiedatum. Koersverschillen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Activa en verplichtingen worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Afgeleide financiële instrumenten

Dochterondernemingen maken op zeer beperkte schaal gebruik van termijncontracten (valutaswaps) om het transactierisico in te dekken op handelschulden en -vorderingen in met name de US Dollar en het Engelse Pond. Wanneer gebruik gemaakt wordt van deze termijncontracten wordt geen hedge accounting, zoals gedefinieerd in IAS 39, toegepast. Aanpassingen in de reële waarde van het actief of passief worden dientengevolge opgenomen in de winst- en verliesrekening. Gezien het zeer beperkte belang van afgeleide financiële instrumenten worden deze in de jaarrekening niet kwantitatief toegelicht.

Balans

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Jaarlijks worden materiële vaste activa met een significante waarde beoordeeld op de mogelijke noodzaak tot bijzondere waardevermindering.

Materiële vaste activa die ten gevolge van een bedrijfscombinatie zijn opgenomen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze is gebaseerd op een inschatting van de marktwaarde.

Door de Vennootschap zijn geen financial leasecontracten afgesloten. Bij operational leasecontracten worden de kosten gedurende de looptijd van het contract ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De met de operational leasecontracten samenhangende verplichtingen worden toegelicht onder de 'Niet in de balans opgenomen verplichtingen'.

Bij het bepalen van de huurverplichtingen wordt geen rekening gehouden met eventuele opties tot verlenging van huurcontracten. In een aantal huurcontracten is een dergelijke optie opgenomen. Dergelijke opties zijn niet recent benut.

Vaste activa worden gerubriceerd als voor verkoop aangehouden activa indien hun boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd door middel van een verkooptransactie in plaats van door voortgezet gebruik. De herubricering vindt plaats wanneer de activa beschikbaar zijn voor onmiddellijke verkoop en verkoop zeer waarschijnlijk is. De voor verkoop aangehouden vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere reële waarde verminderd met de verkoopkosten. Op voor verkoop aangehouden vaste activa wordt niet afgeschreven. De kosten van het groot onderhoud van de bedrijfspanden worden geactiveerd en door middel van lineaire afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur ten laste van het resultaat gebracht.

Immateriële vaste activa

Alle bedrijfscombinaties worden verwerkt via de overnamemethode. Goodwill wordt gewaardeerd tegen de totale verwervingskosten van de deelneming minus het saldo van de reële waarde van verkregen activa en passiva en eventueel onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen (impairments). Voor acquisities vóór 1 januari 2004 is de goodwill de waarde die onder de toen geldende verslaggevingregels aan de respectievelijke acquisities is toegeschreven onder aftrek van een cumulatieve afschrijving gebaseerd op een verwachte levensduur van 20 jaar. Goodwill wordt toegerekend aan kasstroomgenererende eenheden en wordt sinds 1 januari 2004 niet langer systematisch afgeschreven. Minimaal één keer per jaar wordt de goodwill getest op bijzondere waardeverminderingen. Eventuele bijzondere waardeverminderingen worden dan ten laste van het resultaat gebracht.

De overige door de Vennootschap verworven immateriële vaste activa (zijnde klantenbestanden en contracten) worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving geschiedt lineair ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van de geschatte gebruiksduur van de immateriële vaste activa, tenzij deze gebruiksduur onbepaald is.

Financiële vaste activa

Joint ventures waar een belangrijke invloed wordt uitgeoefend op het financiële en operationele beleid, maar waar geen overwegende zeggenschap is verkregen, worden gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode. Vorderingen op joint ventures worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs inclusief eventueel noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, of netto-opbrengstwaarde als deze lager is. De historische kostprijs wordt per artikel gebaseerd op de laatste inkoopprijs. De netto-opbrengstwaarde is de gemiddeld geschatte verkoopwaarde onder normale omstandigheden onder aftrek van de kosten van voltooiing en de verkoopkosten. Hierbij wordt rekening gehouden met incourantheid als gevolg van veroudering van de producten.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen directe kosten, verhoogd met een opslag voor specifiek aan de projecten toewijsbare indirecte kosten, verminderd met gedeclareerde termijnen en eventuele projectverliezen en vermeerderd met de tot dan toe genomen winst. De onderhanden projecten worden opgenomen onder de post te vorderen van opdrachtgevers indien de waarde van het verrichte werk de gedeclareerde termijnen overtreft. Indien de gedeclareerde termijnen de waarde van het verrichte werk overtreffen worden de onderhanden projecten opgenomen onder de verplichtingen aan opdrachtgevers (vooruitgefactureerd op projecten).

Vorderingen

Vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (inclusief een voorziening voor noodzakelijk geachte waardeverminderingen). Vorderingen met een looptijd langer dan één jaar worden tegen de geamortiseerde kostprijs onder de financiële vaste activa verantwoord. Vorderingen met een looptijd korter dan één jaar worden niet geamortiseerd.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en direct opvraagbare deposito's. Deze worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waarbij liquide middelen met een looptijd korter dan één jaar niet worden geamortiseerd.

Eigen vermogen

Het resultaat van het verslagjaar wordt in het eigen vermogen opgenomen als onverdeeld resultaat. Dividenduitkeringen worden als een verplichting verwerkt in de periode waarin zij worden gedeclareerd.

De koersverschillen die ontstaan door de omrekening van de balanspositie van buitenlandse dochtermaatschappijen worden verwerkt in de omrekeningsreserve in het eigen vermogen.

Langlopende verplichtingen

Ten aanzien van latente belastingen wordt verwezen naar de grondslag inzake 'Belastingen'.

De overige verplichtingen en voorzieningen betreffen in rechte afdwingbare en feitelijke verplichtingen die waarschijnlijk tot uitgaven zullen leiden en betrouwbaar zijn in te schatten.

Personeelsbeloningen

Batenburg Techniek N.V. kent zowel toegezegd-pensioenregelingen ("defined benefit"), als toegezegde-bijdrage-regelingen ("defined contribution"). Verplichtingen voor bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer de bijdragen verschuldigd zijn.

Een aantal toegezegd-pensioenregelingen van dochterbedrijven in Nederland wordt uitgevoerd door bedrijfstakpensioenfondsen 'Pensioenfondsen Metaal en Techniek' (PMT). Deze pensioenregelingen zijn alle als een toegezegde-bijdrageregeling verwerkt aangezien PMT gezien de structuur van de administratie niet in staat is de vereiste informatie aan de Vennootschap beschikbaar te stellen voor verwerking conform IAS 19.

De voorziening voor jubileumuitkeringen is het bedrag van de toekomstige beloningen die moeten worden toegerekend aan de arbeidsprestaties van de werknemers in de verslagperiode en daarvoor. De verplichting wordt actuariael bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met vertrekken van werknemers en berekening tegen de contante waarde.

Voorziening garantieverplichtingen

De voorziening garantieverplichtingen wordt getroffen voor risico's die samenhangen met in het afgelopen jaar opgeleverde projecten. De voorziening wordt opgenomen op het moment dat de projecten worden opgeleverd. Bij het bepalen van de voorziening wordt rekening gehouden met historische garantiegegevens en de waarschijnlijkheid dat de garantiwerkzaamheden zich zullen voordoen. Over het algemeen is de garantietermijn één jaar. Gezien deze looptijd wordt de garantievoorziening opgenomen tegen nominale waarde.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen. Overige activa en passiva met een looptijd korter dan één jaar worden niet geamortiseerd.

Winst-en-verliesrekening

Netto-omzet

De netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen, projecten in opdracht van derden en diensten onder aftrek van kortingen, omzetbelasting en transacties binnen de vennootschap.

Onder de opbrengsten uit hoofde van dienstverlening vallen de projecten inzake het ontwerp en de levering van technische oplossingen voor opdrachtgevers in de industrie, utiliteitsbouw en infrastructuurmarkt, inclusief service en onderhoud. Deze opbrengsten worden verantwoord als het resultaat van de transactie betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten worden genomen naar rato van de geleverde prestaties. Als het resultaat van een transactie niet betrouwbaar kan worden geschat, dan worden de opbrengsten verantwoord voor zover het waarschijnlijk is dat de gemaakte kosten kunnen worden terugverdiend.

Onder de opbrengsten uit hoofde van de levering van handelsgoederen vallen de producten die de vennootschap levert op het gebied van elektrotechniek, elektronica, energietechniek en bevestigingstechniek. Deze opbrengsten worden verantwoord wanneer deze aan de klant zijn geleverd, de klant ze heeft geaccepteerd en de inbaarheid van de gerelateerde vordering redelijkerwijs zeker is.

De opbrengsten uit hoofde van handelsgoederen en installatiewerkzaamheden worden bepaald als de reële waarde van de tegenprestatie op de desbetreffende transactie.

Resultaat op projecten in opdracht van derden

Indien de uitkomst van projecten in opdracht van derden op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden omzet en kosten naar rato van de voortgang van het project bepaald. Bij de bepaling van de mate van gereedheid wordt rekening gehouden met diverse factoren, waaronder de bestede kosten ten opzichte van de totaal te verwachten kosten. De omvang van de winst op (over het algemeen complexe) aangenomen werken in opdracht van derden is tussentijds niet in alle gevallen betrouwbaar in te schatten. De winst op deze aangenomen werken wordt in die gevallen niet eerder genomen dan bij oplevering. Bij werken op regiebasis en onderhoudscontracten wordt winst genomen naar rato van de verrichte prestaties.

Projectkosten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin deze worden gemaakt. Indien voorzienbaar is dat de kosten de opbrengsten op een project zullen overschrijden wordt het verwachte verlies direct in de winst- en verliesrekening opgenomen. In het geval dat de uitkomst van projecten tussentijds niet betrouwbaar kan worden ingeschat, wordt de omzet gelijk gehouden aan de gemaakte kosten, voor zover waarschijnlijk is dat de gemaakte kosten vergoed worden.

Kostprijs van de grond- en hulpstoffen en verkochte handelsgoederen

Dit omvat de kostprijs van de geleverde goederen en diensten. Tevens wordt hieronder begrepen de mutatie van de getroffen voorziening voor incurante voorraden.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden bepaald aan de hand van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met een restwaarde. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Materiële vaste activa:

Gebouwen	2,5% t/m 10% per jaar
Machines en installaties	10% t/m 20% per jaar
Overige bedrijfsmiddelen	15% t/m 20% per jaar

Immateriële vaste activa:

Klantenbestanden/contracten	5% t/m 20% per jaar
-----------------------------	---------------------

De afschrijvingstermijn van verbouwingen in bedrijfspanden is maximaal gelijk aan de resterende huurtermijn.

Financieringsbaten en -lasten

Financieringsbaten en -lasten worden tijdsevenredig verantwoord onder toepassing van de effectieve-rentemethode.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het commerciële resultaat vóór belastingen op basis van de vigerende belastingtarieven, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

De voorziening voor latente belastingverplichtingen vloeit voort uit het verschil tussen de commerciële en fiscale waardering van activa en passiva. De verplichting wordt berekend tegen het van toepassing zijnde tarief en op de balans opgenomen tegen nominale waarde.

Latente belastingvorderingen worden uitsluitend in de balans opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de latente belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Winst per aandeel

De winst per aandeel is de aan de houders van aandelen toekomende nettowinst gedeeld door het gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen gedurende het boekjaar. De winst per aandeel is gelijk aan de verwaterde winst per aandeel.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt uitgegaan van het bedrijfsresultaat.

In het kasstroomoverzicht kwalificeren als liquide middelen de liquide middelen en de eventuele rentedragende verplichtingen.

De impact van de overnames op de kasstromen van de Vennootschap is weergegeven in de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening, bij 'resultaat op beëindigde activiteiten'.

Gesegmenteerde informatie

Conform IFRS 8 wordt voor het vaststellen van de segmenten de managementbenadering gehanteerd. Uitgaande van het niveau waarop de financiële prestaties door de Directie van de Vennootschap worden gemonitord en de organisatie- en rapportagestructuur zijn de segmenten Installatie en Handel onderkend als rapportagesegment. De individuele werkmaatschappijen worden door de onderneming als operationeel segment aangemerkt, waarbij de gegevens van vergelijkbare operationele segmenten zijn samengevoegd in de rapportagesegmenten Handel en Installatie. De omzet die door het segment Installatie wordt gerealiseerd betreft de opbrengst voor het verrichten van diensten. Onder deze opbrengsten vallen de projecten inzake het ontwerp en de levering van technische oplossingen voor opdrachtgevers in de industrie, utiliteitsbouw en infrastructuurmarkt, inclusief service en onderhoud. De omzet van het segment Handel betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen. Onder deze opbrengsten vallen de producten die de Vennootschap levert op het gebied van elektrotechniek, elektronica, energietechniek en bevestigingstechniek.

De post niet gealloceerd betreft de activiteiten die niet rechtsstreeks verband houden met de (aansturing van) operationele segmenten. Voor de bepaling van de resultaten van de segmenten worden alle direct toerekenbare kosten bij het desbetreffende segment opgenomen. De indirect toerekenbare kosten worden op basis van een inschatting verdeeld over de segmenten Installatie en Handel en de post niet-gealloceerd.

Rente en belastingen worden door het management op groepsniveau beoordeeld en derhalve niet per segment toegelicht.

Voor de geografische indeling wordt onderscheid gemaakt tussen Nederland, Europese Unie (met uitzondering van Nederland) en buiten EU. De categorie EU betreft met name België. De categorie buiten EU betreft met name Noord-Amerika.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen met Batenburg Techniek N.V. kwalificeren haar dochterondernemingen. Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen.

Kapitaalbeheer

Onder de IFRS-definitie van kapitaal kwalificeert bij Batenburg Techniek N.V. het eigen vermogen.

Het aandeel Batenburg Techniek N.V. is genoteerd aan NYSE Euronext N.V. te Amsterdam. Ter bevordering van de verhandelbaarheid van het aandeel is SNS Securities gedurende het verslagjaar opgetreden als liquiditeitsverschaffer.

Het dividendbeleid van de Vennootschap is erop gericht om de aandeelhouders een aantrekkelijk dividendrendement te bieden en jaarlijks een dividend uit te keren van minimaal 40% van de nettowinst.

De Vennootschap bewaakt haar kapitaal met behulp van het solvabiliteitspercentage, gecorrigeerd voor goodwill. Op grond van de strategie en doelstellingen van de vennootschap wordt een solvabiliteitspercentage van minimaal 40% noodzakelijk geacht.

Voor een kwantitatieve toelichting op het kapitaal wordt verwezen naar het 'Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen'.

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Installaties machines en uitrusting	Overige bedrijfs- middelen	Totaal
Aanschaffingswaarde	15.812	2.340	13.449	31.601
Cumulatieve afschrijvingen (-)	7.651	1.428	9.346	18.425
Boekwaarde 1 januari 2012	8.161	912	4.103	13.176
Mutaties 2012:				
Investeringsen	335	82	1.227	1.644
Bedrijfscombinaties	209	-	62	271
Desinvesteringen (-)	-	-	28	28
Afschrijvingen (-)	830	301	1.417	2.548
Totaal mutaties 2012	-286	-219	-156	-661
Aanschaffingswaarde	16.304	2.385	13.154	31.843
Cumulatieve afschrijvingen (-)	8.429	1.693	9.206	19.328
Boekwaarde 31 december 2012 / 1 januari 2013	7.875	692	3.948	12.515
Mutaties 2013:				
Investeringsen	171	128	931	1.230
Desinvesteringen (-)	1.446	2	785	2.233
Afschrijvingen (-)	797	233	1.198	2.228
Totaal mutaties 2013	-2.072	-107	-1.052	-3.231
Aanschaffingswaarde	14.243	2.511	10.906	27.660
Cumulatieve afschrijvingen (-)	8.441	1.925	8.010	18.376
Boekwaarde 31 december 2013	5.802	586	2.896	9.284

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en -terreinen, ontleend aan periodieke taxaties, uitgevoerd door onafhankelijke derden in 2011, bedoeg circa € 13,3 mln. Een toelichting conform IFRS13 kon niet worden opgenomen omdat de benodigde informatie in het taxatierapport ontbreekt. In 2014 zal een nieuwe taxatie worden uitgevoerd, rekeninghoudend met de vereisten van IFRS13. Er hebben zich in 2013 geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan.

2. Immateriële vaste activa

	Goodwill	Klanten- bestanden/ contracten	Totaal
Aanschaffingswaarde	15.452	794	16.246
Cumulatieve afschrijvingen (-)	398	108	506
Boekwaarde 1 januari 2012	15.054	686	15.740
Verwerving d.m.v. bedrijfscombinaties	1.034	73	1.107
Afschrijvingen (-)	-	85	85
Totaal mutaties 2012	1.034	-12	1.022
Aanschaffingswaarde	16.486	868	17.354
Cumulatieve afschrijvingen	398	194	592
Boekwaarde 31 december 2012 / 1 januari 2013	16.088	674	16.762
Bijzondere waardevermindering (-)	3.175	67	3.242
Afschrijvingen (-)	-	79	79
Totaal mutaties 2013	-3.175	-146	-3.321
Aanschaffingswaarde	16.486	868	17.354
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	3.573	340	3.913
Boekwaarde 31 december 2013	12.913	528	13.441
Goodwill per segment		2013	2012
Segment Installatie		7.214	10.389
Segment Handel		5.699	5.699
Totaal		12.913	16.088

De goodwill wordt voor de impairmenttesten toegerekend aan afzonderlijk identificeerbare kasstroomgenererende eenheden. Met ingang van 2012 zijn dit de relevante segmenten Installatie en Handel omdat de goodwill op een lager niveau niet goed meer is te volgen. De realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden is de hogere van de reële waarde minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde. Voor de bepaling van de reële waarde wordt de value in use gehanteerd. De bedrijfswaarde wordt bepaald op grond van de toekomstige samengestelde kasstroomprognoses per segment. Deze zijn gebaseerd op budgetten en meerjarenplannen van de onderliggende entiteiten over een periode van drie jaar, opgesteld door het lokale management en goedgekeurd door de Directie. In het vierde jaar van de kasstroomprognose wordt een groei van 0% toegepast.

Veronderstellingen	Installatie	Handel
Grondslag	Bedrijfswaarde	Bedrijfswaarde
Prognoseperiode	4 jaar	4 jaar
Groei omzet (gemiddeld)	2,5%	0,0%
Groei EBIT (gemiddeld)	187,0%	6,7%
Lange termijn groei (na 4 jaar)	0,0%	0,0%
Disconteringsvoet (pre-tax)	9,0%	11,1%

De groei van de omzet is per segment gebaseerd op historische groeicijfers binnen de groep, die zijn getoetst aan de hand van eventueel beschikbare externe ramingen (waaronder voor de industrie en de bouw- en installatiesector). Voor het segment Handel is rekening gehouden met incidentele omzet van een groot project in 2013, waardoor de verwachte gemiddelde groei van de omzet laag lijkt.

De veronderstelde groei van de EBIT is gebaseerd op de groei van de omzet en de verwachte kostenontwikkeling (indien mogelijk gebaseerd op concrete loon- en prijsstijgingen zoals vastgelegde CAO's). De relatief hoge groeiverwachting van de EBIT voor het segment Installatie wordt verklaard doordat de uitgangspositie in 2013 negatief is. De gemiddelde groeiverwachting van de EBIT voor het segment Handel wordt beïnvloed door een groot project in 2013, waarop de marge relatief laag was.

In de disconteringsvoet wordt rekening gehouden met beperkte leverage met vreemd vermogen. In juni 2013 is een impairmenttoets uitgevoerd op het totale segment Installatietechniek. In verband met het faillissement van Koldijk en omdat de utiliteitsmarkt naar verwachting niet voor 2015 zal aantrekken, zijn de geprognosticeerde kasstromen neerwaarts aangepast. Dat heeft geresulteerd in een afboeking op de goodwill in het segment Installatietechniek per juni 2013 van EUR 3,2 miljoen, waarvan EUR 1,1 miljoen betrekking heeft op Koldijk en EUR 2,1 miljoen op het resterende segment Installatietechniek. Ultimo 2013 hebben opnieuw impairment testen plaatsgevonden. Gelet op de genomen maatregelen en de ontwikkelingen in de tweede helft van het jaar, geeft de impairmenttoets ultimo 2013 geen aanleiding tot verdere afwaardering. Vervolgens zijn de volgende alternatieve scenario's doorgerekend:

Veronderstellingen	Installatie		Handel	
	toegepast	alternatief	toegepast	alternatief
Disconteringsvoet	9,0%	11,0%	11,1%	13,1%
EBIT	187,0%	151,0%	6,7%	6,7%

Bij deze alternatieve scenario's zou geen hogere afwaardering noodzakelijk zijn geweest dan op basis van de voorgaande berekening bepaald.

3. Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa zijn enkele joint ventures opgenomen. Via deze joint ventures hebben groepsmaatschappijen gezamenlijk met andere partijen projecten in uitvoering.

Beenen B.V. neemt deel in de vennootschap onder firma Pompstation Onnen V.O.F. Het aandeel van Beenen B.V. in deze V.O.F. is 33 1/3%.

In 2011 is de Combinatie GMB/E.W.W./Beenen V.O.F. opgericht. Het aandeel van Beenen B.V. in deze V.O.F. is 33%. Wegens het faillissement van E.W.W. begin 2013 is het aandeel van GMB en Beenen in deze vennootschap onder firma gewijzigd naar 50%.

De opdrachten die zijn aangenomen in deze vennootschappen onder firma zijn volledig doorbesteed aan de deelnemende firmanten.

De financiële gegevens van de joint ventures zijn als volgt:

2013	Activa	Verplichting	Omzet boekjaar	Resultaat
Pompstation Onnen V.O.F.	743	743	1.950	-
Combinatie GMB/Beenen V.O.F.	1.017	1.017	2.311	-
Totaal	1.760	1.760	4.261	-

2012	Activa	Verplichting	Omzet boekjaar	Resultaat
Combinatie GMB - Koldijk V.O.F.	409	409	626	-
Combinatie Koldijk - Verkaart V.O.F.	18	18	254	-
Pompstation Onnen V.O.F.	188	188	2.318	-
Combinatie GMB/Beenen V.O.F.	1.033	1.033	7.926	-
Totaal	1.648	1.648	11.124	-

4. Voorraden	2013	2012
Handelsgoederen	12.142	13.525
Grond- en hulpstoffen	1.942	2.438
Voorziening incurante voorraden	-3.244	-3.313
Totaal	10.840	12.650

5. Onderhanden projecten in opdracht van derden	2013	2012
Totaal van de einde boekjaar gemaakte kosten	31.560	40.631
Gedeclareerde termijnen	34.715	39.519
Saldo onderhanden projecten per 31 december	-3.155	1.112
Af: hiervan opgenomen als 'verplichtingen aan opdrachtgevers' onder de kortlopende verplichtingen	-5.629	-6.744
Te vorderen van opdrachtgevers	2.474	7.856

Per 31 december 2013 zijn bankgaranties verstrekt aan opdrachtgevers ten bedrage van € 1,8 miljoen (2012: € 2,2 miljoen). Deze garanties zijn opgenomen onder de toelichting op de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

6. Handelsvorderingen	2013	2012
Vorderingen < 30 dagen, geen bijzondere waardevermindering	13.501	14.498
Vorderingen 30 - 120 dagen en geen bijzondere waardevermindering	8.760	11.657
Vorderingen 30 - 120 dagen en (deels) bijzondere waardevermindering	67	67
Vorderingen ouder dan 120 dagen en geen bijzondere waardevermindering	491	358
Vorderingen ouder dan 120 dagen en (deels) bijzondere waardevermindering	937	937
Voorziening voor oninbaarheid	-1.075	-840
Totaal	22.681	26.677

De bruto bedragen hebben betrekking op de in de winst- en verliesrekening verantwoorde opbrengsten inclusief de eventuele omzetbelasting hierover. De contractuele betalingstermijn bedraagt 30 tot 90 dagen. Bij vorderingen die langer dan 120 dagen openstaan is er sprake van een verhoogd kredietrisico. De voorziening is gebaseerd op de beste inschatting door het management, maar de werkelijke uitkomsten kunnen hiervan afwijken. Ultimo 2013 zijn er geen substantiële vorderingen waarvoor gerechtelijke procedures met grote onzekerheden lopen. De veronderstelling dat de debiteuren waarop geen voorziening is getroffen inbaar zijn is gebaseerd op betalingsgedrag in het verleden en actuele analyses van het debiteurenrisico, indien mogelijk op basis van externe bronnen. De bedragen bij de hierboven weergegeven termijnen zijn gebaseerd op de factuurdatum.

Het bedrag dat door opdrachtgevers op gefactureerde termijnen is ingehouden bedraagt circa € 0,5 miljoen (2012: € 0,9 miljoen). Deze bedragen zijn ingehouden aangezien het gebruikelijk is om een vooraf overeengekomen percentage in te houden totdat projecten worden opgeleverd.

Het verloop van de voorziening voor het risico van oninbaarheid is als volgt:

	2013	2012
Stand 1 januari	840	765
Toename als gevolg van bedrijfscombinaties	-	41
Afname in verband met beëindiging activiteiten	589	-
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	311	351
Dotatie	1.135	385
Stand 31 december	1.075	840

7. Vennootschapsbelasting

De post te vorderen vennootschapsbelasting heeft voornamelijk betrekking op een verschil tussen de verschuldigde en de vooruitbetaalde vennootschapsbelasting uit nog niet vastgestelde aanslagen uit 2013 en eerdere jaren.

8. Overige vorderingen

De post overige vorderingen heeft voornamelijk betrekking op vooruitbetaalde kosten, nog te factureren bedragen en te ontvangen inkoopbonussen.

9. Liquide middelen	2013	2012
Totaal	2.324	2.416

Ultimo 2013 staat geen bedrag aan kortlopende termijndeposito's en renterekeningen uit (ultimo 2012: nihil). De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

10. Personeelsbeloningen

	1 januari 2013	Beëindiging activiteiten / overige	Uitgekeerd	Opgenomen in resultaat 2013	31 december 2013
Verplichtingen uit hoofde van jubilea	508	-67	-65	68	444
Overige pensioenverplichtingen	232	43	-56	67	286
Totaal	740	-24	-121	135	730

Een groot deel van de werknemers in Nederland neemt deel in een bedrijfstakpensioenregeling uitgevoerd door 'Pensioenfonds Metaal en Techniek' (PMT). Deze regeling is als een toegezegde-bijdrageregeling verwerkt op basis van de argumenten zoals genoemd in de grondslagen voor de financiële verslaggeving. Uitgaande van de grondslagen van het bedrijfstakpensioenfonds ligt de dekkingsgraad (beleggingen gedeeld door verplichtingen) ultimo 2013 op 103,8% (ultimo 2012: 92,4%). Het pensioenfonds heeft als gevolg van de onderdekking besloten de pensioenpremie per 1 januari 2013 met 1% te verhogen en de pensioenen niet te indexeren. PMT heeft als gevolg van de daling van de dekkingsgraad in 2012 kortingsmaatregelen aangekondigd. De Vennootschap kan door PMT niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele tekorten in het pensioenfonds.

De overige pensioenverplichtingen betreft een regeling inzake overbruggingspensioenen voor enkele (voormalige) directieleden. Dit betreft een door de Vennootschap aangegane verplichting om het vroegpensioen (tussen 62 en 65 jaar) aan te vullen. De verplichting wordt op actuariële wijze berekend waarbij onder andere rekening wordt gehouden met overlevingskansen en een inflatiecorrectie van het salarisniveau.

11. Latente belastingverplichtingen	2013	2012
Stand 1 januari	759	801
Mutatie door verschillen tussen commercieel en fiscaal resultaat	-225	-53
Mutaties buiten fiscale eenheid	-	-4
Toename als gevolg van bedrijfscombinatie	-	15
Afname als gevolg van beëindiging activiteiten	-90	-
Stand 31 december (langlopend)	444	759

De mutaties in de latente belastingverplichtingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	1 januari	Beëindiging	Opgenomen	31 december
	2013	activiteiten	in resultaat	2013
Materiële vaste activa	452	-	-199	253
Verplichtingen	365	-90	41	316
Vorderingen	-58	-	-67	-125
Totaal	759	-90	-225	444

12. Kortlopend deel van langlopende verplichtingen	2013	2012
Voorziening garantieverplichtingen	757	908
Verplichting ingegaan pensioen	13	55
Totaal	770	963

Voorziening garantieverplichtingen	2013	2012
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	908	1.076
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	633	734
Toename als gevolg van bedrijfscombinatie	-	45
Dotatie	482	521
Stand 31 december	757	908

13. Rentedragende verplichtingen	2013	2012
Rekening-courant ABN-AMRO Bank N.V.	-	2.910

Voor een nadere toelichting op de rekening-courant faciliteiten wordt verwezen naar de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

14. Verplichtingen aan opdrachtgevers	2013	2012
Betreft de som van de gemaakte kosten verminderd met de som van de opgenomen verliezen en uitgeschreven facturen naar rato van de voortgang van het werk, voor zover de uitgeschreven facturen de waarde van het werk overtreffen.	5.629	6.744

15. Leveranciers	2013	2012
Schulden aan leveranciers	8.493	13.405

De schulden aan leveranciers zijn niet-rentedragend en hebben normaliter een betalingstermijn van circa 30 tot 60 dagen. Deze betalingstermijn sluit nauw aan bij de inkomende geldstroom van debiteuren, waardoor het liquiditeitsrisico van de Vennootschap beperkt is. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van afspraken inzake betalingskortingen bij snellere betaling.

16. Overige kortlopende verplichtingen	2013	2012
Belastingen en sociale premies	4.533	4.414
Personeel	4.874	5.802
Overige kortlopende verplichtingen	3.810	3.720
Totaal	13.217	13.936

De overige kortlopende verplichtingen hebben over het algemeen een looptijd van 3 à 6 maanden.

17. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

In verband met vooruitbetalingen en andere verplichtingen zijn door de bankier bankgaranties afgegeven tot een bedrag van in totaal € 1,8 miljoen. (2012: € 2,2 miljoen). Per 31 december 2013 wordt geen gebruik gemaakt van termijncontracten (ultimo 2012: idem).

Met de curator van IJsselmuiden is een verschil van inzicht over een aflossing in rekening courant ter grootte van € 350.000. Er is nog geen volledig inzicht in de omvang van de boedel en de positie van de Vennootschap onder de schuldeisers.

Inzake het lopende geschil (afwikkeling IJsselmuiden) is op consistente wijze een actuele inschatting gemaakt van mogelijke verplichtingen die hieruit voort zullen vloeien. Deze inschatting is verwerkt in het resultaat.

Op grond van IAS 37.92 wordt afgezien van een gedetailleerde toelichting van het bovenstaande geschil omdat dit de rechtspositie van de Vennootschap mogelijk ernstig kan schaden.

Eén van de groepsmaatschappijen is hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van een vennootschap onder firma waarin wordt deelgenomen in het kader van de uitvoering van een project. De totale opdrachtsom van deze projecten bedraagt ultimo 2013 circa € 20 miljoen (ultimo 2012: circa € 22,5 miljoen). Ultimo 2013 is de omvang van de schulden van deze vennootschappen onder firma voor de Vennootschap circa € 1,8 miljoen (ultimo 2012: circa € 1,6 miljoen).

Batenburg Techniek N.V. heeft bij ABN-AMRO Bank N.V. een kredietfaciliteit voor de gehele groep afgesloten van in totaal € 12 miljoen. De limiet voor rekeningen-courant bedraagt € 7,5 miljoen, waarvan onder hoofdelijke aansprakelijkheid van Batenburg Techniek N.V. € 0,75 miljoen. is toegewezen aan dochtervennootschappen. Als zekerheid is het pandrecht verstrekt op banktegoeden. Het overeengekomen rentepercentage is de ABN-AMRO Euro Basisrente met een individuele opslag van 0,85%. Voor de berekening van rentelasten worden de rekeningen-courant op groepsniveau in totaal als uitgangspunt genomen.

Voor bankgaranties geldt bij ABN-AMRO een limiet van € 4,5 miljoen. De faciliteit voor bankgaranties via Nationale Borg is ultimo 2013 vervallen. Ultimo 2013 was van de bankgarantiefaciliteit een bedrag van € 1,8 miljoen benut (ultimo 2012: € 2,2 miljoen).

Door een aantal groepsmaatschappijen is zekerheden afgegeven aan de bankier om van kredietfaciliteiten gebruik te kunnen maken. Deze zekerheden zijn voor Batenburg Techniek N.V. niet van materiële omvang.

Verplichtingen uit hoofde van overeenkomsten inzake huur en operational lease (met name bedrijfspanden en auto's).

	2013	2012
Korter dan 1 jaar	2.974	4.152
Tussen 1 en 5 jaar	5.723	9.657
Langer dan 5 jaar	187	5.603
Totaal	8.884	19.412

In 2013 bedroegen de totale lasten uit hoofde van de huur- en operationele leasecontracten € 3,5 miljoen (2012: € 4,7 miljoen). Bij enkele huurcontracten is een optie tot verlenging opgenomen. In de huur- en leasecontracten is geen optie tot aankoop opgenomen.

18. Opbrengsten	2013	2012
Netto-omzet installatiewerkzaamheden	98.237	107.902
Netto-omzet handelsgoederen	59.635	53.081
Totaal	157.872	160.983

	2013	2012
Netto-omzet Nederland	151.298	155.476
Netto-omzet EU (met uitzondering van Nederland)	7.477	6.247
Netto-omzet buiten EU	2.542	3.135
Totaal	161.317	164.858
Omzet gelieerde ondernemingen	-3.445	-3.875
Totaal	157.872	160.983

19. Kosten van grond- en hulpstoffen en verkochte handelsgoederen	2013	2012
Materialen	33.408	32.531
Handelsgoederen	39.560	34.207
Mutatie incourante voorraden	-155	-125
Totaal	72.813	66.613

20. Personeelskosten	2013	2012
Lonen en salarissen	41.087	44.219
Beëindigingsvergoedingen (reorganisaties)	560	481
Sociale lasten	5.921	6.343
Pensioenlasten	3.594	3.579
Totaal	51.162	54.622

In de pensioenlasten is een bedrag aan pensioenpremie voor toegezegde bijdrageregelingen begrepen van:	300	255
--	------------	------------

Aantal werknemers ultimo boekjaar	2013	2012
Installatie	644	861
Handel	203	202
Totaal	847	1.063

Het gemiddeld aantal medewerkers bedraagt over 2013: 955 (2012: 1.029).

Bezoldiging statutaire directie	P.C. van der Linden		E.M. Bosma (*)		R. van den Broek (*)	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Periodieke beloning	261	257	160	171	187	-
Resultaatafhankelijke beloning	-	31	-	20	-	-
Beëindigingsvergoeding	-	-	225	-	-	-
Pensioen	91	77	21	20	25	-
Totaal ten laste van de Vennootschap	352	365	406	211	212	-

(*) De heer R. van den Broek is in dienst getreden per 1 maart 2013. Het dienstverband van de heer E.M. Bosma is beëindigd per 30 november 2013. Naast de beëindigingsvergoeding is de in de afgelopen jaren opgebouwde verplichting inzake niet opgenomen vakantiedagen ad € 75.000 bij beëindiging van het dienstverband uitgekeerd.

De Directie kent een vaste beloning, aangevuld met een gemaximeerde variabele beloning die is gekoppeld aan het gerealiseerde rendement op het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (ROIC). De variabele beloning is gemaximeerd op een normatief inkomen, die wordt behaald bij een ROIC van 12,5%.

Op basis van het negatieve resultaat 2013 wordt geen resultaatafhankelijke beloning uitgekeerd. In 2012 is deze beloning gebaseerd op de toenmalig behaalde ROIC van 2,3%.

Werkgevers moeten over 2012 en 2013 een zogenaamde crisisheffing betalen over lonen boven € 150.000. Deze crisisheffing is niet opgenomen in bovengenoemde bedragen.

Er zijn ultimo 2013 geen leningen, voorschotten, garanties of optierechten verstrekt aan de statutaire directie. De leden van de statutaire directie hebben geen aandelen in de Vennootschap (ultimo 2012: idem).

Bezoldiging Raad van Commissarissen	2013	2012
M.C.J. van Pernis	26	26
G.N.G. Wirken (tot 26 april 2013)	7	21
P.A. Sluiter (tot 26 april 2013)	7	21
A.R. van Puijenbroek	21	21
P.E.P. Kwekkeboom-Janse (vanaf 26 april 2013)	14	-
J.S.T. Tiemstra (vanaf 26 april 2013)	14	-
Totaal	89	89

Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de leden van de Raad van Commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen houden geen aandelen in de Vennootschap. De heer Van Puijenbroek is tevens bestuurder van VP Exploitatie N.V., welke meer dan 25% van de aandelen in de Vennootschap bezit.

21. Afschrijvingen materiële vaste activa	2013	2012
Materiële vaste activa	2.228	2.548
Boekresultaat bij verkoop materiële vaste activa	-164	-34
Totaal	2.064	2.514

22. Afschrijvingen immateriële vaste activa	2013	2012
Afschrijving op overige immateriële vaste activa	79	85
Totaal	79	85

23. Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa	2013	2012
Afboeking goodwill Lijnberg en Dekker	1.100	-
Afboeking overige goodwill segment Installatie	2.142	-
Totaal	3.242	-

Voor een nadere toelichting op de bijzondere waardevermindering in 2013 wordt verwezen naar Toelichting 2 (Goodwill).

24. Overige bedrijfskosten	2013	2012
Mutaties in voorzieningen	714	595
Waardeverminderingen handelsvorderingen	1.135	339
Overige indirecte kosten	16.078	17.185
Totaal	17.927	18.119

De overige indirecte kosten bestaan voornamelijk uit huisvestingskosten, bureaunkosten, verkoopkosten, reis- en autokosten en overige personeelskosten.

	Mazars accountants	Overig Mazars	Totaal
Accountantskosten 2013			
Controle jaarrekening	221	-	221
Andere controle opdrachten	14	-	14
Fiscale adviesdiensten	-	44	44
Totaal	235	44	279

	Mazars accountants	Overig Mazars	Totaal
Accountantskosten 2012			
Controle jaarrekening	237	-	237
Andere controle opdrachten	4	-	4
Fiscale adviesdiensten	-	51	51
Totaal	241	51	292

25. Resultaat op beëindigde bedrijfsactiviteiten

Het resultaat op de beëindigde bedrijfsactiviteiten inzake Koldijk is als volgt te specificeren:

	2013
Afboeking deelnemingen en leningen Koldijk	2.799
Boekverlies materiële vaste activa	243
Overige kosten	1.049
Totaal last	4.091

Het effect van de beëindigde bedrijfsactiviteiten op de individuele activa en verplichtingen kan als volgt worden weergegeven:

	2013
Vaste activa	-1.416
Vlottende activa	-9.480
Verplichtingen	12.051
Saldo van identificeerbare activa en verplichtingen	1.155

Uitstroom van kasmiddelen (netto)	113
--	------------

Het effect van de beëindigde activiteiten op het kasstroomoverzicht is als volgt worden weer te geven:

	2013	2012
Totaal operationele activiteiten	-2.418	-2.209
Totaal investeringsactiviteiten	-8	-1.314
Totaal financieringsactiviteiten	1.172	4.232
Totale kasstroom beëindigde activiteiten	-1.254	709

26. Belastingen over het resultaat

De effectieve belastingdruk is als volgt opgebouwd:

	2013		2012	
Belasting op basis van Nederlands tarief	-1.768	25,1%	332	23,7%
Niet-aftrekbare kosten	1.694	-24,1%	65	4,7%
Innovatiebox / energieinvesteringsaftrek	-70	1,0%	-14	-1,0%
Gerealiseerde compensabele verliezen	-	-0,1%	-19	-1,4%
Invloed andere rechtsgebieden	-4	0,0%	8	0,5%
Latente belastingen	-	0,0%	4	0,3%
Overige	-	0,0%	4	0,3%
Verschuldigde winstbelasting	-148	1,9%	380	27,1%

27. Transacties met verbonden partijen

Transacties tussen de Vennootschap en haar deelnemingen die zijn opgenomen in de consolidatie worden geëlimineerd. Deze transacties worden derhalve niet afzonderlijk toegelicht. De transacties betreffen met name doorbelastingen van facilitaire diensten en in- en uitleen van personeel.

De transacties tussen groepsmaatschappijen vinden plaats op een zakelijke, objectieve basis, maar zijn van beperkte betekenis voor de Vennootschap als geheel.

Voor een toelichting op de beloningen van Directie en Raad van Commissarissen wordt verwezen naar de toelichting op de personeelskosten. De bestuurders en commissarissen van de Vennootschap hebben geen zeggenschap over de stemgerechtigde aandelen in de Vennootschap.

28. Gesegmenteerde informatie

Gesegmenteerde informatie 2013

Segmenten	Installatie	Handel	Totaal operationeel	Niet gealloceerd (*)	Totaal
Opbrengsten	98.237	59.635	157.872	-	157.872
Bedrijfsresultaat voor afschrijving goodwill (EBITA)	-5.692	3.334	-2.358	-1.159	-3.517
Bedrijfsresultaat (EBIT)	-9.003	3.324	-5.679	-1.159	-6.838
Activa	31.404	27.436	58.840	5.064	63.904
Verplichtingen	19.063	7.418	26.481	2.947	29.429
Investerings in vaste activa	692	308	1.000	230	1.230
Afschrijvingen	828	473	1.301	842	2.143
Bijzondere waardevermindering	3.242	-	3.242	-	3.242

(*) De kolom niet gealloceerd betreft activiteiten gericht op groepsbeheer.

In het bedrijfsresultaat over 2013 zijn reorganisatiekosten begrepen ad € 0,4 miljoen (segment Installatie). In de kolom niet gealloceerd is een beëindigingsvergoeding opgenomen ad € 0,2 miljoen.

De impact van de beëindigde activiteiten op het segment Installatie kan over 2013 als volgt worden weergegeven:

	Installatie voortgezet	Installatie beëindigd	Installatie totaal
Opbrengsten	83.438	14.799	98.237
Bedrijfsresultaat voor afschrijving goodwill (EBITA)	200	-5.892	-5.692
Bedrijfsresultaat (EBIT)	-2.011	-6.992	-9.003
Activa	29.988	1.416	31.404
Verplichtingen	7.012	12.051	19.063
Investerings in vaste activa	671	21	692
Afschrijvingen	688	140	828
Bijzondere waardevermindering	2.142	1.100	3.242

Geografische informatie	Nederland	EU (overig)	Buiten EU	Totaal
Opbrengsten	147.853	7.477	2.542	157.872
Vaste activa	22.710	5	10	22.725
Investerings in vaste activa	1.228	-	2	1.230

Gesegmenteerde informatie 2012

Segmenten	Installatie	Handel	Totaal operationeel	Niet gealloceerd	Totaal
Opbrengsten	107.902	53.081	160.983	-	160.983
Bedrijfsresultaat voor afschrijving goodwill (EBITA)	-1.046	3.819	2.773	-1.139	1.634
Bedrijfsresultaat (EBIT)	-1.121	3.809	2.688	-1.139	1.549
Activa	48.299	27.801	76.100	5.212	81.312
Verplichtingen	26.474	6.565	33.039	6.418	39.457
Investerings in vaste activa	1.698	360	2.058	693	2.751
Afschrijvingen	1.110	528	1.638	962	2.600
Bijzondere waardevermindering	-	-	-	-	-

In het bedrijfsresultaat over 2012 zijn reorganisatiekosten begrepen ad 0,5 miljoen (segment Installatie) en 0,1 miljoen (segment Handel).

De impact van de beëindigde activiteiten op het segment Installatie kan over 2012 als volgt worden weergegeven:

	Installatie voortgezet	Installatie beëindigd	Installatie totaal
Opbrengsten	87.292	20.610	107.902
Bedrijfsresultaat voor afschrijving goodwill (EBITA)	85	-1.131	-1.046
Bedrijfsresultaat (EBIT)	17	-1.138	-1.121
Activa	46.852	1.447	48.299
Verplichtingen	18.785	7.689	26.474
Investerings in vaste activa	736	374	1.110
Bijzondere waardevermindering	-	-	-

Geografische informatie	Nederland	EU (overig)	Buiten EU	Totaal
Opbrengsten	151.601	6.247	3.135	160.983
Vaste activa	29.256	8	13	29.277
Investerings in vaste activa	2.750	-	1	2.751

Intercompanytransacties tussen de segmenten zijn zowel in 2013 als in 2012 niet van materiële omvang geweest. De Vennootschap heeft geen opdrachtgevers waarvan de omzet meer dan 10% bedraagt van de totale omzet.

29. Oordelen, schattingen en veronderstellingen rondom belangrijke risico's

Bij het opmaken van de jaarrekening van de Vennootschap dient het management op balansdatum oordelen te vormen, alsmede schattingen en veronderstellingen te bepalen, die van invloed zijn op de gerapporteerde opbrengsten, lasten, activa, verplichtingen en niet in de balans opgenomen verplichtingen. Schattingen hebben betrekking op bekende en onbekende risico's, onzekerheden en andere factoren die ertoe kunnen leiden dat de toekomstige resultaten en prestaties wezenlijk verschillen van die welke geraamd waren. De schattingen zijn op een consistente wijze uitgevoerd en worden voortdurend beoordeeld. Dit is met name relevant voor:

Debiteuren- en projectrisico's

Een belangrijk financieel risico betreft de inbaarheid van debiteuren. Door de lang aanhoudende economische crisis is het risico op financiële probleemsituaties reëel. Dit kan betrekking hebben op het innen van uitstaande vorderingen, maar ook op mogelijke vertragingen op de projecten zelf, waardoor projectresultaten beïnvloed

kunnen worden vanwege bijvoorbeeld inefficiënte uitvoering. De inschatting van zowel debiteuren- als projectrisico's vindt op individuele basis plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de marktsector waarin de klant zich bevindt.

Voorraadrisico's

Het risico dat voorraden incourant worden door technische veroudering is met name actueel bij de voorraadhoudende handelsbedrijven. Ontwikkelingen in de technologie kunnen sommige producten onverkoopbaar maken. Dit risico wordt actief gemanaged door periodiek kritisch kennis te nemen van de voorraadlijsten waarin zich gedurende de laatste periode geen mutaties hebben voorgedaan.

Garantieverplichtingen en claims

De inschatting van garantieverplichtingen op opgeleverde projecten en geschillen (waaronder de afwikkeling van IJsselmuiden) berust op veronderstellingen waar onzekerheden aan verbonden zijn. Claimrisico's worden met behulp van externe deskundigen actief bewaakt.

Bijzondere waardevermindering van goodwill

De Vennootschap bepaalt tenminste eenmaal per jaar of goodwill aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is geweest. Dit vraagt om een schatting van de bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheden waaraan de goodwill wordt toegerekend. In de toelichting op de immateriële vaste activa is nadere informatie opgenomen over de waardering van goodwill en het toetsen daarvan op bijzondere waardevermindering.

Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa

De Vennootschap beschikt over onroerend goed voor eigen gebruik. Voor het vaststellen van de actuele waarde van het onroerend goed wordt gebruik gemaakt van onafhankelijke taxateurs (zie ook de toelichting op de materiële vaste activa).

Valutarisico

Aan de inkoop- en verkoopzijde wordt gehandeld met landen die buiten de Eurozone vallen. Inkopen in deze gebieden bevinden zich doorgaans tussen de EUR 5 en EUR 10 miljoen op jaarbasis. De omzet buiten de Eurozone is lager dan EUR 5 miljoen op jaarbasis. Belangrijkste valuta's in deze gebieden zijn de US Dollar en het UK pond. Margerisico's worden deels gemanaged door afspraken over prijsvaste periodes voor de inkopen. Bij de Handel wordt in zeer beperkte mate gebruik gemaakt van kortlopende termijncontracten (valutaswaps) om het transactierisico in te dekken op handelschulden en -vorderingen in met name de US Dollar en het UK Pond. Koersresultaten worden direct verantwoord in de winst- en verliesrekening. De koersresultaten waren in 2013 zeer beperkt van omvang (2012: idem), daarom wordt afgezien van een verdere toelichting.

Liquiditeits- en renterisico

De holding neemt een centrale rol in binnen de Vennootschap voor het optimaliseren van de kasstroom en de financiële positie van de werkmaatschappijen. Door middel van frequente liquiditeitsprognoses wordt de kaspositie actief bewaakt. Er wordt binnen Batenburg geen gebruik gemaakt van langlopende kredieten. Het gebruik van kortlopende rekening-courant kredieten is beperkt. Gedurende het jaar 2013 is het rekening-courant krediet gebruikt, echter ultimo boekjaar is dit niet meer het geval. Hierdoor zijn de renterisico's voor de Vennootschap zeer beperkt. Een wijziging in de rentestand heeft een minimaal effect op het resultaat van de Vennootschap. Het risico dat de Vennootschap over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe verplichtingen te voldoen is door het strakke cash management eveneens beperkt.

Kredietrisico's

De kredietrisico's binnen de groep betreffen met name het risico van oninbare vorderingen op de opdrachtgevers. De maximale exposure aan kredietrisico op dit punt blijkt uit de toelichting bij de geconsolideerde balans. Het risico van oninbare vorderingen wordt actief beheerd en periodiek gemeten. Binnen de werkmaatschappijen wordt gewerkt met vaste aanmaningsprocedures. In voorkomende gevallen wordt gebruik gemaakt van

externe informatiebronnen en/of kredietverzekeringen. Voorts vindt een uitgebreide maandelijkse rapportering plaats waarbij aspecten als ouderdom openstaande vorderingen, gemiddelde debiteurendagen en de voorziening oninbare vorderingen naar voren komen.

Overige risico's

Met de afwikkeling van het faillissement van Koldijk hangen een aantal risico's samen, waaronder de afwikkeling van garanties, belastingen en het uitwinning van verpanding. Op basis van actuele informatie zijn schattingen bepaald. De risico's worden door de Vennootschap voortdurend gemonitord.

Enkelvoudige balans

(voor winstbestemming) in € 1.000

	31 december 2013	31 december 2012
Activa		
30. Immateriële vaste activa	7.420	9.603
31. Materiële vaste activa	22	21
32. Financiële vaste activa	26.372	29.303
Totaal vaste activa	33.814	38.927
33. Groepsmaatschappijen	12.366	18.219
Vennootschapsbelasting	-	437
Overige vorderingen	143	70
Totaal vlottende activa	12.509	18.726
Totaal activa	46.323	57.653
	31 december 2013	31 december 2012
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	963	963
Omrekeningsreserve	9	22
Overige reserves	40.388	39.848
Resultaat boekjaar	-6.885	1.022
Totaal eigen vermogen	34.475	41.855
Verplichtingen		
34. Personeelsbeloningen	200	221
Totaal langlopende verplichtingen	200	221
35. Schulden aan kredietinstellingen	2.635	6.981
36. Groepsmaatschappijen	6.807	7.480
Leveranciers	94	117
Vennootschapsbelasting	146	-
37. Overige schulden en overlopende passiva	1.966	999
Totaal kortlopende verplichtingen	11.648	15.577
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	46.323	57.653

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

in € 1.000

	2013	2012
Opbrengsten van dochtermaatschappijen na belastingen	934	1.597
39. Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa	-2.142	-
40. Resultaat op beëindigde bedrijfsactiviteiten	-4.685	-
Overige baten en lasten na belastingen	-992	-575
Resultaat na belastingen	-6.885	1.022

Mutatieoverzicht eigen vermogen

Voor het mutatieoverzicht van het eigen vermogen wordt verwezen naar de geconsolideerde cijfers.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving (enkelvoudig)

De enkelvoudige jaarrekening van Batenburg Techniek N.V. is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9, Boek 2 van het van het Burgerlijk Wetboek. Ten aanzien van de financiële verslaggeving van de enkelvoudige jaarrekening van Batenburg Techniek N.V. wordt gebruik gemaakt van de optie van artikel 2:362 lid 8 van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent dat de waarderingsgrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening gelijk zijn aan de waarderingsgrondslagen van de geconsolideerde jaarrekening, uitzonderingen hierop zijn onderstaand opgenomen.

Op grond van artikel 2:402 wordt volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening.

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

in € 1.000

30. Immateriële vaste activa	2013	2012
Samenstelling:		
Goodwill	7.110	9.252
Klantenbestanden / contracten	310	351
Totaal	7.420	9.603

Goodwill	2013	2012
Aanschaffingswaarde	9.535	9.535
Cumulatieve afschrijvingen (-)	283	283
Boekwaarde 1 januari	9.252	9.252
Bijzondere waardevermindering (-)	2.142	-
Mutaties totaal	-2.142	-
Aanschaffingswaarde	9.535	9.535
Cumulatieve afschrijvingen (-)	283	283
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (-)	2.142	-
Boekwaarde 31 december	7.110	9.252

Voor een toelichting op de verwervingen en bijzondere waardevermindering in 2013 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Klantenbestanden / contracten	2013	2012
Aanschaffingswaarde	410	410
Cumulatieve afschrijvingen (-)	59	18
Boekwaarde 1 januari	351	392
Afschrijvingen (-)	41	41
Mutaties totaal	-41	-41
Aanschaffingswaarde	410	410
Cumulatieve afschrijvingen (-)	100	59
Boekwaarde 31 december	310	351

31. Materiële vaste activa	2013	2012
Overige bedrijfsmiddelen		
Aanschaffingswaarde	173	164
Cumulatieve afschrijvingen (-)	152	136
Boekwaarde 1 januari	21	28
Investerings	16	9
Afschrijvingen (-)	15	16
Mutaties totaal	1	-7
Aanschaffingswaarde	189	172
Cumulatieve afschrijvingen (-)	167	151
Boekwaarde 31 december	22	21

32. Financiële vaste activa	2013	2012
Deelnemingen in dochtermaatschappijen	25.382	26.636
Langlopende vorderingen op dochtermaatschappijen	990	2.667
Totaal	26.372	29.303

Deelnemingen in dochtermaatschappijen

Boekwaarde 1 januari	26.636	28.314
Mutaties:		
Dividenduitkering	-2.306	-3.275
Overige mutaties	9	-
Aandeel in de winst	1.056	1.597
Mutatie door wisselkoerswijzigingen	-13	-
Totaal mutaties	-1.254	-1.678
Boekwaarde 31 december	25.382	26.636

Langlopende vorderingen op dochtermaatschappijen

Met enkele dochtermaatschappijen zijn langlopende overeenkomsten afgesloten om investeringen in vaste activa te financieren. Het rentepercentage op deze leningen bedraagt de 12-maands Euribor te verhogen met een opslag van 1,2%. De leningen worden in een periode van maximaal 10 jaar afgelost, in 10 jaarlijks gelijke termijnen. Vervroegde aflossing is mogelijk. Als zekerheid is het pandrecht verstrekt op de bedrijfsinventaris, voorraden en vorderingen van de genoemde vennootschappen.

De ouderdom van deze vorderingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2013	2012
Bedrag met een resterende looptijd korter dan 1 jaar	110	267
Bedrag met een resterende looptijd tussen 1 en 5 jaar	440	1.068
Bedrag met een resterende looptijd langer dan 5 jaar	440	1.332
Totaal	990	2.667

Alle vorderingen die zijn opgenomen onder de vlottende activa hebben een looptijd die korter is dan één jaar.

33. Groepsmaatschappijen	2013	2012
Rekeningen-courant dochtermaatschappijen	12.366	18.219

Met een aantal dochtermaatschappijen zijn overeenkomsten van geldlening afgesloten ter verstrekking van financiering. Het rentepercentage op deze leningen bedraagt de ABN-AMRO Euro Basisrente met een opslag van 1,25%. Als zekerheid is het pandrecht verstrekt op de bedrijfsinventaris, voorraden en vorderingen van de genoemde vennootschappen.

34. Personeelsbeloningen

	1 januari		Opgenomen in resultaat	31 december
	2013	Uitgekeerd	2013	2013
Verplichtingen uit hoofde van jubilea	9	-	-8	1
Overige pensioenverplichtingen	212	-56	43	199
Totaal	221	-56	35	200

35. Schulden aan kredietinstellingen	2013	2012
Rekening-courant krediet	2.635	6.981

De rentedragende verplichting maakt deel uit van een rentecompensatiecircuit, zodat de rekening-courant-saldi op groepsniveau bepalend zijn voor de rentelasten. Voor een nadere toelichting op de rekening-courantfaciliteiten wordt verwezen naar de niet in de balans opgenomen verplichtingen in de geconsolideerde jaarrekening.

36. Groepsmaatschappijen	2013	2012
Rekening courant dochtermaatschappijen	6.807	7.480

Met een aantal dochtermaatschappijen zijn overeenkomsten van geldlening afgesloten ter verstrekking van financiering. Het rentepercentage op deze leningen bedraagt de ABN-AMRO Euro Basisrente met een opslag van 1,25%.

37. Overige schulden en overlopende passiva	2013	2012
Belastingen en sociale premies	-74	84
Personeel	145	268
Overige kortlopende verplichtingen	1.895	647
Totaal	1.966	999

38. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Batenburg Techniek N.V. heeft enkele concerngaranties afgegeven ten behoeve van dochterondernemingen tot zekerheid voor de nakoming van contractuele verplichtingen jegens derden.

39. Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa

Voor een toelichting op de bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en -verliesrekening.

40. Resultaat op beëindigde bedrijfsactiviteiten	2013	2012
Afboeking leningen en rekeningen-courant Koldijk en Koldijk		
Lijnberg Dekker	3.393	-
Boekverlies materiële vaste activa	243	-
Overige kosten	1.049	-
Totaal	4.685	-

De beëindigde activiteiten (Koldijk) waren ondergebracht in twee vennootschappen waarvan Batenburg Installatietechniek B.V. 100% aandeelhouder was. Voor een compleet inzicht in de impact van de beëindigde activiteiten op het resultaat van Batenburg Techniek N.V. wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam, 6 maart 2014

Directie

P.C. van der Linden (president-directeur)

E.H.M. Driebeek

R. van den Broek

Raad van Commissarissen

M.C.J. van Pernis (voorzitter)

Mevrouw P.E.P. Kwekkeboom-Janse

A.R. van Puijenbroek

J.S.T. Tiemstra

Overige gegevens

Overzicht geconsolideerde deelnemingen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de belangrijkste deelnemingen (operationele vennootschappen). Het deelnemingspercentage is 100% tenzij anders vermeld. De overige vennootschappen die tot de groep behoren zijn terug te vinden via de registratie van de Kamer van Koophandel.

Handel

HPR Techniek B.V.	Rotterdam
Micropower B.V.	Breda
Batenburg Technische Handel B.V.	Rotterdam
B.V. Technische Handelsonderneming M. Seher & Co.	Capelle a/d IJssel
M. Seher & Co. N.V.	Ternat (België)
Technische Handelsonderneming Bevar B.V.	Veenendaal
T.P.C. Electronics B.V.	Goor
T.P.C. Electronics GmbH	Gronau (Duitsland)

Installatie

Beenen B.V.	Heerenveen
Datell B.V.	Zwolle
Batenburg Installatietechniek B.V.	Rotterdam
Hoogendoorn Automatisering B.V.	Vlaardingen
JB Systems B.V.	Vlaardingen
Hoogendoorn Data at Vision B.V.	Vlaardingen
Innocom (I.T.) B.V.	Vlaardingen
LetsGrow.com B.V.	Vlaardingen
Hoogendoorn America Inc.	Vineland Station (Ontario, Canada)
Schekman Elektrotechniek B.V.	Nijmegen
Van Dalen Installatietechniek B.V.	Twello
OSP B.V.	Nijkerk
Electrotechnisch Bureau J.H. Sparreboom B.V.	Ridderkerk
Installatiebedrijf Wisse B.V.	Goes
Dekker van Geest Installaties B.V.	Monster

Overig

Batenburg Facilitair B.V.	Rotterdam
---------------------------	-----------

Gebeurtenissen na balansdatum

De Raad van Commissarissen van Batenburg Techniek N.V. heeft op 13 januari 2014 bekend gemaakt dat de heer drs. P.C. van der Linden te kennen heeft gegeven zijn functie als CEO van de onderneming bij de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 23 april 2014 neer te leggen. Commissarissen zijn voornemens om de heer ir. R. van den Broek, thans COO van de onderneming, tot zijn opvolger als CEO te benoemen. De heer Van der Linden maakt na een loopbaan bij Batenburg Techniek N.V. van 33 jaar, waarvan 23 jaar als statutair directeur, gebruik van de mogelijkheid om vervroegd uit te treden. Hij blijft nog tot eind 2014 als adviseur aan de vennootschap verbonden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Batenburg Techniek N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van Batenburg Techniek N.V. te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2013, geconsolideerde winst-en-verliesrekening, geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen en geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2013 en de toelichting waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Batenburg Techniek N.V. per 31 december 2013 en van het resultaat en de kasstromen over 2013 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Batenburg Techniek N.V. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 6 maart 2014

Mazars Paardekooper Hoffman Accountants N.V.

drs. J.J.W. Galas RA

Bijzondere statutaire rechten inzake zeggenschap

Bijzondere zeggenschapsrechten prioriteitsaandelen

De aan de prioriteitsaandelen verbonden bijzondere rechten betreffen hoofdzakelijk het doen van een voorstel tot uitgifte van aandelen. Financiële preferenties zijn aan deze aandelen niet verbonden.

De “Stichting J.C. Hoogerheide tot beheer van de prioriteitsaandelen van Batenburg Beheer N.V.” heeft ten doel: “Het verzekeren van het blijvend bestaan en een doelmatig beheer van de Vennootschap en andere met de Vennootschap verbonden ondernemingen of rechtspersonen, alsmede het verzekeren van een juiste leiding en continuïteit in de leiding van de Vennootschap”. De maatregel van uitgifte van aandelen kan naar verwachting worden ingezet in gevallen waarin naar het oordeel van het bestuur van de Stichting het doel van de Stichting in het geding dreigt te komen.

De Directie van Batenburg Techniek N.V. en het bestuur van de “Stichting J.C. Hoogerheide tot beheer van de prioriteitsaandelen van Batenburg Beheer N.V.” zijn gezamenlijk van oordeel dat ten aanzien van de uitoefening van het stemrecht op de prioriteitsaandelen door de Stichting voldaan is aan de eisen, die daaraan worden gesteld in artikel 5:71, eerste lid, onder c van de Wet op het financieel toezicht.

Het bestuur van de Stichting is als volgt samengesteld:

P. C. van der Linden (voorzitter)
R. van den Broek
E.H.M. Driebeek
M.C.J. van Pernis
Mevrouw P.E.P. Kwekkeboom-Janse
A.R. van Puijenbroek
J.S.T. Tiemstra

Preferente aandelen

De aan de preferente aandelen verbonden bijzondere rechten betreffen hoofdzakelijk het in eigendom verwerven van preferente aandelen in de Vennootschap en het uitoefenen van aan die preferente aandelen verbonden rechten, waaronder het uitoefenen van stemrecht en claimrecht, en/of het tegen toekenning van certificaten in eigendom ten titel van beheer verwerven en administreren van preferente aandelen en het uitoefenen van aan die aandelen verbonden rechten.

De Stichting Preferente Aandelen Batenburg Beheer heeft ten doel het verzekeren van de continuïteit en het handhaven van de identiteit van de Vennootschap en van ondernemingen die door haar en de met haar in een groep verbonden vennootschappen in stand worden gehouden.

De maatregelen van uitoefening van het claimrecht en verwerving van preferente aandelen kunnen naar verwachting worden ingezet in gevallen waarin naar het oordeel van het bestuur van de Stichting het doel van de Stichting in het geding dreigt te komen.

De Directie van Batenburg Techniek N.V. en het bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Batenburg Beheer zijn gezamenlijk van oordeel dat ten aanzien van de onafhankelijkheid van de bestuurders van de Stichting Preferente Aandelen Batenburg Beheer voldaan is aan de eisen, die daaraan worden gesteld in artikel 5:71, eerste lid, onder c van de Wet op het financieel toezicht.

Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door de heren (*):

E.J.L. Bakker	(bestuurder B)
W.M. Lammerts van Bueren	(bestuurder B)
J. Wielaart	(bestuurder B)
J.S.T. Tiemstra	(bestuurder A)

(*) De heer W. van den Herik (voorzitter, bestuurder B) is op 26 februari 2014 overleden. Wij zijn de heer Van den Herik zeer erkentelijk voor zijn bijdrage aan de stichting

Statutaire bepalingen inzake winstbestemming

ARTIKEL 33. Winst en verlies

1. Van de winst, blijkende uit de door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde winst- en verliesrekening, zal op voorstel van de directie door de prioriteit een bedrag worden gereserveerd.
2. De resterende winst wordt, voor zover deze voldoende is, als volgt uitgekeerd:
 - a) op het verplicht gestorte bedrag van de preferente aandelen een percentage gelijk aan twee en een half procent (2,5%) boven het percentage van de herfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank (Basis-herfinancieringstransacties voor variabele rentetenders), gewogen naar het aantal dagen waarvoor dit percentage van kracht was;
 - b) vervolgens vijf procent (5%) van het nominale bedrag per prioriteitsaandeel danwel, ingeval de wettelijke rente op de laatste dag van het boekjaar waarover de winst wordt uitgekeerd lager is dan vijf procent, een percentage gelijk aan de wettelijke rente op die dag.
3. Het restant van de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders, met dien verstande dat op de preferente aandelen en de prioriteitsaandelen niets meer wordt uitgekeerd.
4. Winstuitkeringen kunnen slechts plaatshebben voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
5. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
6. Dividenden, welke binnen vijf jaar nadat zij opeisbaar zijn geworden niet in ontvangst zijn genomen, vervallen aan de vennootschap.
7. Onder goedkeuring van de prioriteit kan de directie een interim-dividend uitkeren. Tot uitkering van een interim-dividend kan slechts worden overgegaan indien en voor zover de winst dit toelaat, met dien verstande, dat uitkeringen van interim-dividend, welke op of na een maart negentienhonderd drie en tachtig betaalbaar worden gesteld, slechts kunnen geschieden indien aan het vereiste van lid 4 van dit artikel is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling overeenkomstig het bepaalde bij artikel 105 lid 4, Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
8. De algemene vergadering van aandeelhouders kan op voorstel van de prioriteit besluiten het dividend op gewone aandelen geheel of gedeeltelijk niet in contanten doch in gewone aandelen in de vennootschap uit te keren. Het bepaalde in de leden 4, 5, 6 en 7 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing.
9. De betaalbaarstelling van dividenden en andere uitkeringen op gewone aandelen wordt aangekondigd in de in artikel 26 lid 8 bedoelde nieuwsbladen.

Winstbestemming

in € 1.000

	2013 voorstel	2013
Resultaat na belastingen	-6.885	1.022
Onttrekking cq toevoeging aan de algemene reserve	-6.885	540
Dividend	-	482

Diversen

Groepsraad

A.R. van Alphen
Ing. G.A. van Dalen
G.H. van Dalen
Ing. A.G. Engbersen
Ing. A.M. van Gogh MBA
A.T. Kemperman

M.G.J.G. Krijnen
Ing. T.P.A. Scheenen
E. van Veen
drs. L.J.M. van 't Veer
drs. G.J. de Waard
L. Zevenbergen

Overzicht werkmaatschappijen

Handelsgroep

Bevar

Directie: L. Zevenbergen

Technische Handelsonderneming
Bevar B.V.
Einsteinstraat 32
3902 HN Veenendaal

T 0318 54 73 10
F 0318 54 73 33

www.bevar.nl

HPR

Directie: drs. G.J. de Waard

HPR Techniek B.V.
Stolwijkstraat 33
3079 DN Rotterdam

Vestiging Breda
Business Unit Micropower
Minervum 7329
4817 ZD Breda

Vestigingen België
Zaventem
Leuvensesteenweg 613
B-1930 Zaventem-Zuid 7

T 010 292 87 87
F 010 292 87 65

T 076 520 53 10
F 076 520 64 05

T +32 2 253 31 20
F +32 2 253 08 97

Sint Niklaas
Industriepark-West 75
B-9100 Sint Niklaas
België

www.hprtechniek.com

www.micropower.nl

T +32 3 780 17 62
F +32 3 780 17 66

Seher Nederland

Directie: E. van Veen

B.V. Technische Handels-
onderneming M.Seher & Co
Admiraal Helfrichweg 2a
Postbus 190
2901 AB Capelle a/d IJssel

T 010 258 08 88

F 010 258 08 99

www.seher.nl

Seher België

Directie: P.A. De Smedt

M. Seher & Co N.V.
Assesteenweg 117/2
B-1740 Ternat

T +32 2 521 06 00

F +32 2 521 88 92

www.seher.be

TPC

Directie: ing. A.G. Engbersen

TPC Electronics B.V.
AVEC Goor B.V.
Wheedarsweg 5-7
Postbus 59
7470 AB Goor

Vestiging Duitsland
Gronau
Feldkamp 74
48599 Gronau

T 0547 27 19 63

www.tpc-electronics.nl

Installatiegroep

Beenen

Directie: ing. G.A. van Dalen

Beenen B.V.
Mercurius 22
Postbus 414
8440 AK Heerenveen

Vestiging Zwolle
Branderweg 11-13
Postbus 725
8000 AS Zwolle

Datell B.V.
Branderweg 11-13
Postbus 725
8000 AS Zwolle

T 0513 46 95 00
F 0513 46 95 55

T 038 426 12 80
F 0513 46 95 55

T 038 426 12 80
F 0513 46 95 55

www.beenen.nl

www.datell.nl

Dekker van Geest

Directie: A.R. van Alphen
R.G.M. van Bergenhenegouwen

Dekker van Geest Installaties B.V.
Vlotlaan 578
Postbus 50
2680 AB Monster

T 0174 21 20 80
F 0174 24 25 11

www.dekkervangeest.nl

Hoogendoorn Groep

Directie: ing. A.M. van Gogh MBA

Hoogendoorn Growth
Management
JB Systems
IT Services
Westlandseweg 190
Postbus 108
3130 AC Vlaardingen

Vestiging Canada
Hoogendoorn Growth
Management | Amerika

Administrative building
4890 Victoria Avenue, North
P.O. Box 2000
Vineland Station
Ontario L0R 2E0
Canada

Vestiging China
Hoogendoorn Growth
Management | Azië

Jingchao Building Rm 901, 903
No 5 Nongzhanguan South Rd
Chaoyang District
Beijing China

T 010 460 80 80
F 010 460 80 00

T +1 289 668 3155
F +1 905 688 7036

M +86 131 2192 7216

www.hoogendoorn.nl

Schekman

Directie: ing. T.P.A. Scheenen

Schekman Elektrotechniek B.V.
Factorijweg 16
Postbus 6980
6503 GL Nijmegen

Vestiging Wageningen
Naaldweg 1
6706 JE Wageningen

T 024 371 77 77
F 024 371 77 70

T 0317 41 56 80
F 024 371 77 70

www.schekman.nl

Sparreboom

Directie: A.T. Kemperman

Elektrotechnisch Bureau
J.H. Sparreboom B.V.
Brouwerstraat 22
Postbus 114
2980 AC Ridderkerk

VisiOn ISP
VisiOn Integrated Security Projects
Schutweg 13b
5145 NP Waalwijk

Bestenergy4U
Brouwerstraat 22
Postbus 114
2980 AC Ridderkerk

T 0180 41 65 63
F 0180 41 20 55

T 0416 74 50 74
F 0416 74 50 75

T 0180 41 65 63
F 0180 41 20 55

www.sparreboom.nl

www.vision-isp.nl

www.bestenergy4U.nl

Van Dalen

Directie: G.H. van Dalen
A. Roetert Steenbruggen

Van Dalen Installatietechniek B.V.
Engelenburgstraat 21
7391 AM Twello

Vestiging Nijkerk
Watergoorweg 83
Postbus 10
3860 AA Nijkerk

OSP
Watergoorweg 83
Postbus 10
3860 AA Nijkerk

T 0571 27 90 00
F 0571 27 90 10

T 033 456 01 60
F 033 453 01 29

T 0800 06 77
F 033 247 88 01

www.vandalen-installatie.nl

www.osponline.nl

Wisse

Directie: M.G.J.G. Krijnen

Wisse B.V. Totaalinstallateur
Verrijn Stuartweg 1-3
Postbus 305
4460 AS Goes

T 0113 22 70 72
F 0113 23 08 22

www.wisse-goes.nl

Overig

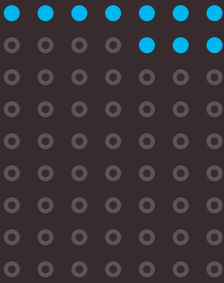
Batenburg Facilitair

Directie: drs. L.J.M. van 't Veer

Batenburg Facilitair B.V.
Stolwijkstraat 33
Postbus 9441
3007 AK Rotterdam

T 010 292 87 70
F 010 482 51 41

www.batenburg.nl

Batenburg Techniek N.V.
Stolwijkstraat 33
Postbus 9441
3007 AK Rotterdam
T 010 292 80 80
F 010 482 51 54
info@batenburg.nl
K.v.K. te Rotterdam, dossiernr. 24001907
www.batenburg.nl

